

วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณาเบื้องต้น

สำหรับสมาชิกวุฒิสภาได้ใช้ในการติดตามผลการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการของสภาผู้แทนราษฎร

ร่าง
พระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....
(สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

อ.พ.(ร) ๑๖/๒๕๖๗

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาเบื้องต้นของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เสนอโดย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ จำนวน ๒ ฉบับ ได้แก่

๑. เสนอโดย นายอนุทิน ชาญวีรกูล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๗

๒. เสนอโดย นางสาวภคมน หนูนอนันต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล กับคณะ (ในขณะที่เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้) ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๗

ร่างพระราชบัญญัตินี้ได้ผ่านการพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เอกสารประกอบการพิจารณาเบื้องต้นของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาในเบื้องต้น ทั้งนี้ ก่อนที่สภาผู้แทนราษฎร จะลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และเสนอให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
สิงหาคม ๒๕๖๗

เอกสารประกอบการพิจารณาเบื้องต้น

จัดทำโดย

นางสาวนภาพร ใจสัจจะ	เลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์	รองเลขาธิการวุฒิสภา
นายโสภณ ชาทบุษย์จารุ	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวนภาพร ชวรงค์กร	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๒
นางสาวสมสมร นาคนาค	นิติกรชำนาญการพิเศษ
นางสาวกฤตยาพร บัวลังกา	นิติกรปฏิบัติการ
นางสาวจิตรกาน เจียรตระกูล	วิทยากรชำนาญการพิเศษ
นางสาวรัตติกาล นวลสุข	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางกาญจนา ผลาชีวะ	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นายพัลลภ วงศ์พานิช	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นายสมผล อังศ์วัฒนากุล	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๙๖

สารบัญ

หน้า

- ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง
ชั้นรับหลักการ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
  - ๑. เหตุผลที่จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ ๑
  - ๒. การอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๔
  - ๓. การตอบชี้แจง ๘
  - ๔. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ ๙
  - ๕. ภาพอินโฟกราฟิกสรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ๑๑

- ภาคผนวก
  - ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(นายอนุทิน ชาญวีรกูล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย
กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ..... (๑)
  - ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(นางสาวกมลน หนูอนันต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ..... (๔๑)
  - ประมวลกฎหมายอาญา (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)..... (๗๘)
  - เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ของสำนักวิชาการ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)
วันพุธที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗
(อ.พ. ๑๓/๒๕๖๗) ..... (๙๕)

ประเด็นสำคัญ
จากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ
ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ^๑

๑. เหตุผลที่จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๑.๑ การเสนอร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เสนอโดย นายอนุทิน ชาญวีรกูล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๗ และได้เข้าสู่อภิปรายของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗ โดยที่ประชุมเห็นชอบให้นำร่างพระราชบัญญัตินี้ทำนองเดียวกันอีก ๑ ฉบับ ขึ้นมาพิจารณารวมกันไป ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๘ ข้อ ๕๕ (๒) และข้อ ๑๑๗ วรรคสาม^๒ คือ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เสนอโดย นางสาวกมลน หนูนอนันต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล กับคณะ (ในขณะที่เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้) ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๗

^๑ สามารถสืบค้นเอกสารแนบระเบียบวาระ เอกสารประกอบการพิจารณา บันทึกการประชุมในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ และบันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้จากเว็บไซต์ LIRT คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร <https://dl.parliament.go.th> หรือสแกนข้อมูลผ่าน QR CODE หมายเลข ๑ ถึง ๔ ในหน้าที่ ๙ ถึงหน้าที่ ๑๐ และสามารถสืบค้นประมวลกฎหมายอาญาโดยสแกนข้อมูลผ่าน QR CODE หมายเลข ๕ ในหน้าที่ ๑๐

^๒ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๘ ข้อ ๕๕ (๒) และข้อ ๑๑๗ วรรคสาม กำหนดไว้ ดังนี้
“ข้อ ๒๘ การประชุม ให้ที่ประชุมพิจารณาเฉพาะเรื่องที่มีอยู่ในระเบียบวาระการประชุม และต้องดำเนินการพิจารณาตามลำดับระเบียบวาระการประชุมที่จัดไว้ เว้นแต่ที่ประชุมจะลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๕๕ เมื่อที่ประชุมกำลังพิจารณาญัตติใดอยู่ ห้ามเสนอญัตติอื่นขึ้นมาพิจารณา เว้นแต่ญัตติดังต่อไปนี้

๑. ๑

๑. ๑

(๒) ขอให้รวมระเบียบวาระการประชุมที่เป็นเรื่องเดียวกัน ทำนองเดียวกัน หรือเกี่ยวเนื่องกัน

เพื่อพิจารณาพร้อมกัน

๑. ๑

๑. ๑

ข้อ ๑๑๗ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่ง ให้สภาพิจารณาและลงมติว่าจะรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น

๑. ๑

๑. ๑

ในกรณีที่สภามีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการทำนองเดียวกันหลายฉบับรวมกัน สภาจะลงมติรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแต่ละฉบับหรือทั้งหมดรวมกันก็ได้ และเมื่อสภาได้มีมติรับหลักการแล้ว ให้สภาลงมติว่าจะให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับใดเป็นหลักในการพิจารณาในวาระที่สอง”

๑.๒ สารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ได้แถลงถึงหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑.๒.๑ นายอนุทิน ชาญวีรกูล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะผู้เสนอ ได้มอบหมายให้ นางสาวแนน บุญยธีรดา สมชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย เป็นผู้แถลงถึงหลักการและเหตุผล พร้อมทั้งกล่าวถึงสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “กระทำชำเรา” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑ (๑๘))

(๒) ยกเลิกเหตุฉกรรจ์ของความผิดฐานอนาจาร (ยกเลิกมาตรา ๒๗๘ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ และมาตรา ๒๗๙ วรรคสี่ วรรคห้า วรรคหก และวรรคเจ็ด และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘๑)

(๓) กำหนดความผิดฐานคุกคามทางเพศ (เพิ่มมาตรา ๒๘๔/๑ และ ๒๘๔/๒)

เหตุผล

เนื่องในปัจจุบันมีการกระทำความผิดทางเพศในหลายรูปแบบและเป็นการกระทำต่อบุคคลทุกวัย ทุกเพศ รวมถึงผู้มีความหลากหลายทางเพศ อันเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทั้งร่างกายและจิตใจของผู้ถูกระทำ ดังนั้น จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “กระทำชำเรา” เพื่อให้ครอบคลุมถึงการกระทำความผิดในพฤติการณ์ต่าง ๆ ที่มีความหลากหลาย และเนื่องจากในปัจจุบันปัญหาการคุกคามทางเพศมีเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ซึ่งกฎหมายที่มีการกำหนดให้การกระทำในลักษณะดังกล่าวมีความผิดนั้น มีเพียงความผิดฐานก่อความเดือดร้อนรำคาญซึ่งเป็นความผิดฐานลหุโทษและยังไม่ตรงกับลักษณะของการกระทำที่เป็นการคุกคามทางเพศโดยตรง สมควรกำหนดให้การคุกคามทางเพศเป็นความผิดทางอาญา เพื่อเป็นการลงโทษผู้กระทำความผิดและปรามมิให้เกิดการกระทำความผิดขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งเสนอโดย นายอนุทิน ชาญวีรกูล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ ในวาระที่หนึ่ง ขึ้นรับหลักการ จำนวน ๗ มาตรา มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๑. กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

๒. แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “กระทำชำเรา” ให้หมายความว่า การกระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ โดยการใช้อวัยวะเพศหรือสิ่งอื่นใดของผู้กระทำหรือของผู้อื่นล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่นหรือของผู้กระทำ” (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑ (๑๘))

๓. ยกเลิกเหตุฉกรรจ์ของความผิดฐานกระทำอนาจารแก่บุคคลอายุกว่า ๑๕ ปี (ร่างมาตรา ๔ ยกเลิกมาตรา ๒๗๘ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่)

๔. ยกเลิกเหตุฉกรรจ์ของความผิดฐานกระทำอนาจารแก่เด็กอายุยังไม่เกิน ๑๕ ปี และเด็กอายุไม่เกิน ๑๓ ปี (ร่างมาตรา ๕ ยกเลิกมาตรา ๒๗๙ วรรคสี่ วรรคห้า วรรคหก และวรรคเจ็ด)

๕. แก้ไขเพิ่มเติมความผิดเกี่ยวกับเพศที่กำหนดให้เป็นความผิดอันยอมความได้ เพื่อให้สอดคล้องกับการยกเลิกเหตุฉกรรจ์ของความผิดฐานกระทำอนาจารแก่บุคคลอายุกว่า ๑๕ ปี โดยกำหนดให้ความผิดตามมาตราดังต่อไปนี้ เป็นความผิดอันยอมความได้

(๑) มาตรา ๒๗๖ วรรคหนึ่ง ซึ่งเป็นการกระทำระหว่างคู่สมรส ถ้ามิได้เกิดต่อหน้าธารกำนัล หรือไม่เป็นเหตุให้ผู้ถูกระทำรับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย

(๒) มาตรา ๒๗๘ ถ้ามิได้เกิดต่อหน้าธารกำนัล ไม่เป็นเหตุให้ผู้ถูกระทำรับอันตรายสาหัส หรือถึงแก่ความตาย หรือมิได้เป็นการกระทำแก่บุคคลดังระบุไว้ในมาตรา ๒๘๕ และมาตรา ๒๘๕/๒

(ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘๑)

๖. กำหนดให้การคุกคามทางเพศต่อผู้อื่นเป็นความผิดต้องรับโทษทางอาญา และกำหนดบทนิยามคำว่า “การคุกคามทางเพศ” หมายความว่า การกระทำไม่ว่าโดยทางกาย วาจา การส่งเสียง การแสดงอากัปกิริยาท่าทาง การแสดงหรือสื่อสารด้วยวิธีการใดไม่ว่าจะกระทำต่อหน้าหรือกระทำโดยการสื่อสารที่ส่งไปในทางเพศ เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อนรำคาญ อับอาย หรือถูกเหยียดหยาม รวมถึงการติดตาม รังควาน หรือการกระทำใดที่อาจก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยทางเพศต่อผู้อื่น ทั้งนี้ หากการคุกคามทางเพศเป็นการกระทำต่อเด็กอายุไม่เกิน ๑๕ ปี ซึ่งไม่ใช่ภรรยาหรือสามีของตน โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ย่อมเป็นเหตุให้ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษหนักขึ้น และหากเป็นการคุกคามทางเพศต่อผู้อื่น โดยอาศัยเหตุที่ผู้กระทำความผิดมีอำนาจเหนือผู้ถูกระทำ อันเนื่องมาจากความสัมพันธ์ในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชา นายจ้าง หรือผู้มีอำนาจเหนือประการอื่นยอมเป็นเหตุให้ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษหนักขึ้น (ร่างมาตรา ๗ เพิ่มมาตรา ๒๘๔/๑ และมาตรา ๒๘๔/๒)

๑.๒.๒ นางสาวกมลน หนูนอนันต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะนั้น) ได้แถลงถึงหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา ดังนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามเพื่อกำหนดบทนิยามคำว่า “คุกคามทางเพศ” (เพิ่มมาตรา ๑ (๑๙))

^๓ ถ้อยคำตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายอนุทิน ชาญวีรกูล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมวิธีการเพื่อความปลอดภัยเพื่อกำหนดให้คำสั่งงดเว้นการกระทำการ เป็นวิธีการเพื่อความปลอดภัยอีกวิธีการหนึ่ง (เพิ่มมาตรา ๓๙ (๖))

(๓) เพิ่มกรณีศาลมีอำนาจกำหนดคำสั่งงดเว้นการกระทำการ (เพิ่มมาตรา ๔๑/๑)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมความผิดเกี่ยวกับเพศเพื่อเพิ่มความผิดฐานการคุกคามทางเพศ (เพิ่มมาตรา ๒๗๙/๑ และมาตรา ๒๗๙/๒)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมความผิดลหุโทษเพื่อเพิ่มอัตราโทษกรณีความผิดที่กระทำต่อผู้อื่น อันเป็นการรังแก ข่มเหง คุกคามหรือกระทำให้ได้รับความอับอายหรือเดือดร้อนรำคาญ หรือการกระทำนั้นได้กระทำในที่สาธารณะหรือต่อหน้าธารกำนัล (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๙๗)

เหตุผล

เนื่องจากสถานการณ์ความรุนแรงและภัยคุกคามทางเพศที่เกิดขึ้นในสังคม ง่ายและเกิดขึ้น มากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งนำไปสู่การกระทำความผิดทางเพศในลักษณะอื่น ๆ ด้วยกฎหมายที่บังคับใช้อยู่ เป็นเพียงความผิดลหุโทษและมีโทษสูงสุดเพียงการระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับเท่านั้น และบทบัญญัตินี้เป็นการกำหนดไว้อย่างกว้าง ขาดความชัดเจน และไม่สามารถนำมาใช้ในทางปฏิบัติอย่างแท้จริง ทำให้ไม่สามารถคุ้มครองประชาชนซึ่งเป็นผู้เสียหาย จากการถูกคุกคามทางเพศได้ อีกทั้งเมื่อผู้เสียหายเหล่านี้จะฟ้องร้องดำเนินคดีเพื่อเรียกค่าเสียหาย ด้วยตนเองยาก และบทบัญญัติ ลักษณะ พฤติกรรมการคุกคามทางเพศที่เกิดขึ้นจากการกระทำ โดยการสัมผัสทางกายเพียงอย่างเดียว แต่ไม่รวมถึงการคุกคามทางเพศด้วยวิธีการอื่น จึงสมควร แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งปัญหาการคุกคามทางเพศ (Sexual Harassment) ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งของการสร้างความรุนแรงทางเพศ และเป็นจุดเริ่มต้น ของการกระทำผิดทางเพศอันนำไปสู่ปัญหาข่มขืนกระทำชำเราหรือปัญหาอนาจารและความผิด เกี่ยวกับเพศอื่น ๆ ที่ร้ายแรงตามมา ภายใต้สิทธิความเป็นธรรมทางเพศ การคุกคามทางเพศ ถือเป็นปัญหาอีกรูปแบบหนึ่งของการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศ และเป็นปัญหาทางด้านสิทธิมนุษยชน ที่สามารถเกิดขึ้นได้กับบุคคลทุกเพศ ทุกวัย ในทุก ๆ ที่ ทุกเวลาในสังคม และเป็นปัญหาที่ส่งผล กระทบกระเทือนทั้งทางร่างกายและจิตใจของผู้ถูกระทำเป็นอย่างมาก จึงต้องตรากฎหมายขึ้นให้ ได้มาตรฐานและสอดคล้องกับแนวทางป้องกันปัญหาทางเพศในสังคม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. การอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ภายหลังจากผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวทั้ง ๒ ฉบับ ต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ได้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ ดังต่อไปนี้

๒.๑ การแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา ภาคความผิด ลักษณะ ๙ ความผิดเกี่ยวกับเพศ โดยกำหนดบทนิยามคำว่า “การคุกคามทางเพศ” และให้การคุกคามทางเพศเป็นความผิดทางอาญา เพื่อให้กฎหมายมีความทันสมัยและสอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบันที่การคุกคามทางเพศ มีความรุนแรงและเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในสังคมและลดการละเมิด สิทธิมนุษยชนต่อผู้ตกเป็นเหยื่อจากการล่วงละเมิดทางเพศ

๒.๒ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญานี้ มีหลักการของกฎหมายที่ดี แต่ด้วยเหตุที่เป็นกฎหมายจำกัดสิทธิจึงต้องมีความชัดเจนในการใช้และการตีความ โดยบทนิยามคำว่า “กระทำชำเรา” และ “การคุกคามทางเพศ” ควรกำหนดถ้อยคำให้มีความชัดเจน และขอบเขตของกฎหมายอย่างรอบคอบ เพื่อป้องกันการตีความแบบขยายความหรือตีความแบบคลุมเครือมากเกินไป และมีข้อสังเกตว่าการแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “กระทำชำเรา” นั้น ถ้อยคำว่า “หรือสิ่งอื่นใด” ของผู้กระทำหรือของผู้อื่นล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น หรือ “ของผู้กระทำ” นั้น ถ้อยคำว่า “หรือสิ่งอื่นใด” และ “ของผู้กระทำ” หมายความว่าอย่างไร และมีแนวทางในการตีความอย่างไร

๒.๓ ควรมีการเพิ่มมาตรการคุ้มครอง ป้องกันการใช้กฎหมายเพื่อการกล่าวหาคู่กรณี ในข้อหาคุกคามทางเพศเพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือเป็นการกลั่นแกล้ง จึงควรกำหนดบทลงโทษที่เหมาะสมสำหรับผู้ที่แจ้งความเท็จเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศ

๒.๔ กระบวนการดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับเพศควรมีกระบวนการที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้เสียหายไม่เกรงกลัวต่อผู้มีอิทธิพลใด ๆ หรือเกิดความล้าชล่าช้าที่จะแจ้งความดำเนินคดี หรือแจ้งให้ผู้อื่นทราบว่าถูกล่วงละเมิดทางเพศ อาทิ การจัดทำมีพนักงานสอบสวนหญิง การมีทัศนคติของผู้ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมที่ถูกต้อง และมาตรการสนับสนุนให้ความช่วยเหลือที่จำเป็นแก่ผู้เสียหายจากการคุกคามทางเพศ อาทิ การให้คำปรึกษาทางจิตวิทยาและการช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ผู้เสียหาย

๒.๕ ในการคุ้มครองหรือการลงโทษเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางเพศของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศควรมีแนวทางการตีความอย่างไร เพื่อเป็นการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิมนุษยชน และการปฏิบัติต่อทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน อาทิ กรณีผู้เสียหายเป็นเพศชายที่มีการเปลี่ยนแปลงเพศสภาพจากเพศชายให้เป็นเพศหญิง บุคคลดังกล่าวนี้จะเป็นผู้เสียหายในความผิดฐานใด และโทษที่ผู้กระทำความผิดจะได้รับอยู่ในมาตรฐานเดียวกันกับอัตราโทษที่กระทำต่อเพศหญิงหรือไม่ หรือกรณีผู้กระทำความผิดเป็นเพศหญิงที่มีการเปลี่ยนแปลงเพศสภาพจากเพศหญิงให้เป็นเพศชายเป็นการกระทำความผิดฐานใด เพศสภาพที่เปลี่ยนแปลงดังกล่าวถือว่าเป็น “อวัยวะเพศ” หรือ “สิ่งอื่นใด” ของผู้กระทำ หรือไม่ และอัตราโทษที่บุคคลดังกล่าวจะได้รับเป็นอย่างไร

๒.๖ เพื่อเป็นหลักประกันให้ทุกคนในสังคมได้ใช้ชีวิตอย่างปลอดภัย จึงควรมีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะของการคุกคามทางเพศ ดังนี้ ๑) สามารถเกิดขึ้นกับทุกเพศทุกวัย ๒) สามารถเกิดขึ้นระหว่างบุคคลเพศเดียวกันหรือต่างเพศ ๓) ผู้ที่ได้รับผลกระทบนั้น ไม่เพียงแต่ผู้ที่เป็นผู้เสียหายเท่านั้น แต่บุคคลที่พบเห็นหรือเกี่ยวข้องกับการคุกคามทางเพศอาจถือว่าเป็นผู้ได้รับผลกระทบเช่นเดียวกัน ๔) สามารถเกิดขึ้นได้ในหลายรูปแบบ ซึ่งหมายถึงทุกกรณีที่ทำให้ผู้ถูกกระทำเกิดความรู้สึกอึดอัดใจหรือไม่สบายใจ ๕) สามารถเกิดขึ้นได้ โดยที่ไม่ใช่เฉพาะแต่เพียงเพื่อตอบสนองความต้องการทางเพศ แต่อาจเกิดขึ้นได้จากการชื่นชมหรือหยอกล้อเพื่อความสนุกสนาน ๖) อาจเกิดจากการแสดงความเป็นอำนาจหรือการกลั่นแกล้ง ๗) การนิ่งเฉยไม่ตอบโต้การกระทำทางเพศที่ไม่ถูกต้อง ถือเป็นความเข้าใจที่ผิด ๘) สามารถเกิดขึ้นได้ในทุกสถานการณ์ และทุกความสัมพันธ์ และ ๙) ไม่จำเป็นต้องเกิดการกระทำซ้ำ

๒.๗ ควรกำหนดมาตรการเพื่อความปลอดภัยชั่วคราว ก่อนขึ้นการพิจารณาดีของศาล ในระดับเจ้าหน้าที่ตำรวจ พนักงานสอบสวน หรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง อาทิ กรณีเหตุการณ์ที่มีบุคคล แสดงพฤติกรรมสะกดรอยตามผู้เสียหาย โดยมีคำสั่งให้ผู้กระทำความผิดเว้นการกระทำ หรือกักบริเวณ หรือห้ามเข้าในเขตที่กำหนด

๒.๘ บทลงโทษเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางเพศควรมีการกำหนดให้เหมาะสม กับความเสียหายที่ผู้เสียหายได้รับจากผู้กระทำความผิด โดยผู้เสียหายควรได้รับการเยียวยา ทางด้านร่างกาย จิตใจ หรือการรักษาพยาบาลซึ่งต้องใช้ระยะเวลาในการเยียวยา เพื่อให้ผู้เสียหาย กลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติต่อไป ซึ่งมาตรการเยียวยาผู้เสียหายทางแพ่งควรรวดเร็วมากกว่า คดีโดยทั่วไป และการกระทำความผิดทางอาญาและโทษควรกำหนดให้ได้สัดส่วนกัน อาทิ กรณีมีเหตุอุกฉกรรจ์หรือผู้เสียหายอายุน้อยอัตราโทษย่อมสูง หรือควรเพิ่มบทลงโทษให้หนักขึ้น เนื่องจากในปัจจุบันนี้ปัญหาการคุกคามทางเพศหรือล่วงละเมิดทางเพศมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้น อย่างรวดเร็วและทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น

๒.๙ ปัญหาการคุกคามทางเพศในสถานศึกษาเกิดขึ้นเป็นจำนวนมากและบ่อยครั้ง โดยเฉพาะปัญหาการสืบสวนสอบสวนและมาตรการคุ้มครองเด็กที่ตกเป็นเหยื่อ กระทรวงศึกษาธิการ จึงควรมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้ ๑) จัดให้มีนักจิตวิทยาประจำสถานศึกษา ๒) จัดทำศูนย์ร้องเรียน การคุกคามทางเพศอย่างจริงจังที่สามารถใช้งานได้จริง ๓) กระบวนการสืบสวนสอบสวน และคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่ถูกคุกคามทางเพศในสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการควรต้อง ประสานงานอย่างใกล้ชิดกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยการกำหนดให้มีทีมสหวิชาชีพเข้าร่วมดูแล อย่างใกล้ชิด ได้แก่ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และเจ้าหน้าที่ตำรวจ ๔) ดำเนินการอย่างยุติธรรมและรวดเร็ว โดยการย้ายบุคลากรทางการศึกษา ที่กระทำความผิดออกนอกพื้นที่ แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนและสอบสวนอย่างรวดเร็วโดยไม่เห็นถึงความสัมพันธ์ส่วนตัว และพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูชั่วคราว หรือหากพบว่ามีกระทำความผิดจริงให้ลงโทษเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูตลอดชีวิต ๕) ปรับหลักสูตรการเรียนการสอน โดยเพิ่มวิชาทักษะการป้องกันตนเองในภาวะอันตรายทุกรูปแบบ รวมถึงกรณีการคุกคามทางเพศ และ ๖) การจัดเก็บและเชื่อมโยงข้อมูล โดยเก็บข้อมูลสถิติของการคุกคามทางเพศในทุกมิติ เพื่อนำไปสู่การออกแบบกลไกการคุ้มครองช่วยเหลือเยียวยาและป้องกันเด็กไม่ให้เกิดเหตุการณ์ ในอนาคต

๒.๑๐ ปัญหาการคุกคามทางเพศในสังคมออนไลน์ ผู้เสียหายส่วนใหญ่จะเป็นเพศหญิง และผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ โดยเฉพาะกลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า ๒๕ ปี โดยพฤติกรรมที่ปรากฏ อาทิ การแสดงความคิดเห็นในเชิงดูถูกเหยียดหยามรังสีทางเพศ ล้อเลียนเพศสภาพ ล้อเลียน ให้ได้รับความอับอาย การลวนลามทางเพศ การส่งข้อความเสนอขอทำกิจกรรมทางเพศต่าง ๆ การข่มขู่ทางเพศ การนำรูปส่วนตัวของผู้ถูกระทำมาเผยแพร่เพื่อการข่มขู่หรือแก้แค้น ซึ่งการคุกคามทางเพศในสังคมออนไลน์ส่งผลเสียต่อผู้ถูกระทำเช่นเดียวกับการคุกคาม ทางกายภาพและสามารถเกิดขึ้นได้กับทุกคน ในทุกสถานที่และทุกเวลา ซึ่งกฎหมายของประเทศไทย

ต้องเท่าทันต่อความเปลี่ยนแปลงหรือพลวัตทางสังคม โดยอาจนำตัวอย่างของต่างประเทศมาปรับใช้ให้เข้ากับสภาพสังคมไทย อาทิ ประเทศออสเตรเลียมีแพลตฟอร์ม eSafety ที่ช่วยเหลือผู้ถูกรักษาจากการคุกคามทางเพศบนสื่อสังคมออนไลน์

๒.๑๑ ปัญหาบุคคลผู้มีปัญหาทางจิตแสดงพฤติกรรมการสะกดรอยตาม หรือตามติดชีวิตของบุคคลที่เป็นแบบอย่าง หรือไอดอล (Idol) ผู้มีชื่อเสียง หรือผู้ที่มีความเห็นแตกต่างทางการเมืองหรือสามีที่แสดงพฤติกรรมการสะกดรอยตามหรือตามติดชีวิตของภรรยา ซึ่งอาจนำไปสู่เหตุการณ์ร้ายแรงในอนาคต ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางเพศ โดยกำหนดให้การคุกคามทางเพศเป็นความผิดทางอาญา

๒.๑๒ รัฐบาลควรเร่งรัดติดตามคดีที่นักโทษในเรือนจำถูกคุกคามทางเพศ ให้มีความคืบหน้าของคดีและจัดให้มีการย้ายแดนเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ถูกรักษาถูกข่มขู่ และกรณีที่มีนักโทษข้ามเพศถูกล่วงละเมิดทางเพศเป็นจำนวนมาก จึงควรจัดให้มีมาตรการดูแลนักโทษชายและหญิงที่ผ่าตัดเปลี่ยนแปลงเพศสภาพเพื่อปกป้องศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นมนุษย์ของบุคคลดังกล่าว อาทิ การพิจารณาระบุอัตลักษณ์ทางเพศจากการตรวจร่างกายผู้ต้องขังเบื้องต้น การจัดสถานที่คุมขัง การให้สิทธิที่จะได้รับคำปรึกษาและการดูแลจากแพทย์ และการจัดสถานที่โรงอาบน้ำหรือห้องน้ำ ให้มีความเหมาะสม

๒.๑๓ การพิสูจน์ว่ามีการล่วงละเมิดทางเพศหรือการคุกคามทางเพศหรือไม่ โดยพิจารณาจากพฤติกรรมของผู้กระทำความผิดและพฤติการณ์หรือลักษณะที่ผู้ถูกรักษาไม่ยอมให้เกิดขึ้นกับตนเองนั้น ถือเป็นเรื่องที่ยากแก่การพิสูจน์

๒.๑๔ ประเทศไทยได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๖ ความผิดฐานกระทำชำเราและมาตรา ๑ (๑๘) บทนิยามคำว่า “กระทำชำเรา” มาแล้วหลายครั้ง ซึ่งกฎหมายกำหนดให้การถูกรักษาชำเราดังกล่าวต้องมีความชัดเจน สามารถพิสูจน์ได้ในทางการแพทย์ว่ามีการล่วงละเมิดหรือมีบาดแผลเกิดขึ้น ในขณะที่ประเทศอังกฤษมีข้อมูลชัดเจนว่ากว่าร้อยละ ๗๐ ของคดีที่ศาลลงโทษฐานกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศไม่จำเป็นต้องมีข้อพิสูจน์ทางการแพทย์ที่ยืนยันอย่างจำเพาะเจาะจงว่าผู้เสียหายถูกล่วงละเมิด แต่ศาลจะพิจารณาจากบริบทหรือพฤติการณ์อื่น ๆ ที่เป็นข้อเท็จจริงประกอบกัน

๒.๑๕ การจัดฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับประมวลกฎหมายอาญาให้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ เกิดความเป็นธรรม และช่วยลดความซ้ำซ้อนของการดำเนินคดี

๒.๑๖ รัฐบาลควรติดตามการประเมินผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมายภายหลังจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับแล้ว เพื่อนำมาใช้ปรับปรุงกฎหมายให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๓. การตอบชี้แจง

เมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายเสร็จแล้ว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ ได้ตอบชี้แจง สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๓.๑ นางสาวแนน บุญยธิดา สมชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย ซึ่งได้รับมอบหมายจากนายอนุทิน ชาญวีรกูล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ ได้ตอบชี้แจงสรุปสาระสำคัญได้ว่า ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เป็นการแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาในความผิดเกี่ยวกับเพศอาทิ แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยาม “กระทำชำเรา” และการกำหนดความผิดฐานคุกคามทางเพศ เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ความรุนแรงของการกระทำความผิดทางเพศที่เกิดขึ้นในบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และในชั้นคณะกรรมการจะได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ มาร่วมกันพิจารณารายละเอียดต่อไป โดยให้มีการดำเนินการอย่างละเอียดรอบคอบ เพราะเป็นเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อจิตใจและร่างกายของปัจเจกชน รวมถึงสังคมโดยรวมด้วย

๓.๒ นายเอกราช อุดมอำนวย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะนั้น) ซึ่งได้รับมอบหมายจากนางสาวภคมน หนูนอนันต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล กับคณะ (ในขณะนั้น) ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ ได้ตอบชี้แจง สรุปสาระสำคัญได้ว่า ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมความผิดเกี่ยวกับเพศ โดยเพิ่มความผิดฐานคุกคามทางเพศ เนื่องจากกฎหมายที่ใช้บังคับเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศ เป็นเพียงความผิดลหุโทษซึ่งมีโทษน้อยและการแจ้งความดำเนินคดีค่อนข้างยาก ดังนั้นเพื่อลดการก่ออาชญากรรมทางเพศ ซึ่งถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นขยายผลนำไปสู่การกระทำความผิดทางเพศในลักษณะอื่น ๆ ได้ต่อไป จึงมีการกำหนดบทนิยามคำว่า “การคุกคามทางเพศ” เพิ่มวิธีการเพื่อความปลอดภัย โดยให้ศาลมีอำนาจกำหนดคำสั่งงดเว้นการกระทำการ ซึ่งผู้เสียหายอาจจะไม่จำเป็นต้องทำเป็นคำฟ้อง แต่ทำเป็นคำร้องขอต่อศาล เพื่อให้ผู้กระทำความผิดหยุดกระทำการ ที่เป็นการละเมิดต่อผู้เสียหายได้ รวมทั้งกำหนดเหตุฉกรรจ์ของความผิดฐานคุกคามทางเพศ อาทิ กระทำการคุกคามทางเพศกับเด็กอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี หรืออาศัยเหตุที่ผู้กระทำมีอำนาจเหนือผู้ถูกระทำและสำหรับมาตรการคุ้มครองป้องกันการใช้กฎหมายกล่าวหาผู้กระทำความผิดประมวลกฎหมายอาญามีบทบัญญัติในเรื่องดังกล่าว คือ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๗^๔ ความผิดฐานแจ้งความเท็จ และมาตรา ๑๗๕^๕ ความผิดฐานฟ้องเท็จ ซึ่งในการจัดทำร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มุ่งให้ความคุ้มครองผู้เสียหายจากการถูกคุกคามทางเพศอย่างรอบคอบ ให้กฎหมายเกิดความชัดเจน และขจัดการคุกคามทางเพศในทุกมิติให้แก่สังคมต่อไป

^๔ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๗ บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๑๓๗ ผู้ใดแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงาน ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

^๕ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๗๕ บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๑๗๕ ผู้ใดเอาความอันเป็นเท็จฟ้องผู้อื่นต่อศาลว่ากระทำความผิดอาญา หรือว่ากระทำความผิดอาญาแรงกว่าที่เป็นความจริง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท”

๔. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ

มติ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่งรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ ทั้ง ๒ ฉบับ พร้อมกันไป ด้วยคะแนนเสียง ๓๙๗ เสียง ไม่รับหลักการ ไม่มี งดออกเสียง ไม่มี และไม่ลงคะแนนเสียง ๒ เสียง และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๑ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สอง ชั้นคณะกรรมการโดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายอนุทิน ชาญวีรกูล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ) เป็นหลักในการพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๑๕ วัน

๑. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ซึ่งเป็นเอกสารแนบระเบียบวาระ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันพุธที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=RARQ7>

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางสาวภคมน หนูนอนันต์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ซึ่งเป็นเอกสารแนบระเบียบวาระ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันพุธที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=RARQ7>

๒. เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันพุธที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗ (อ.พ. ๑๓/๒๕๖๗)
<https://dl.parliament.go.th/handle/20.500.13072/621507>

๓. บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗

<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=XOTUL>

๔. บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗

<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=9DLBH>

๕. ประมวลกฎหมายอาญา

<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=HSMF9>

สรุปสาระสำคัญ

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ
(ร่างหลักในการพิจารณา)

นางสาวกมณ หุ่นอนันต์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ

๑. แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “กระทำชำเรา” ให้หมายความว่าการกระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ โดยการใช้อวัยวะเพศหรือสิ่งอื่นใดของผู้กระทำหรือของผู้อื่นสอดล้าอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่นหรือของผู้กระทำ

(ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑ (๑๘))

๒. ยกเลิกเหตุฉกรรจ์ของความผิดฐานกระทำอนาจาร แก่บุคคลอายุกว่า ๑๕ ปี เด็กอายุยังไม่เกิน ๑๕ ปี และเด็กอายุไม่เกิน ๑๓ ปี

(ร่างมาตรา ๔ ยกเลิกมาตรา ๒๗๘ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ และร่างมาตรา ๕ ยกเลิกมาตรา ๒๗๙ วรรคสี่ วรรคห้า วรรคหก และวรรคเจ็ด)

แก้ไขเพิ่มเติมความผิดเกี่ยวกับเพศที่กำหนดให้เป็นความผิดอันยอมความได้

(ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘๑)

๑. กำหนดให้คำสั่งงดเว้นการกระทำการเป็นวิธีการเพื่อความปลอดภัยอีกวิธีการหนึ่ง

(ร่างมาตรา ๔ เพิ่มมาตรา ๓๔ (๖))

๒. เพิ่มกรณีศาลมีอำนาจกำหนดคำสั่งงดเว้นการกระทำการของผู้ถูกฟ้อง (ร่างมาตรา ๕ เพิ่มมาตรา ๔๐/๑)

๓. กำหนดความผิดฐานคุกคามทางเพศ และบทลงโทษของการคุกคามทางเพศ

- กำหนดบทนิยามคำว่า “การคุกคามทางเพศ” หมายความว่า การกระทำไม่ว่าโดยทางกาย วาจา การส่งเสียง การแสดงท่าทักปรีชาท่าทาง การแสดงหรือสื่อสารด้วยวิธีการใดไม่ว่าจะกระทำต่อหน้าหรือกระทำโดยการสื่อสารที่สอดไปในทางเพศ เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อนรำคาญ อับอาย หรือถูกเหยียดหยาม รวมถึงการติดตาม รังควาน หรือการกระทำใดที่อาจก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยทางเพศต่อผู้อื่น

- กำหนดบทลงโทษกรณีการคุกคามทางเพศต่อเด็กอายุไม่เกิน ๑๕ ปี ซึ่งไม่ใช่ภรรยาหรือสามีของตน และการคุกคามทางเพศโดยอาศัยเหตุที่ผู้กระทำมีอำนาจเหนือผู้ถูกกระทำจะได้รับโทษทางอาญานหนักขึ้น

(ร่างมาตรา ๗ เพิ่มมาตรา ๒๘๔/๑ และ ๒๘๔/๒)

๓. เพิ่มความผิดฐานการคุกคามทางเพศ

(ร่างมาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๒๗๙/๑

และร่างมาตรา ๗ เพิ่มมาตรา ๒๗๙/๒)

๔. เพิ่มบทนิยามคำว่า “คุกคามทางเพศ” หมายความว่า เป็นการกระทำอันมีลักษณะสอดไปในทางที่จะล่วงเกินทางเพศ หรือการกระทำอันไม่พึงปรารถนาทางเพศ โดยการร้องขอที่ไม่พึงปรารถนาเพื่อความต้องการทางเพศต่อผู้ถูกคุกคาม หรือการรังแก ช่มแวง หรือการกระทำอื่นที่ไม่พึงปรารถนาอันเกี่ยวกับเรื่องทางเพศที่เกี่ยวข้องกับผู้ถูกคุกคาม ซึ่งในสถานการณ์นั้น ๆ บุคคลทั่วไปอาจคาดหมายได้ว่าเป็นการคุกคามผู้ถูกกระทำ ทำให้ผู้ถูกกระทำอับอาย เสื่อมเสียเกียรติ หรือทำให้ผู้ถูกกระทำกลัว”

(ร่างมาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๑ (๑๙))

๕. เพิ่มอัตราโทษในความผิดลหุโทษ กรณีความผิดที่กระทำด้วยประการใด ๆ ต่อผู้อื่นอันเป็นการรังแก ช่มแวง คุกคาม หรือกระทำให้ได้รับความอับอายหรือเดือดร้อนรำคาญ และกำหนดบทลงโทษ กรณีการกระทำนั้นได้กระทำในที่สาธารณะสถานหรือต่อหน้าธารกำนัล

(ร่างมาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔๗)

ภาคผนวก

: ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(นายอนุทิน ชาญวีรกูล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

: ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(นางสาวภคมน หนูนอนันต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
พรรคก้าวไกล กับคณะ (ในขณะที่ยื่นร่างพระราชบัญญัตินี้)
เป็นผู้เสนอ)

: ประมวลกฎหมายอาญา

(เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)

: เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒

ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)

วันพุธที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗

(อ.พ. ๑๓/๒๕๖๗)

ร่างพระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(นายอนุทิน ชาญวีรกูล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

(สำเนา)

เลขรับ ๑/๒๕๖๗ วันที่ ๓ ม.ค. ๒๕๖๗
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติฯ และเอกสารประกอบในเรื่องนี้

ข้าพเจ้ากับคณะ ขอเสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ประกอบกับเอกสารการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ (ถ้ามี) มาเพื่อให้โปรดนำเสนอ สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาและหากสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้วก็ขอได้โปรดนำเสนอวุฒิสภาพิจารณา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) อนุทิน ชาญวีรกูล ผู้เสนอ

(นายอนุทิน ชาญวีรกูล)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) ศักดิ์สยาม ชิดชอบ ผู้เสนอ (ลงชื่อ) มัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช ผู้เสนอ

(นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ)

(นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) อรรถพล ไตรศรี ผู้เสนอ

(ลงชื่อ) พิชัย ชมภูพล ผู้เสนอ

(นายอรรถพล ไตรศรี)

(นายพิชัย ชมภูพล)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) ล้ำเลิศ พัวพัฒนาโชติ ผู้เสนอ

(ลงชื่อ) เรืองวิทย์ คุณวัฒนาพงษ์ ผู้เสนอ

(นายล้ำเลิศ พัวพัฒนาโชติ)

(นายเรืองวิทย์ คุณวัฒนาพงษ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) มุกดาวรรณ เลื่องสินิล ผู้เสนอ

(ลงชื่อ) ไตรเทพ งามกมล ผู้เสนอ

(นางมุกดาวรรณ เลื่องสินิล)

(นายไตรเทพ งามกมล)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) พิมพ์ฤดา ตันจรรักษ์ ผู้เสนอ

(ลงชื่อ) เอกราช ช่างเหลา ผู้เสนอ

(นางสาวพิมพ์ฤดา ตันจรรักษ์)

(นายเอกราช ช่างเหลา)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) ผกามาศ เจริญพันธ์ ผู้เสนอ
(นางสาวผกามาศ เจริญพันธ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย
(ลงชื่อ) อลงกต มณีภาส ผู้เสนอ
(นายอลงกต มณีภาส)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย
(ลงชื่อ) แนน บุญยธิดา สมชัย ผู้เสนอ
(นางสาวแนน บุญยธิดา สมชัย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย
(ลงชื่อ) ภราดร ปริศนานันท์กุล ผู้เสนอ
(นายภราดร ปริศนานันท์กุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย
(ลงชื่อ) ประภา เสงไพบุลย์ ผู้เสนอ
(นางสาวประภา เสงไพบุลย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) สัมฤทธิ์ แทนทรัพย์ ผู้เสนอ
(นายสัมฤทธิ์ แทนทรัพย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย
(ลงชื่อ) สุวรรณ กุมภีโร ผู้เสนอ
(นายสุวรรณ กุมภีโร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย
(ลงชื่อ) ชรรุา ขาวขำ ผู้เสนอ
(นายชรรุา ขาวขำ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย
(ลงชื่อ) ปทิตา ตันติรัตน์านนท์ ผู้เสนอ
(นางปทิตา ตันติรัตน์านนท์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย
(ลงชื่อ) ธนยศ ทิมสุวรรณ ผู้เสนอ
(นายธนยศ ทิมสุวรรณ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

หมายเหตุ ผลจากการตรวจสอบความถูกต้องของผู้เสนอก่อนบรรจุระเบียบวาระ

๑. นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ ผู้เสนอร่วม ได้ลาออกจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
๒. ผลของการเปลี่ยนแปลงสถานภาพของสมาชิก ยังมีผลให้จำนวนผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๓ (๒)

สำเนาถูกต้อง

(นายสมิทธิชัย จันทรเพ็ญ)
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานระเบียบวาระ
สำนักการประชุม

นายวสันต์ เจริญพร/เจ้าของเรื่อง
กลุ่มงานพระราชบัญญัติและกฤษฎีกา ๑
นางวันนา สุภคุด/พิมพ์
นางสาวสุรีฉาย แสงทอง/ทาน
นางสาวธันชนันท์ธรร เหมะจันทร์/ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ...)

พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา ดังต่อไปนี้

- (๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “~~ผู้~~กระทำชำเรา” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑ (๑๘))
- (๒) ยกเลิกเหตุอรรถของความผิดฐานอนาจาร (ยกเลิกมาตรา ๒๗๘ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ และมาตรา ๒๗๙ วรรคสี่ วรรคห้า วรรคหก และวรรคเจ็ด และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘๑)
- (๓) กำหนดความผิดฐานคุกคามทางเพศ (เพิ่มมาตรา ๒๘๔/๑ และ ๒๘๔/๒)

เหตุผล

เนื่องในปัจจุบันมีการกระทำความผิดทางเพศในหลายรูปแบบและเป็นการกระทำต่อบุคคลทุกวัยทุกเพศ รวมถึงผู้มีความหลากหลายทางเพศ อันเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทั้งร่างกายและจิตใจของผู้ถูกกระทำ ดังนั้น จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “~~ผู้~~กระทำชำเรา” เพื่อให้ครอบคลุมถึงการกระทำ ความผิดในพฤติการณ์ต่าง ๆ ที่มีความหลากหลาย และเนื่องจากในปัจจุบันปัญหาการคุกคามทางเพศมีเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ซึ่งกฎหมายที่มีการกำหนดให้การกระทำในลักษณะดังกล่าวมีความผิดนั้น มีเพียงความผิดฐานก่อความเดือดร้อนรำคาญซึ่งเป็นความผิดฐานลหุโทษและยังไม่ตรงกับลักษณะของการกระทำที่เป็นการคุกคามทางเพศโดยตรง สมควรกำหนดให้การคุกคามทางเพศเป็นความผิดทางอาญา เพื่อเป็นการลงโทษผู้กระทำความผิดและปรามมิให้เกิดการกระทำความผิดขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ...)

พ.ศ. ....

.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๑๘) มาตรา ๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑๘) “~~ผู้~~กระทำชำเรา” หมายความว่า การกระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ โดยการใช้ อวัยวะเพศหรือสิ่งอื่นใดของผู้กระทำหรือของผู้อื่นสว่างล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่นหรือของผู้กระทำ”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกวรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ของมาตรา ๒๗๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกวรรคสี่ วรรคห้า วรรคหก และวรรคเจ็ด ของมาตรา ๒๗๙ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๘๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ความผิดตามมาตราดังต่อไปนี้ เป็นความผิดอันยอมความได้

(๑) มาตรา ๒๗๖ วรรคหนึ่ง ซึ่งเป็นการกระทำความระหว่างคู่สมรส ถ้ามิได้เกิดต่อหน้าธารกำนัล หรือไม่เป็นเหตุให้ผู้ถูกระทำรับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย

(๒) มาตรา ๒๗๘ ถ้ามิได้เกิดต่อธารกำนัล ไม่เป็นเหตุให้ผู้ถูกระทำรับอันตรายสาหัส หรือถึงแก่ความตาย หรือมิได้เป็นการกระทำแก่บุคคลตั้งไว้ในมาตรา ๒๘๕ และมาตรา ๒๘๕/๒”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มข้อความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๘๔/๑ และมาตรา ๒๘๔/๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

“มาตรา ๒๘๔/๑ ผู้ใดคุกคามทางเพศต่อผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

การคุกคามทางเพศตามวรรคหนึ่ง หมายความว่า การกระทำไม่ว่าโดยทางกาย วาจา การส่งเสียง การแสดงอากัปกิริยาท่าทาง การแสดงหรือสื่อสารด้วยวิธีการใดไม่ว่าจะกระทำต่อหน้าหรือกระทำโดยการสื่อสารที่ส่งไปในทางเพศ เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อนรำคาญ อับอาย หรือถูกเหยียดหยาม รวมถึงการติดตามรังควาน หรือการกระทำใดที่อาจก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยทางเพศต่อผู้อื่น

ถ้าการกระทำผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำต่อเด็กอายุไม่เกินสิบห้าปีซึ่งไม่ใช่ภรรยาหรือสามีของตน โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๘๔/๒ ผู้ใดคุกคามทางเพศต่อผู้อื่น โดยอาศัยเหตุที่ผู้กระทำมีอำนาจเหนือผู้ถูกระทำ อันเนื่องมาจากความสัมพันธ์ในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชา นายจ้าง หรือผู้มีอำนาจเหนือประการอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

.....

.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่การกระทำผิดทางเพศในปัจจุบันมีการกระทำในหลายรูปแบบและเป็นการกระทำต่อบุคคลทุกเพศทุกวัย รวมถึงผู้มีความหลากหลายทางเพศ อันเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทั้งร่างกายและจิตใจของผู้ถูกระทำ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “~~การกระทำชำเรา~~” เพื่อให้ครอบคลุมถึงการกระทำ ความผิดในพฤติการณ์ต่าง ๆ ที่มีความหลากหลาย และเนื่องจากในปัจจุบันการคุกคามทางเพศมีเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ซึ่งกฎหมายที่มีการกำหนดให้การกระทำในลักษณะดังกล่าวมีความผิดนั้น มีเพียง ความผิดฐานก่อความเดือดร้อนรำคาญ ซึ่งเป็นความผิดฐานลหุโทษและยังไม่ตรงกับลักษณะของการกระทำที่เป็น การคุกคามทางเพศโดยตรง สมควรกำหนดให้การคุกคามทางเพศเป็นความผิดทางอาญาเพื่อเป็นการลงโทษผู้กระทำ ความผิดและปรามมิให้เกิดการกระทำผิดซ้ำขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีสาระสำคัญ ดังนี้

๒.๑ แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาโดยแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “~~การกระทำชำเรา~~” (ร่างมาตรา ๓)

๒.๒ ยกเลิกความในมาตรา ๒๘๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ความผิดตามมาตราดังต่อไปนี้ เป็นความผิดอันยอมความได้

(๑) มาตรา ๒๗๖ วรรคหนึ่ง ซึ่งเป็นกัการกระทำระหว่างคู่สมรส ถ้ามิได้เกิดต่อหน้าธารกำนัล หรือไม่เป็นเหตุให้ผู้ถูกระทำรับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย

(๒) มาตรา ๒๗๘ ถ้ามิได้เกิดต่อธารกำนัล ไม่เป็นเหตุให้ผู้ถูกระทำรับอันตรายสาหัส หรือถึงแก่ความตาย หรือมิได้เป็นการกระทำแก่บุคคลดังระบุไว้ในมาตรา ๒๘๕ และมาตรา ๒๘๕/๒” (ร่างมาตรา ๖)

๒.๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘๖ (๑) กำหนดให้การคุกคามทางเพศต่อเด็กอายุไม่เกินสิบห้าปี และต่อผู้อื่นโดยอาศัยเหตุที่ผู้กระทำมีอำนาจเหนือผู้ถูกระทำอันเนื่องจากความสัมพันธ์ในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชา นายจ้าง หรือผู้มีอำนาจเหนือประการอื่น (ร่างมาตรา ๗)

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายอนุทิน ชาญวีรกูล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

โดย

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ
ที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
หรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	ก
บทสรุปผู้บริหาร	ข
ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของร่างพระราชบัญญัติ	1 - 1
1. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ	1 - 1
2. หลักและเหตุผล	1 - 1
3. ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ	1 - 1
ส่วนที่ 2 การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น	2 - 1
1. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น	2 - 1
2. ตารางเปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติ	2 - 1
3. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัติ	2 - 6
4. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น	2 - 7
5. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น	2 - 7
6. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น	2 - 9
ส่วนที่ 3 รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ	3 - 1
1. ความเป็นมา สภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องตราพระราชบัญญัติ	3 - 1
2. ความสอดคล้องของร่างพระราชบัญญัติ	3 - 1
3. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ	3 - 4
4. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น	3 - 4
5. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย	3 - 5
6. ผลกระทบของร่างกฎหมายที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต	3 - 5
7. การกำหนดให้มีระบบอนุญาตอนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่	3 - 6
8. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ	3 - 6
9. บทกำหนดโทษ	3 - 6
ส่วนที่ 4 การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ	4 - 1

บทสรุปผู้บริหาร

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่...) พ.ศ. .... (นายอนุทิน ชาญวีรกูล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ) เป็นการเสนอกฎหมายเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางเพศ โดยมีหลักการแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “กระทำชำเรา” และแก้ไขเพิ่มเติมโดยยกเลิกเหตุฉกรรจ์ของความผิดฐานอนาจาร และกำหนดความผิดฐานคุกคามทางเพศเป็นฐานความผิดใหม่ ทั้งนี้ มีเหตุผลเนื่องจากในปัจจุบันมีการกระทำความผิดทางเพศหลายรูปแบบและเป็นการกระทำต่อบุคคลทุกวัย ทุกเพศ รวมถึงผู้มีความหลากหลายทางเพศ อันเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทั้งร่างกายและจิตใจของผู้ถูกระทำ ดังนั้น จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “กระทำชำเรา” เพื่อให้ครอบคลุมถึงการกระทำความผิดในพฤติการณ์ต่าง ๆ ที่มีความหลากหลาย และเนื่องจากในปัจจุบันปัญหาการคุกคามทางเพศเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ซึ่งกฎหมายที่มีการกำหนดให้การกระทำในลักษณะดังกล่าวมีความผิดนั้น มีเพียงความผิดฐานก่อความเดือดร้อนรำคาญซึ่งเป็นความผิดฐานลหุโทษและยังไม่ตรงกับลักษณะของการกระทำที่เป็นการคุกคามทางเพศโดยตรง จึงควรกำหนดให้การคุกคามทางเพศเป็นความผิดทางอาญา เพื่อเป็นการลงโทษผู้กระทำความผิดและปรามมิให้เกิดการกระทำความผิดขึ้น

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชนได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีการรับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา ส่งประเด็นไปรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว และรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีการอื่นโดยการสัมภาษณ์ผู้สมัครให้ความเห็นทางกฎหมายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผ่านแอปพลิเคชัน Zoom โดยสรุปความคิดเห็นได้ ดังนี้

ฝ่ายที่เห็นด้วย เห็นว่า การแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาตามร่างพระราชบัญญัตินี้ ส่งผลดีต่อการดำเนินการลงโทษผู้กระทำความผิดฐานกระทำชำเรา เนื่องจากมีการแก้ไขเพิ่มเติมนิยามคำว่า “กระทำชำเรา” ให้ครอบคลุมการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศที่มีความเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ปัจจุบัน รวมทั้งสอดคล้องกับกรณีความหลากหลายทางเพศด้วย

สำหรับการกำหนดให้มีความผิดฐานคุกคามทางเพศนั้น เป็นการกำหนดให้การกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศอันเป็นการคุกคามทางเพศเป็นฐานความผิดทางอาญาอย่างชัดเจน โดยกำหนดให้มีโทษเพิ่มขึ้นจากเดิมที่มีลักษณะเป็นการก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญซึ่งเป็นลหุโทษ จึงก่อให้เกิดกลไกในการป้องปรามการกระทำความผิดอันเป็นการคุกคามทางเพศ ซึ่งส่งผลให้เกิดการลดจำนวนผู้กระทำความผิดและลดจำนวนคดีความเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศได้

ฝ่ายที่ไม่เห็นด้วย เห็นว่า กรณีแก้ไขนิยามคำว่า “กระทำชำเรา” นั้น ประมวลกฎหมายอาญาที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีความครอบคลุม กรณีการกระทำความผิดทางเพศซึ่งร่างพระราชบัญญัตินี้ฉบับนี้กล่าวถึงอยู่แล้ว โดยกำหนดเป็นเหตุฉกรรจ์ในความผิดฐานอนาจารซึ่งมีโทษในระดับเดียวกับการกระทำชำเรา ดังนั้น จึงไม่มีความจำเป็นต้องแก้ไขให้การกระทำความผิดดังกล่าวเข้าลักษณะเป็นการกระทำชำเราอีก

สำหรับกรณีการกำหนดให้มีความผิดฐานคุกคามทางเพศนั้น อาจไม่สอดคล้องกับหลักความยุติธรรม เนื่องจากการกระทำดังกล่าวอาจจะไม่ถึงขั้นเป็นอาชญากร และส่งผลให้เกิดคดีความมากมายในกระบวนการพิจารณาคดีของศาล

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของร่างกฎหมาย

1. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่..) พ.ศ. ....

กฎหมายใหม่

แก้ไขเพิ่มเติม

ยกเลิก

2. หลักการและเหตุผล

2.1 หลักการ

(1) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “กระทำชำเรา” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 1 (18))

(2) ยกเลิกเหตุฉกรรจ์ของความผิดฐานอนาจาร (ยกเลิกมาตรา 278 วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ และมาตรา 279 วรรคสี่ วรรคห้า วรรคหก และวรรคเจ็ด และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 281)

(3) กำหนดความผิดฐานคุกคามทางเพศ (เพิ่มมาตรา 284/1 และ 284/2)

2.2 เหตุผล

เนื่องในปัจจุบันมีการกระทำความผิดทางเพศในหลายรูปแบบและเป็นการกระทำต่อบุคคลทุกวัยทุกเพศ รวมถึงผู้มีความหลากหลายทางเพศ อันเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทั้งร่างกายและจิตใจของผู้ถูกกระทำ ดังนั้น จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “กระทำชำเรา” เพื่อให้ครอบคลุมถึงการกระทำความผิดในพฤติการณ์ต่าง ๆ ที่มีความหลากหลาย และเนื่องจากในปัจจุบันปัญหาการคุกคามทางเพศมีเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ซึ่งกฎหมายที่มีการกำหนดให้การกระทำในลักษณะดังกล่าวมีความผิดนั้น มีเพียงความผิดฐานก่อความเดือดร้อนรำคาญ ซึ่งเป็นความผิดฐานลหุโทษและยังไม่ตรงกับลักษณะของการกระทำที่เป็นการคุกคามทางเพศโดยตรง สมควรกำหนดให้การคุกคามทางเพศเป็นความผิดทางอาญา เพื่อเป็นการลงโทษผู้กระทำความผิดและปรามมิให้เกิดการกระทำความผิดขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

3. ผู้เสนอร่างกฎหมาย

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ประชาชนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

นายอนุทิน ชาญวีรกูล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ

ส่วนที่ 2 การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

1. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นการเสนอกฎหมายเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางเพศ โดยมีหลักการแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “กระทำชำเรา” และแก้ไขเพิ่มเติมโดยยกเลิกเหตุจูงใจของความผิดฐานอนาจาร และกำหนดความผิดฐานคุกคามทางเพศเป็นความผิดฐานใหม่ ทั้งนี้ มีเหตุผลเนื่องจากในปัจจุบันมีการกระทำความผิดทางเพศในหลายรูปแบบและเป็นการกระทำต่อบุคคลทุกวัย ทุกเพศ รวมถึงผู้มีความหลากหลายทางเพศ อันเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทั้งร่างกายและจิตใจของผู้ถูกระทำ ดังนั้น จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “กระทำชำเรา” เพื่อให้ครอบคลุมถึงการกระทำความผิดในพฤติการณ์ต่าง ๆ ที่มีความหลากหลาย และเนื่องจากในปัจจุบันปัญหาการคุกคามทางเพศมีเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ซึ่งกฎหมายที่มีการกำหนดให้การกระทำในลักษณะดังกล่าวมีความผิดนั้น มีเพียงความผิดฐานก่อกวนหรือรบกวนรำคาญ ซึ่งเป็นความผิดฐานลหุโทษและยังไม่ตรงกับลักษณะของการกระทำที่เป็นการคุกคามทางเพศโดยตรง สมควรกำหนดให้การคุกคามทางเพศเป็นความผิดทางอาญา เพื่อเป็นการลงโทษผู้กระทำความผิดและปรามมิให้เกิดการกระทำความผิดขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติ

2. ตารางเปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติ

ประมวลกฎหมายอาญา และที่แก้ไขเพิ่มเติม	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
	มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย อาญา (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ...”
	มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป
	มาตรา 3 ให้ยกเลิกความใน (18) ของ มาตรา 1 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 27) พ.ศ. 2562 และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

ประมวลกฎหมายอาญา และที่แก้ไขเพิ่มเติม	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
<p>มาตรา 1</p> <p>(18) “กระทำชำเรา” หมายความว่า กระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ โดยการใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำล่วงล้ำ อวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น</p>	<p>“(18) “กระทำชำเรา” หมายความว่า การกระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ โดยการใช้อวัยวะเพศหรือสิ่งอื่นใดของผู้กระทำ หรือของผู้อื่นล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่นหรือของผู้กระทำ”</p>
<p>มาตรา 278 ผู้ใดกระทำอนาจารแก่บุคคล อายุกว่าสิบห้าปี โดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยบุคคลนั้นอยู่ในภาวะ ที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้บุคคลนั้น เข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำโดยใช้วัตถุหรืออวัยวะอื่น ซึ่งมีใช้อวัยวะเพศล่วงล้ำอวัยวะเพศหรือ ทวารหนักของบุคคลนั้นผู้กระทำต้องระวางโทษ จำคุกตั้งแต่สี่ปี ถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่ แปดหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท</p> <p>ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสอง ได้กระทำโดยทำให้ผู้ถูกกระทำเข้าใจว่า ผู้กระทำมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด ต้องระวาง โทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปี ถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่ หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท</p>	<p>มาตรา 4 ให้ยกเลิกวรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ของมาตรา 278 แห่งประมวล กฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย อาญา (ฉบับที่ 27) พ.ศ. 2562</p> <p>มาตรา 278 ผู้ใดกระทำอนาจารแก่บุคคล อายุกว่าสิบห้าปี โดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยบุคคลนั้นอยู่ในภาวะ ที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้บุคคลนั้น เข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p><i>ถ้าการกระทำโดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยบุคคลนั้นอยู่ในภาวะ ที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้บุคคลนั้น เข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษ จำคุกตั้งแต่สี่ปี ถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่ แปดหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท</i></p> <p><i>ถ้าการกระทำโดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยบุคคลนั้นอยู่ในภาวะ ที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้บุคคลนั้น เข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษ จำคุกตั้งแต่สี่ปี ถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่ แปดหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท</i></p> <p><i>ถ้าการกระทำโดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยบุคคลนั้นอยู่ในภาวะ ที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้บุคคลนั้น เข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษ จำคุกตั้งแต่สี่ปี ถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่ แปดหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท</i></p>

ประมวลกฎหมายอาญา และที่แก้ไขเพิ่มเติม	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
<p>ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสอง ได้กระทำโดยมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด หรือโดยใช้อาวุธ หรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกัน อันมีลักษณะเป็นการโทรมหนิงหรือกระทำกับชายในลักษณะเดียวกันต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่สิบห้าปี ถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต</p>	<p>ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสอง ได้กระทำโดยมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด หรือโดยใช้อาวุธ หรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกัน อันมีลักษณะเป็นการโทรมหนิงหรือชกกระทัดกับชายในลักษณะเดียวกันต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าปี ถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต</p>
<p>มาตรา 279 ผู้ใดกระทำอนาจารแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำแก่เด็กอายุไม่เกินสิบสามปี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปี ถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ผู้กระทำได้กระทำโดยขู่เชิญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยเด็กนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้เด็กนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปี ถึงสิบห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>	<p>มาตรา 5 ให้ยกเลิกวรรคสี่ วรรคห้า วรรคหก และวรรคเจ็ด ของมาตรา 279 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 27) พ.ศ. 2562</p> <p>มาตรา 279 ผู้ใดกระทำอนาจารแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำแก่เด็กอายุไม่เกินสิบสามปี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปี ถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ผู้กระทำได้กระทำโดยขู่เชิญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยเด็กนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้เด็กนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปี ถึงสิบห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>

ประมวลกฎหมายอาญา และที่แก้ไขเพิ่มเติม	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
<p>ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสาม เป็นการกระทำโดยใช้ วัตถุหรืออวัยวะอื่นซึ่งมีไข่อวัยวะเพศลวงล้าอวัยวะเพศหรือทวารหนักของเด็กนั้น ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปี ถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท</p> <p>ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสี่ เป็นการกระทำแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบสามปี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปี ถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสี่หมื่นบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต</p> <p>ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสี่หรือวรรคห้า ได้กระทำโดยทำให้ผู้ถูกกระทำเข้าใจว่าผู้กระทำมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปี ถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสี่แสนบาทหรือจำคุกตลอดชีวิต</p> <p>ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสี่หรือวรรคห้า ได้กระทำโดยมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิดหรือโดยใช้อาวุธ หรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันอันมีลักษณะเป็นการโทรมเด็กหญิงหรือกระทำกับเด็กชายในลักษณะเดียวกัน ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต</p>	<p>ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสาม เป็นการทำผิดโดยใช้ วัตถุหรืออวัยวะอื่นซึ่งมีไข่อวัยวะเพศลวงล้าอวัยวะเพศหรือทวารหนักของเด็ที่นั้น ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปี ถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท</p> <p>ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสี่ เป็นการทำผิดแก่เด็กที่อายุยังไม่เกินสิบสามปี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปี ถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสี่หมื่นบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต</p> <p>ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสี่หรือวรรคห้า ได้กระทำโดยทำให้ผู้ถูกกระทำเข้าใจว่าผู้กระทำมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปี ถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสี่แสนบาทหรือจำคุกตลอดชีวิต</p> <p>ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสี่หรือวรรคห้า ได้กระทำโดยมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิดหรือโดยใช้อาวุธ หรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันอันมีลักษณะเป็นการโทรมเด็กหญิงหรือกระทำกับเด็กชายในลักษณะเดียวกัน ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต</p>

ประมวลกฎหมายอาญา และที่แก้ไขเพิ่มเติม	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
<p>มาตรา 281 ความผิดตามมาตราดังต่อไปนี้ เป็นความผิดอันยอมความได้</p> <p>(1) มาตรา 276 วรรคหนึ่ง และมาตรา 278 วรรคสอง ซึ่งเป็นการกระทำความผิดระหว่างคู่สมรส ถ้ามิได้เกิดต่อหน้าธารกำนัล หรือไม่เป็นเหตุให้ ผู้ถูกกระทำรับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย</p> <p>(2) มาตรา 278 วรรคหนึ่ง ถ้ามิได้เกิดต่อ หน้าธารกำนัล ไม่เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำรับ อันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย หรือมิได้เป็น การกระทำแก่บุคคลดังระบุไว้ในมาตรา 285 และมาตรา 285/2</p>	<p>มาตรา 6 ให้ยกเลิกความในมาตรา 281 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายอาญา (ฉบับที่ 27) พ.ศ. 2562 และให้ ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน</p> <p>“ความผิดตามมาตราดังต่อไปนี้ เป็นความผิด อันยอมความได้</p> <p>(1) มาตรา 276 วรรคหนึ่ง ~~และมาตรา 278~~ ~~วรรคสอง~~ ซึ่งเป็นการกระทำความผิดระหว่างคู่สมรส ถ้ามิได้เกิดต่อหน้าธารกำนัล หรือไม่เป็นเหตุให้ ผู้ถูกกระทำรับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย</p> <p>(2) มาตรา 278 ~~วรรคหนึ่ง~~ ถ้ามิได้เกิดต่อ ธารกำนัล ไม่เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำรับอันตราย สาหัส หรือถึงแก่ความตาย หรือมิได้เป็น การกระทำแก่บุคคลดังระบุไว้ในมาตรา 285 และมาตรา 285/2</p>
	<p>มาตรา 7 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 284/1 และมาตรา 284/2 แห่งประมวลกฎหมาย อาญา</p> <p>“<u>มาตรา 284/1 ผู้ใดคุกคามทางเพศต่อผู้อื่น</u> <u>ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่</u> <u>เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</u></p> <p><u>การคุกคามทางเพศตามวรรคหนึ่ง</u> <u>หมายความว่า การกระทำไม่ว่าโดยทางกาย</u> <u>วาจา การส่งเสียง การแสดงอากัปกิริยา</u> <u>การแสดงหรือสื่อสารด้วยวิธีการใดไม่ว่าจะ</u> <u>กระทำต่อหน้าหรือกระทำโดยการสื่อสารที่ส่งไป</u> <u>ในทางเพศ เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน</u> <u>รำคาญ อับอาย หรือถูกเหยียดหยาม รวมถึง</u> <u>การติดตามรังควาน หรือการกระทำใดที่อาจ</u> <u>ก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยทางเพศผู้อื่น</u></p>

ประมวลกฎหมายอาญา และที่แก้ไขเพิ่มเติม	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
	<p><u>ถ้าการกระทำผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำต่อเด็กอายุไม่เกินสิบห้าปีซึ่งไม่ใช่ภรรยาหรือสามีของตน โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</u></p> <p><u>มาตรา 284/2 ผู้ใดคุกคามทางเพศต่อผู้อื่นโดยอาศัยเหตุที่ผู้กระทำมีอำนาจเหนือกว่าผู้ถูกระทำ อันเนื่องจากความสัมพันธ์ในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชา นายจ้าง หรือผู้มีอำนาจเหนือประการอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”</u></p>

3. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัติ

- 1) สำนักงานศาลยุติธรรม
- 2) สำนักงานอัยการสูงสุด
- 3) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- 4) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- 5) กระทรวงสาธารณสุข
- 6) สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- 7) กระทรวงยุติธรรม
- 8) ภาคเอกชนและภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง
- 9) ประชาชน

4. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

1. ท่านเห็นด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามของคำว่า “กระทำชำเรา” หรือไม่ อย่างไร
2. ท่านเห็นด้วยกับการยกเลิกความผิดอันยอมความได้ กรณีกระทำอนาจารแก่บุคคลอายุกว่า 15 ปี โดยใช้วัตถุหรืออวัยวะอื่นซึ่งมิใช่อวัยวะเพศล้วงล้าอวัยวะเพศหรือทวารหนักของบุคคล ซึ่งเป็นการกระทำระหว่างคู่สมรส ที่มีได้เกิดต่อหน้าธารกำนัล หรือไม่เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำรับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย ตามร่างมาตรา 6 หรือไม่ อย่างไร
3. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้มีความผิดฐานคุกคามทางเพศตามร่างมาตรา 7 หรือไม่ อย่างไร
4. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดเหตุฉกรรจ์ในความผิดฐานคุกคามทางเพศ กรณีกระทำต่อเด็กอายุไม่เกินสิบห้าปีซึ่งไม่ใช่ภรรยาหรือสามีของตน โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ตามร่างมาตรา 7 หรือไม่ อย่างไร
5. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดเหตุฉกรรจ์ในความผิดฐานคุกคามทางเพศ กรณีอาศัยเหตุที่ผู้กระทำมีอำนาจเหนือกว่าผู้ถูกกระทำ อันเนื่องจากความสัมพันธ์ในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชา นายจ้าง หรือผู้มีอำนาจเหนือประการอื่น ตามร่างมาตรา 7 หรือไม่ อย่างไร
6. ท่านเห็นว่าที่ผ่านมานิยามคำว่า “กระทำชำเรา” ตามประมวลกฎหมายอาญา มีปัญหาเกี่ยวกับการตีความหรือไม่ครอบคลุมความผิดในพฤติการณ์ต่าง ๆ หรือไม่ อย่างไร และการกระทำที่เป็นการคุกคามทางเพศซึ่งมิได้กำหนดเป็นฐานความผิดไว้อย่างชัดเจน มีปัญหาในการป้องปรามผู้กระทำผิดหรือไม่ อย่างไร รวมถึงการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้จะสามารถช่วยแก้ไขปัญหานั้นได้หรือไม่ อย่างไร
7. ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

5. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น

5.1 กรอบระยะเวลาดำเนินการสำหรับการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ จำนวน 64 วัน นับตั้งแต่วันที่ 15 มกราคม 2567 ถึงวันที่ 18 มีนาคม 2567

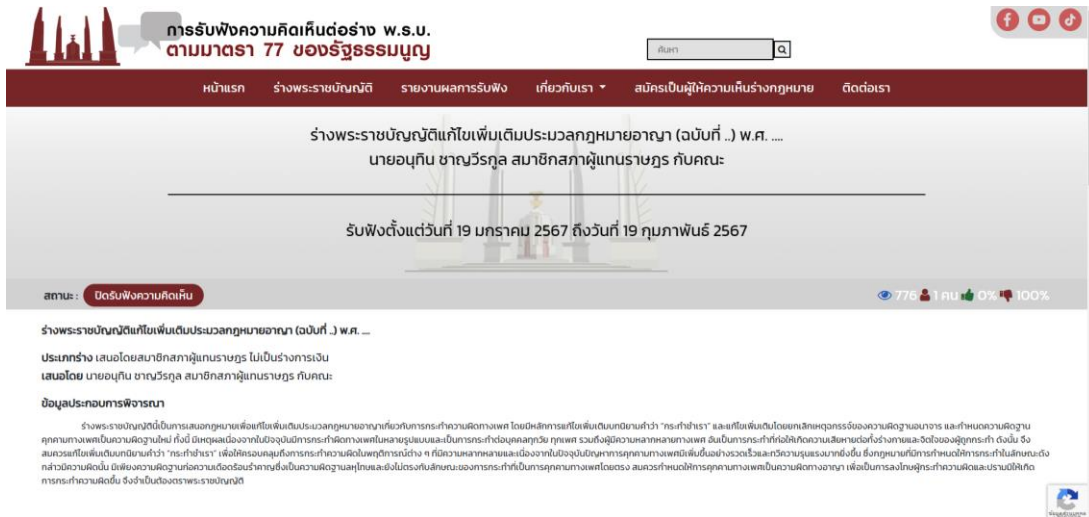
5.2 วิธีการรับฟังความคิดเห็น

(1) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภาและส่งประเด็นไปรับฟังความคิดเห็นจากผู้ได้รับผลกระทบโดยตรง

(1.1) ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น ตั้งแต่วันที่ 19 มกราคม ถึงวันที่ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567

(1.2) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

(1.3) ส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ประกอบด้วย

- 1) สำนักงานศาลยุติธรรม
- 2) สำนักงานอัยการสูงสุด
- 3) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- 4) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- 5) กระทรวงสาธารณสุข
- 6) สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- 7) กระทรวงยุติธรรม

8) ภาคเอกชนและภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง

8.1) มูลนิธิปวีณา หงสกุล เพื่อเด็กและสตรี

8.2) มูลนิธิเพื่อนหญิง

8.3) มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก

8.4) มูลนิธิส่งเสริมสวัสดิภาพสตรีและเยาวชน

8.5) สมาคมฟ้าสีรุ้งแห่งประเทศไทย

9) ประชาชน

(2) การรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีการอื่น

การสัมภาษณ์ หรือการเชิญให้เข้าร่วมชี้แจงหรือแสดงความคิดเห็น

การสัมภาษณ์ผู้สมัครให้ความเห็นทางกฎหมาย โดยส่งหนังสือเชิญทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 112 คน และเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ด้วยแอปพลิเคชัน Zoom จำนวน 14 คน

6. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

6.1 ข้อมูลทั่วไปผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น

6.1.1 จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

โดยมีผู้เข้าชม 768 ราย และมีผู้แสดงความคิดเห็นจำนวน 1 ราย

1. เพศ

ชาย จำนวน 1 คน (100%)

2. อายุ (ปี)

21 - 30 จำนวน 1 คน (100%)

3. ระดับการศึกษา

ปริญญาตรี จำนวน 1 คน (100%)

4. อาชีพ

รับจ้าง จำนวน 1 คน (100%)

5. ท่านเกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัตินี้ในฐานะใด

ประชาชน จำนวน 1 คน (100%)

6.1.2 จากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

โดยมีหน่วยงานที่แสดงความคิดเห็นจำนวน 5 หน่วยงาน ได้แก่

1. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

2. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

3. กระทรวงสาธารณสุข

4. สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

5. มุลนิธิสงเสริมสตรีและเยาวชน

6.2 ผลการรับฟัง

ผลการรับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th และจากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง สรุปได้ดังนี้

1. ท่านเห็นด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามของคำว่า “กระทำชำเรา” หรือไม่ อย่างไร

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>- กรณีการกำหนดเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “กระทำชำเรา” นั้น เห็นว่า เดิมประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 1 (18) ได้กำหนดนิยามของคำว่า “กระทำชำเรา” ไว้เพียงแค่ว่าจะต้องเป็นการกระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ โดยใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำล่วงล้ำอวัยวะทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น ซึ่งการกำหนดคำนิยามดังกล่าวนี้ ย่อมมีความหมายว่าการกระทำอันจะถือว่าการประกอบความผิดเป็นการกระทำชำเราตามมาตรา 1 (18) นั้น วัตถุประสงค์ที่ใช้ในการกระทำความผิดจะต้องเป็นการกระทำโดยใช้อวัยวะเพศ (องคชาติ) ล่วงล้ำเข้าไปในอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่นเท่านั้น บุคคลซึ่งจะกระทำการอันจะถือได้ว่าเป็นความผิดดังกล่าวย่อมจะต้องเป็นเพศชาย อันเป็นบทบัญญัติที่ไม่สอดคล้องกับสภาพของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบันในเรื่องความแตกต่างทางเพศ ดังนั้น คำนิยามของคำว่า “กระทำชำเรา” ตามร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่...) พ.ศ. .... ได้มีการกำหนดเพิ่มบทนิยามให้การกระทำอันถือได้ว่าเป็นการกระทำความผิดฐานกระทำชำเรานั้น ให้ความหมายรวมถึงการกระทำโดยใช้อวัยวะเพศหรือสิ่งอื่นใดของผู้กระทำหรือของผู้อื่นล่วงล้ำอวัยวะทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่นหรือของผู้กระทำอันเป็นการกำหนดเพิ่มเติมคำนิยามเพื่อให้ครอบคลุมและคุ้มครองถึงกรณีของผู้ถูกระทำหรือเหยื่อที่มีความแตกต่างกัน</p>	<p>- เดิมประมวลกฎหมายอาญาได้กำหนดคำนิยามของการกระทำชำเราโดยให้หมายถึงการกระทำโดยใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำต่ออวัยวะเพศ และมีบทบัญญัติให้การกระทำอนาจารเป็นความผิดอีกบทหนึ่งด้วย จึงเห็นได้ว่ากฎหมายมุ่งประสงค์จะแยกการกระทำที่เป็นการกระทำชำเราออกจากความผิดในลักษณะอื่น ๆ ดังนั้น การกำหนดคำนิยามของการกระทำชำเราในปัจจุบัน จึงมีความเหมาะสม และเป็นประโยชน์ในการพิจารณาปรับบทลงโทษผู้กระทำความผิดแล้ว (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)</p> <p>- บทนิยามคำว่า “กระทำชำเรา” ตามร่างมาตรา 3 อาจตีความครอบคลุมการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง ซึ่งไม่อาจเป็นการกระทำความผิดและไม่สอดคล้องกับหลักการกำหนดโทษทางอาญาที่รัฐพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 77 (สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)</p>

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>ทางเพศกำเนิด เพศสภาพ หรือเพศวิถีของบุคคล ที่ถูกกระทำลักษณะเดียวกัน และเพื่อให้บุคคล ดังกล่าวได้รับความคุ้มครองและสามารถลงโทษ ผู้กระทำความผิดในทุกเพศได้อย่างเท่าเทียม (กระทรวงสาธารณสุข)</p> <p>- การแก้ไขบทนิยามของการกระทำชำเรา โดยการเพิ่มเติมคำว่า “หรือสิ่งอื่นใด” และ “หรือผู้อื่นใด” ทำให้เกิดการตีความได้อย่างกว้างขวางขึ้น อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าสังเกตว่า นิยามของคำว่า “กระทำชำเรา” นั้นได้ครอบคลุม คำว่า “การกระทำอนาจาร” ในมาตรา 278 และ 279 หรือไม่ ถ้าไม่ครอบคลุมจึงเห็นสมควร เพิ่มเติมนิยามของคำว่า “กระทำอนาจาร” (มูลนิธิส่งเสริมสวัสดิภาพสตรีและเยาวชน)</p>	

ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. การแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามของคำว่า “กระทำชำเรา” ให้เกิดความชัดเจนสอดคล้อง กับสถานการณ์ปัจจุบันถึงความหลากหลายทางเพศ ซึ่งการกระทำที่เพิ่มเข้ามา ถ้าตามกฎหมายปัจจุบัน จะเป็นเพียงความผิดในฐานอนาจาร ทั้งนี้ ในกรณีของคำว่า “สิ่งอื่นใด” ควรมีความชัดเจน เพื่อให้ ครอบคลุมความผิดในพฤติการณ์ต่าง ๆ และป้องกันปัญหาในการวินิจฉัยตีความในการบังคับใช้กฎหมาย (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)

2. เมื่อพิจารณาถ้อยคำของร่างพระราชบัญญัตินี้กรณีนิยามคำว่า “กระทำชำเรา” นั้น อาจ ครอบคลุมกรณีเหล่านี้

- 1) อวัยวะหรือสิ่งของของผู้กระทำล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนักหรือช่องปากของผู้อื่น
- 2) อวัยวะหรือสิ่งของของคนอื่นล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนักหรือช่องปากของผู้กระทำ
- 3) อวัยวะหรือสิ่งของของผู้อื่นล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนักหรือช่องปากของตัวเอง
- 4) อวัยวะหรือสิ่งของของผู้กระทำล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนักหรือช่องปากของตัวเอง

ดังนั้นจึงอาจมีปัญหาการตีความว่าการกระทำชำเรา รวมถึงการกระทำของผู้กระทำที่ให้อวัยวะหรือสิ่งอื่นใดของตนเองล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนักหรือช่องปากของผู้กระทำเองด้วยหรือไม่ (การสัมภาษณ์ผู้สมัครให้ความเห็นทางกฎหมายผ่านระบบแอปพลิเคชัน ZOOM)

3. คำว่า “ล่วงล้ำ” ครอบคลุมการกระทำระหว่างเพศหญิงกับเพศหญิงหรือไม่ (การสัมภาษณ์ผู้สมัครให้ความเห็นทางกฎหมายผ่านระบบแอปพลิเคชัน ZOOM)

2. ท่านเห็นด้วยกับการยกเลิกความผิดอันยอมความได้ กรณีกระทำอนาจารแก่บุคคลอายุกว่า 15 ปี โดยใช้วัตถุหรืออวัยวะอื่นซึ่งมิใช่อวัยวะเพศล่วงล้ำอวัยวะเพศหรือทวารหนักของบุคคลซึ่งเป็นการกระทำระหว่างคู่สมรส ที่มีได้เกิดต่อหน้าธารกำนัล หรือไม่เป็นเหตุให้ผู้ถูกระทำรับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตายตามร่างมาตรา 6 หรือไม่ อย่างไร

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>- กรณีการยกเลิกความผิดอันยอมความได้ตามร่างมาตรา 6 นั้น เห็นว่า เนื่องด้วยร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาดังกล่าว ได้กำหนดเพิ่มเติมค่านิยามของคำว่า “กระทำชำเรา” ให้หมายความรวมถึงกระทำโดยใช้อวัยวะเพศหรือสิ่งอื่นใดของผู้กระทำหรือของผู้อื่นล่วงล้ำอวัยวะเพศทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่นหรือของผู้ถูกระทำ ซึ่งมีผลทำให้การกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 278 วรรคสอง กรณีที่เป็นการกระทำระหว่างคู่สมรส ซึ่งเดิมกำหนดให้เป็นความผิดอันยอมความได้ตามมาตรา 281 (1) นั้น ถือเป็นการกระทำความผิดฐานกระทำชำเรา ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 276 วรรคหนึ่ง และวรรคสอง และกรณีตามเหตุฉกรรจ์มาตรา 276 วรรคสาม มิใช่เป็นเพียงการกระทำที่ไม่สมควรในทางเพศอันที่จะถือว่าเป็นการกระทำความผิดฐานอนาจารตามที่กำหนดในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 278 วรรคสอง ที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน โดยที่การกระทำความผิดดังกล่าวมีลักษณะของการกระทำที่ร้ายแรง และก่อให้เกิดความกระทบกระเทือนแก่สภาพร่างกายและสภาพจิตใจในระยะยาวมากกว่าความผิดฐานกระทำอนาจาร แม้ผู้ถูกระทำจะเป็นสามีหรือภริยาของผู้กระทำก็ตาม ดังนั้น การร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้กำหนดยกเลิกมิให้</p>	<p>- เป็นการลดอัตราโทษเดิมในเหตุฉกรรจ์ที่อาจยังมีใช้การข่มขืนออกไป อาจกระทบต่อความยุติธรรม (เว็บไซต์)</p> <p>- ความผิดตามมาตรา 276 วรรคหนึ่ง กับมาตรา 278 วรรคสอง เป็นความผิดเกี่ยวกับเพศที่กฎหมายได้กำหนดบทลงโทษไว้เท่ากัน จึงถือว่าเป็นความผิดที่มีความร้ายแรงระดับเดียวกัน ดังนั้น การกำหนดเงื่อนไขให้เป็นความผิดอันยอมความได้หรือไม่ นั้น จึงควรจะใช้หลักเกณฑ์เดียวกัน ดังนี้ ตามกฎหมายอาญามาตรา 281 (1) กำหนดให้ความผิดตามมาตรา 276 วรรคหนึ่ง กับมาตรา 278 วรรคสอง อยู่ในอนุมาตราเดียวกัน จึงเหมาะสมแล้ว (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)</p> <p>- การยกเลิกความผิดอันยอมความได้ กรณีกระทำอนาจารแก่บุคคลอายุกว่า 15 ปี ควรมีมาตรการรองรับ ถ้ายกเลิกแล้วผู้ถูกระทำอนาจารในกรณีดังกล่าวจะสามารถใช้สิทธิตามกฎหมายได้อย่างไร ถึงแม้จะเป็นการกระทำระหว่างคู่สมรส แต่บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย ซึ่งเป็นสิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคลตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (กระทรวงการพัฒนากำลังคนและความมั่นคงของมนุษย์)</p>

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>ความผิดฐานกระทำอนาจาร ตามมาตรา 278 วรรคสอง ตามประมวลกฎหมายอาญาที่บังคับใช้ อยู่เดิมเป็นความผิดอันยอมความได้ จึงเห็นด้วย กับหลักการของร่างมาตรา 6 ดังกล่าว</p> <p>(กระทรวงสาธารณสุข)</p> <p>- การตัดมาตรา 278 วรรคสอง ออกจาก รายการความผิดอันยอมความได้ เนื่องจาก เนื้อหาเดิมของมาตรา 278 วรรคสอง ได้ถูกตัด ออกไปตามที่ร่างพระราชบัญญัตินี้เสนอมา และมี เนื้อหาที่มีความหมายตรงกับ “การกระทำชำเรา” ซึ่งมีการเพิ่มเติมบทนิยามไว้ (18) และไม่ควรถูก กำหนดให้เป็นความผิดอันยอมความได้ ใดๆก็ตาม แม้ว่าจะเห็นด้วยกับการตัดมาตรา 278 วรรคสอง ออกจากรายการความผิดอัน ยอมความได้ และเห็นด้วยในส่วนของ การกำหนดให้ความผิดตามมาตรา 278 (ผิดฐาน อนาจาร) เป็นความผิดที่ยอมความได้ก็ตาม ในส่วนของความผิดตามมาตรา 276 วรรคหนึ่ง ซึ่งเป็นความผิดฐานกระทำชำเรา ซึ่งถึงแม้ว่าเป็น การกระทำระหว่างคู่สมรส และมีได้เกิดต่อหน้า ธารกำนัล หรือไม่เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำได้รับ อันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตายก็ตาม ก็ไม่ควร กำหนดให้เป็นความผิดอันยอมความได้ ตามที่ ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ (ไม่ควรเปิด ให้มีการยอมความในกรณีกระทำชำเราคู่สมรส) เนื่องจากการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างคู่สมรสควร เกิดจากความยินยอมของทั้งสองฝ่าย ไม่ใช่กำลัง บังคับขืนใจหรือประทุษร้ายซึ่งกันและกัน (มูลนิธิ ส่งเสริมสวัสดิภาพสตรีและเยาวชน)</p>	

ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- ความผิดอันยอมความได้ควรมีลักษณะ 3 ประการ คือ (1) เป็นความผิดที่มีความเป็น อาชญากรรมน้อย (2) เป็นความผิดที่มีคุณธรรมทางกฎหมายในลักษณะเป็นเรื่องส่วนตัวอย่างมาก ที่พึงเคารพในเจตจำนงของผู้เสียหาย (3) เป็นความผิดที่มุ่งประสงค์คุ้มครองผู้เสียหายอย่างแท้จริง ดังนั้น

การกำหนดให้ความผิดใดเป็นความผิดที่ยอมความได้หรือไม่ ควรพิจารณาถึงกรอบความคิดดังกล่าว (สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)

3. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้มีความผิดฐานคุกคามทางเพศตามร่างมาตรา 7 หรือไม่ อย่างไร

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	<p>- ควรแยกนิยามการคุกคามทางเพศไปไว้ในบทนิยาม (เว็บไซต์)</p> <p>-</p>
<p>- มีความสอดคล้องกับหลักการและเหตุผลในการกำหนดให้มีคำว่า “การคุกคามทางเพศ” และกำหนดให้มีความผิดฐานคุกคามทางเพศเพื่อให้ชัดเจนว่าพฤติกรรมหรือการกระทำใดเป็นการคุกคามทางเพศ และสอดคล้องกับหลักไม่มีความผิด ไม่มีโทษ โดยไม่มีกฎหมาย ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 2</p> <p>(สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)</p> <p>- การกำหนดให้มีความผิดฐานคุกคามทางเพศ ถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศ จึงเป็นเรื่องที่ดี เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันที่มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ก่อให้เกิดปัญหาในการคุกคามทางเพศอย่างแพร่หลาย แต่อย่างไรก็ดี ควรมีการกำหนดให้ชัดเจนถึงพฤติกรรมในการกระทำแต่ละอย่าง ควรได้รับโทษในอัตราที่หนัก เบาไม่เท่ากัน (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)</p> <p>- กรณีตามร่างมาตรา 7 กำหนดเพิ่มเติมความผิดฐานคุกคามทางเพศนั้น เห็นว่าเนื่องด้วยประมวลกฎหมายอาญาที่บังคับใช้อยู่เดิมในลักษณะ 9 ความผิดเกี่ยวกับเพศ มิได้กำหนดให้การคุกคามทางเพศเป็นความผิดไว้ โดยในปัจจุบันปัญหาการคุกคามทางเพศเป็นปัญหาสำคัญที่มีเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ส่งผลกระทบต่อผู้ถูกรกระทำทั้งทางร่างกายและ</p>	<p>- การกระทำที่เป็นการคุกคามทางเพศส่วนหนึ่งเกิดจากการหยอกล้อเกินสมควร การขาดสามัญสำนึกชั่วขณะหนึ่งเท่านั้น ดังนี้ การนำเอาพฤติกรรมที่ยังไม่ถึงกับการเป็นอาชญากรรมทางสังคม มากำหนดเป็นโทษทางอาญา ย่อมทำให้คดีอาญาในระบบล้นเกินจำเป็น กับทั้งเป็นการกำหนดลักษณะของการกระทำที่กว้างเกินไปจนเกิดความไม่ชัดเจนว่าการกระทำใดเป็นความผิด ต้องอาศัยการตีความว่าเป็นการกระทำความผิดทางเพศหรือไม่ ซึ่งอาจทำให้การปรับใช้กฎหมายขาดประสิทธิภาพ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)</p>

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>จิตใจสามารถเกิดขึ้นได้กับทั้งชาย หญิงและบุคคลหลากหลายทางเพศและในทุกสถานที่ อันถือเป็นการกระทำที่ละเมิดสิทธิของบุคคลผู้ถูกระทำ โดยลักษณะของการกระทำความผิดอันจะถือเป็นการคุกคามทางเพศ ตามที่กำหนดในมาตรา 284/1 วรรคสอง แห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวได้ กำหนดให้ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งปัจจุบันมีเพียงบทบัญญัติมาตรา 397 แห่งประมวลกฎหมายอาญาที่บัญญัติให้การกระทำด้วยประการใด ๆ ต่อผู้อื่น อันเป็นการรังแก ข่มเหง คุกคาม หรือกระทำการให้ได้รับความอับอายหรือเดือดร้อนรำคาญ ผู้กระทำต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 5,000 บาท ซึ่งเป็นบทบัญญัติทั่วไปที่นำมาเป็นบทลงโทษผู้กระทำความผิดซึ่งเป็นเพียงความผิดลหุโทษเท่านั้น จึงเห็นว่าการกำหนดให้การกระทำในลักษณะดังกล่าว ถือเป็นการกระทำความผิดฐานคุกคามทางเพศ ตามมาตรา 284/1 แห่งร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่...) พ.ศ. .... อาจจะทำให้การคุกคามทางเพศเกิดขึ้นน้อยลงและการกำหนดฐานความผิดดังกล่าวจะทำให้มีบทบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำเพื่อให้มีการลงโทษผู้กระทำความผิดในอัตราโทษที่สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับพฤติการณ์และลักษณะของการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นในปัจจุบันได้ (กระทรวงสาธารณสุข)</p> <p>- การกำหนดความผิดฐานคุกคามทางเพศ เพราะปัจจุบันพฤติการณ์คุกคามทางเพศเกิดขึ้นในสังคมจำนวนมาก และมีแนวโน้มนำไปสู่การกระทำชำเราได้ ปัจจุบันเหยื่อการคุกคามทางเพศไม่ได้มีแต่เฉพาะเพศหญิงเท่านั้น แต่เกิดได้กับทุกเพศทุกวัย อีกทั้งการคุกคามทางเพศนั้นยังเกิดขึ้นได้ง่าย เช่น การถูกมองหน้าอก การถูกแอบถ่ายในที่สาธารณะ การถูกวิจารณ์ทางเพศ</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>ในโซเซียลมีเดีย การถูกลบคำเนื้อตัวโดยที่ผู้เสียหายไม่ยินยอม โดยเหยื่อของการถูกคุกคามทางเพศมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ และไม่สามารถแจ้งความดำเนินคดีต่อความผิดดังกล่าวได้ เนื่องจากไม่มีตัวบทกฎหมายที่กำหนดบทลงโทษไว้ นอกจากนี้ สังคมส่วนหนึ่งมองว่าพฤติกรรมการคุกคามทางเพศนั้นถือเป็นเรื่องเล็กน้อย จนปัญหาดังกล่าวถูกมองข้ามและไม่ได้รับการแก้ไข การมีร่างกฎหมายเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศน่าจะเป็นวิธีหนึ่งในการป้องปรามพฤติกรรมคุกคามทางเพศได้ (มูลนิธิส่งเสริมสวัสดิภาพสตรีและเยาวชน)</p>	

ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. การกำหนดบทนิยามคำว่า “คุกคามทางเพศ” ควรกำหนดไว้ในบทนิยามมาตรา 1 ตามประมวลกฎหมายอาญา โดยพิจารณาข้อเสนอแนะทั่วไปที่ 19 เรื่องความรุนแรงต่อผู้หญิง ตามอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Form of Discrimination Against Woman : CEDAW) ประกอบการกำหนดบทนิยามด้วย แต่อย่างไรก็ตาม การกำหนดบทนิยามควรพิจารณาด้วยความรอบคอบและจำกัด เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบในวงกว้าง หากมีการบังคับใช้กฎหมายในอนาคต เช่น การกลั่นแกล้งฝ่ายตรงข้าม เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)
2. การกำหนดนิยาม “การคุกคามทางเพศ” ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ครอบคลุมการคุกคามทางเพศผ่านสื่อออนไลน์ซึ่งปัจจุบันเกิดขึ้นจำนวนมากในสังคมหรือไม่ นอกจากนี้ ควรพิจารณาให้มีการกำหนดโทษสำหรับการกระทำที่เกิดขึ้นก่อนการคุกคามทางเพศประกอบด้วย โดยเฉพาะการกระทำที่เกิดขึ้นกับเด็ก เช่น การชักชวน การส่งสื่อลามกให้เด็ก การโน้มน้ำหนักให้เด็กกระทำตามคลิปวิดีโอและส่งของขวัญให้เป็นการตอบแทน การติดตามทางโซเซียลมีเดียและแสดงออกว่าอยู่ในบริเวณใกล้เคียงโดยสามารถเข้าถึงตัวผู้ถูกรักษาได้ทันที เป็นต้น (การสัมภาษณ์ผู้สมัครให้ความเห็นทางกฎหมายผ่านระบบแอปพลิเคชัน ZOOM)
3. การกำหนดนิยามคำว่า “คุกคามทางเพศ” ควรพิจารณาความเกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ประกอบด้วย (การสัมภาษณ์ผู้สมัครให้ความเห็นทางกฎหมายผ่านระบบแอปพลิเคชัน ZOOM)

4. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดเหตุการณ์ในความผิดฐานคุกคามทางเพศ กรณีกระทำต่อเด็กอายุไม่เกินสิบห้าปี ซึ่งไม่ใช่ภรรยาหรือสามีของตน โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ตามร่างมาตรา 7 หรือไม่ อย่างไร

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	<p>- เหตุการณ์นี้ไม่รวมการกระทำโดยทำให้ผู้ถูกกระทำเข้าใจว่าผู้กระทำมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิดและอัตราโทษน้อยกว่าเดิม (เว็บไซต์)</p>
<p>- การกำหนดเหตุการณ์ในความผิดฐานคุกคามทางเพศ กรณีกระทำต่อเด็กอายุไม่เกินสิบห้าปี ซึ่งไม่ใช่ภรรยาหรือสามีของตนโดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ทั้งนี้ สิทธิของเด็ก เด็กนั้นควรต้องได้รับการคุ้มครองซึ่งการคุกคามทางเพศนั้นอาจเป็นจุดเริ่มต้นไปสู่การกระทำความผิดที่รุนแรงยิ่งขึ้น เช่น การข่มขืน กระทำชำเรา การล่วงละเมิดทางเพศ ดังนั้น การกำหนดเหตุการณ์ จึงเป็นการสมควรที่จะลงโทษผู้กระทำ ความผิดให้หนักขึ้น ทั้งยังเป็นการป้องปรามมิให้ผู้ใดกระทำความผิดดังกล่าว (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)</p> <p>- กรณีการกำหนดเหตุการณ์ ตามร่างมาตรา 7 นั้น เห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว มาตรา 284/1 วรรคสาม เป็นบทบัญญัติที่มีเจตนารมณ์เพื่อคุ้มครองเด็ก ซึ่งมีอายุไม่เกินสิบห้าปี และเป็นเหตุการณ์สำหรับลงโทษผู้กระทำ ความผิดในอัตราโทษที่สูงขึ้น ทั้งนี้ ไม่ว่าจะลักษณะของการกระทำความผิดฐานคุกคามทางเพศต่อเด็ก จะมีการสัมผัสเนื้อตัวของเด็กหรือไม่ก็ตาม ซึ่งโดยส่วนใหญ่ปัญหาดังกล่าวมักเกิดจากบุคคลที่มีความใกล้ชิดกับเด็ก ประกอบกับการคุกคามทางเพศต่อเด็กที่มีอายุไม่เกินสิบห้าปีอาจส่งผลทำให้เกิดการกระทบกระเทือนหรือเป็นบาดแผลทางจิตใจและสภาพอารมณ์ของเด็กในระยะยาว</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>และอาจส่งผลกระทบต่อเด็กแสดงพฤติกรรม เปลี่ยนแบบจากการกระทำที่เด็กนั้นเคยถูกกระทำ ต่อบุคคลอื่นในอนาคตต่อไปด้วย ดังนั้น การกำหนดให้มีเหตุการณ์เพื่อลงโทษแก่ผู้กระทำ ความผิดในกรณีดังกล่าวอาจทำให้การกระทำ คุกคามทางเพศต่อเด็กเกิดขึ้นได้น้อยลง จึงเห็นด้วย กับการกำหนดเหตุการณ์ตามร่างมาตรา 7 ดังกล่าว (กระทรวงสาธารณสุข)</p> <p>- ควรเพิ่มบทลงโทษ เนื่องจากการคุกคาม ทางเพศต่อเด็กอายุไม่เกินสิบห้าปีนั้น ถือเป็น ความผิดที่สร้างความเสียหายต่อบุคคล ครอบครัว และสังคมโดยรวม เยาวชนคืออนาคตของชาติ การกระทำความผิดต่อเยาวชนคือการกระทำความ เสียหายให้แก่ชาติบ้านเมือง (มูลนิธิส่งเสริมสวัสดิ ภาพสตรีและเยาวชน)</p>	

ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- การบัญญัติให้มีเหตุการณ์ตามร่างมาตรา 7 ควรพิจารณากำหนดตามความร้ายแรง
 ของอันตรายที่เกิดขึ้นจากการกระทำความผิดของผู้กระทำที่ส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อย
 ของประชาชน ทั้งนี้ การคุกคามทางเพศย่อมส่งผลกระทบต่อสภาพร่างกายและจิตใจของผู้ถูกคุกคาม
 ในแต่ละรายแตกต่างกันตามพฤติการณ์ที่ถูกคุกคาม จึงควรพิจารณาเรื่องผลกระทบ ซึ่งเป็นผลของ
 การกระทำความผิดที่ทำให้ผู้กระทำต้องรับโทษหนักขึ้น โดยเป็นผลทั่วไปที่บุคคลสามารถคาดเห็นได้
 ประกอบด้วย (สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)

5. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดเหตุฉกรรจ์ในความผิดฐานคุกคามทางเพศ กรณีอาศัยเหตุที่ผู้กระทำมีอำนาจเหนือกว่าผู้ถูกระทำ อันเนื่องจากความสัมพันธ์ในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชา นายจ้าง หรือผู้มีอำนาจเหนือประการอื่น ตามร่างมาตรา 7 หรือไม่ อย่างไร

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	<p>- เหตุฉกรรจ์นี้ไม่รวมการกระทำโดยทำให้ผู้ถูกระทำเข้าใจว่าผู้กระทำมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด และอัตราโทษน้อยกว่าเดิม (เว็บไซต์)</p>
<p>- การกำหนดเหตุฉกรรจ์ในความผิดฐานคุกคามทางเพศ กรณีอาศัยเหตุที่ผู้กระทำมีอำนาจเหนือกว่าผู้ถูกระทำ อันเนื่องมาจากความสัมพันธ์ในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชา นายจ้าง หรือผู้มีอำนาจเหนือประการอื่น ซึ่งปัจจุบันในกรณีนี้ เกิดปัญหาคุกคามทางเพศในที่ทำงานขึ้นอย่างมากมาย ทั้งโดยการใช้วาจาที่มีหลายประเภท เช่น การวิพากษ์วิจารณ์รูปร่างและการแต่งกายที่สื่อไปทางเพศ การพูดเรื่องตลกเกี่ยวกับเพศ พูดตะลอม และหยอกล้อที่มีนัยทางเพศ ไม่ว่าจะเป็นการพูดคุยต่อหน้า จับกลุ่มนินทาลับหลัง หรือคุยโทรศัพท์ จึงเป็นเรื่องที่ดีที่มีการกำหนดโทษในกรณีดังกล่าว (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)</p> <p>- เหตุฉกรรจ์ตามร่างมาตรา 7 (มาตรา 284/2) เห็นว่า เนื่องจากปัญหาการคุกคามทางเพศเป็นปัญหาที่สามารถพบเจอได้ในทุกสถานที่ ไม่ว่าจะบุคคลผู้กระทำและผู้ถูกระทำจะมีความสัมพันธ์หรือตำแหน่งทางสังคมเกี่ยวข้องกันหรือไม่ก็ตาม หากการคุกคามทางเพศเกิดขึ้นโดยการอาศัยอำนาจของผู้กระทำที่เหนือกว่าผู้ถูกระทำ ไม่ว่าจะเป็นการคุกคามโดยผู้กระทำเป็นผู้บังคับบัญชา นายจ้าง หรือในกรณีอื่น ซึ่งอาจทำให้ผู้ถูกระทำที่มีฐานะเป็นผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาไม่สามารถหลีกเลี่ยงหรือขัดขืนจากการคุกคามดังกล่าวได้และหากขัดขืนอาจทำให้เกิดการข่มขู่ ข่มเหง หรือกระทำการอันไม่เป็นธรรมต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ และกระทบต่อการทำงาน จึงเห็นด้วยกับการกำหนดให้มีเหตุฉกรรจ์สำหรับความผิดฐาน</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>คุกคามทางเพศตามร่างมาตรา 7 ดังกล่าว (กระทรวงสาธารณสุข)</p> <p>- บุคคลที่มีอำนาจเหนือกว่า ไม่ว่าจะในมิติทางสังคมหรือทางเศรษฐกิจ อาจใช้อำนาจที่เหนือกว่าดังกล่าวเป็นข้ออ้างหรือข้อต่อรองในการคุกคามทางเพศผู้ที่มีสถานะด้อยกว่า การที่มีกฎหมายกำหนดโทษต่อบุคคลที่มีพฤติกรรมคุกคามทางเพศในกรณีนี้จึงถือเป็นการปกป้องคุ้มครองสวัสดิภาพของผู้ด้อยสถานะในสังคม (มูลนิธิส่งเสริมสวัสดิภาพสตรีและเยาวชน)</p>	

ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- การบัญญัติให้มีเหตุฉกรรจ์ตามร่างมาตรา 7 ควรพิจารณากำหนดตามความร้ายแรงของอันตรายที่เกิดขึ้นจากการกระทำความผิดของผู้กระทำที่ส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ทั้งนี้ การคุกคามทางเพศย่อมส่งผลกระทบต่อสภาพร่างกายและจิตใจของผู้ถูกคุกคามในแต่ละรายแตกต่างกันตามพฤติการณ์ที่ถูกคุกคาม จึงควรพิจารณาเรื่องผลฉกรรจ์ ซึ่งเป็นผลของการกระทำความผิดที่ทำให้ผู้กระทำต้องรับโทษหนักขึ้น โดยเป็นผลทั่วไปที่บุคคลสามารถคาดเห็นได้ประกอบด้วย (สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)

6. ท่านเห็นว่าที่ผ่านมานิยามคำว่า “กระทำชำเรา” ตามประมวลกฎหมายอาญามีปัญหาเกี่ยวกับการตีความหรือไม่ครอบคลุมความผิดในพฤติการณ์ต่าง ๆ หรือไม่ อย่างไร และการกระทำที่เป็นการคุกคามทางเพศซึ่งมิได้กำหนดเป็นฐานความผิดไว้อย่างชัดเจน มีปัญหาในการป้องปรามผู้กระทำผิด หรือไม่ อย่างไร รวมถึงการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้จะสามารถช่วยแก้ไขปัญหานั้นได้หรือไม่ อย่างไร

(1) แม้ในปัจจุบันการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศจะมีการกระทำผิดในหลายรูปแบบ แต่บทบัญญัติในความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญาที่ใช้ในปัจจุบันครอบคลุมและบังคับใช้ได้ เช่น การใช้วัตถุอื่นใดล่วงล้ำอวัยวะเพศ ซึ่งแม้ตามประมวลกฎหมายอาญาจะถือว่าเป็นการกระทำอนาจาร แต่กฎหมายได้กำหนดโทษของการกระทำดังกล่าวในระดับเดียวกับการกระทำชำเราอยู่แล้ว ดังนั้นการแก้ไขนิยามตามร่างมาตรา 3 จึงไม่ได้ช่วยแก้ปัญหามองการป้องปรามผู้กระทำผิดแต่อย่างใด (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)

(2) การนิยามคำว่า “กระทำชำเรา” ควรสอดคล้องกับหลักการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (General Principle of respect for human dignity) เมื่อพิจารณาเรื่องความเสียหาย (harm) การที่ผู้กระทำใช้สิ่งอื่นใดหรืออวัยวะอื่นใดล่วงล้ำอวัยวะเพศหรือทวารหนักของผู้เสียหาย น่าจะก่อให้เกิดความเสียหายเท่ากับการที่ผู้กระทำใช้อวัยวะเพศล่วงล้ำอวัยวะเพศหรือทวารหนักของผู้เสียหาย เนื่องจากการลดทอนศักดิ์ศรีศรีความเป็นมนุษย์ของผู้เสียหาย อย่างไรก็ตาม การที่ผู้กระทำใช้สิ่งอื่นใดหรืออวัยวะอื่นใดล่วงล้ำอวัยวะเพศหรือทวารหนักของผู้เสียหาย เพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ เป็นเหตุเพิ่มโทษของความผิดฐานกระทำอนาจาร โดยผู้กระทำจะมีความผิดฐานอนาจารโดยการล่วงล้ำ (sexual assault by penetration) เท่านั้น แม้ว่าความผิดฐานอนาจารโดยการล่วงล้ำตามมาตรา 278 วรรคสอง จะกำหนดโทษเท่ากับความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราตามมาตรา 276 ซึ่งน่าจะเป็นสิ่งที่สะท้อนความรุนแรงของทั้งสองความผิดให้เห็นได้เท่ากัน แต่ความรู้สึกของสังคม และผลกระทบต่อผู้เสียหายระหว่างข้อหาข่มขืนกระทำชำเรากับข้อหาอนาจารแตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญ (**สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ**)

(3) ที่ผ่านมานิยามคำว่า “กระทำชำเรา” ตามประมวลกฎหมายอาญา ไม่ครอบคลุมพฤติกรรมทางเพศในสังคมปัจจุบันที่มีความหลากหลาย จึงเกิดปัญหาในการตีความ ดังนั้น การเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ จึงเป็นเรื่องที่ดีและมีความชัดเจนในการบังคับใช้กฎหมาย อีกทั้ง ยังมีมาตรการในการป้องปรามในการกระทำความผิดด้วย (**กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์**)

(4) คำว่า “กระทำชำเรา” ตามประมวลกฎหมายอาญาที่ใช้บังคับในปัจจุบัน ย่อมหมายความว่าต้องเป็นการกระทำโดยใช้อวัยวะเพศ (องคชาติ) ล่วงล้ำเข้าไปในอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น ไม่ได้หมายความรวมถึงการที่บุคคลนำสิ่งอื่นใดล่วงล้ำเข้าไปในอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น ซึ่งการกระทำดังกล่าวจะถือเป็นการกระทำความผิดฐานกระทำอนาจารตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 278 และมาตรา 279 เท่านั้น โดยเฉพาะกรณีที่บุคคลเพศหญิงกระทำชำเราบุคคลอื่นไม่ว่าเพศใดโดยใช้วัตถุอื่นใดก็ตามเพื่อสนองความใคร่ของตัวเอง หรือการที่บุคคลเพศหญิงบังคับให้บุคคลเพศชายใช้อวัยวะเพศกระทำต่ออวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของตนเอง ซึ่งอาจเกิดจากการถูกบังคับขืนใจให้กระทำโดยไม่ยินยอม บุคคลเพศหญิงย่อมไม่สามารถเป็นผู้กระทำความผิดตามมาตรา 276 ได้ โดยเป็นเพียงความผิดฐานกระทำชำเราตามมาตรา 278 วรรคสอง และมาตรา 279 วรรคสี่ แห่งประมวลกฎหมายอาญาเท่านั้น ซึ่งการกระทำความผิดฐานกระทำชำเราไม่ควรจำกัดอยู่เพียงเฉพาะว่าต้องเป็นการกระทำโดยใช้อวัยวะเพศกระทำต่ออวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น แต่ควรกำหนดครอบคลุมให้หมายถึงการกระทำใดไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ ก็ตามที่ส่งผลทำให้ผู้ถูกระทำเกิดบาดเจ็บทางร่างกายและต่อสภาพจิตใจของผู้ถูกระทำในลักษณะเดียวกันด้วย

การกระทำความผิดที่เป็นการคุกคามทางเพศ ได้มีบทบัญญัติเพื่อคุ้มครองทั้งในภาคประชาชนและทางราชการอันได้แก่ มาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2551 ซึ่งกำหนดห้ามมิให้นายจ้างกระทำการล่วงเกิน คุกคาม หรือก่อความเดือดร้อนรำคาญทางเพศต่อลูกจ้าง และได้กำหนดโทษไว้ตามมาตรา 147 ซึ่งผู้ถูกระทำต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท และกรณีข้าราชการได้มีบทบัญญัติตามมาตรา 83 (8) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 ประกอบกับกฎ ก.พ. ว่าด้วยการกระทำความผิดอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ พ.ศ. 2553

ได้กำหนดลักษณะของการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศที่ให้อธิบายว่าเป็นการกระทำผิดวินัยของข้าราชการพลเรือน ซึ่งสามารถลงโทษข้าราชการผู้กระทำผิดได้เพียงโทษทางวินัยข้าราชการเท่านั้น ส่วนการดำเนินคดีทางอาญาทั้งสองกรณีดังกล่าวยังคงเป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา 397 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งจะเห็นได้ว่าบทบัญญัติที่จะใช้ลงโทษแก่ผู้กระทำผิดนั้นจึงมีเพียงโทษปรับอันเป็นบทลงโทษที่ไม่รุนแรงเพียงพอที่จะป้องปรามการกระทำความผิดดังกล่าว ดังนั้น การกำหนดให้มีบทบัญญัติเพื่อรองรับให้การกระทำดังกล่าวถือเป็นการกระทำความผิดฐานคุกคามทางเพศ และมีบทลงโทษที่สามารถลงโทษผู้กระทำผิดให้หนักขึ้น อาศัยปัญหาการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศที่มีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากขึ้นในปัจจุบันได้ ดังนั้น อาศัยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น จึงเห็นด้วยกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่...) พ.ศ. .... (กระทรวงสาธารณสุข)

(5) ที่ผ่านมานโยบายของคำว่า “กระทำชำเรา” ตามประมวลกฎหมายอาญา มีปัญหาทั้งในเรื่องการตีความและความครอบคลุมความผิด ด้วยเหตุว่ากฎหมายอาญาต้องถูกตีความอย่างเคร่งครัด การตีความที่เกินตัวบทกฎหมายอาจกระทบสิทธิของผู้กระทำความผิด

ในสภาพสังคมปัจจุบัน พฤติการณ์การกระทำชำเราผู้เสียหายมีรูปแบบที่หลากหลายกว่ายุคก่อน เช่น การใช้สิ่งของล่อล่อเข้าไปในอวัยวะเพศหรือส่วนอื่น ๆ ของร่างกายของผู้เสียหายเพื่อตอบสนองความใคร่ของผู้กระทำ แต่เนื่องจากการให้ความหมายของคำว่า “กระทำชำเรา” ในประมวลกฎหมายอาญายังไม่ครอบคลุมพฤติการณ์ที่หลากหลายเหล่านั้นผู้ถูกกระทำจึงไม่สามารถแจ้งดำเนินคดีต่อผู้กระทำในฐานะ “กระทำชำเรา” ได้ โดยอาจถูกตีความเป็นความผิดฐาน “กระทำอนาจาร” แทน ซึ่งมีโทษน้อยกว่า จึงเห็นว่ามีควมจำเป็นอย่างยิ่งที่จะมีการแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามของคำว่า “กระทำชำเรา” ให้มีความครอบคลุมมากยิ่งขึ้น (มูลนิธิส่งเสริมสวัสดิภาพสตรีและเยาวชน)

7. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

(1) ความผิดฐานคุกคามทางเพศ ตามร่างมาตรา 7 เป็นความผิดที่กำหนดโทษน้อยกว่าความผิดฐานกระทำชำเรา ตามมาตรา 276 วรรคหนึ่ง และการกระทำอนาจาร ตามมาตรา 278 วรรคสอง แต่ไม่ได้ถูกบัญญัติให้เป็นให้เป็นความผิดอันยอมความได้ ตามมาตรา 281 แต่อย่างไร (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)

(2) กรณีผู้กระทำชำเราเป็นโรคติดต่อร้ายแรงทางเพศสัมพันธ์ อย่างเช่น กรณีผู้ติดเชื้อไวรัสเอชไอวี ที่ร่างกายไม่มีภูมิคุ้มกันเพียงพอในการป้องกันร่างกายจากเชื้อโรคนอก ทำให้เกิดโรคติดเชื้ออื่น ๆ แทรกซ้อนได้ ได้กระทำชำเราผู้อื่นโดยไม่รู้ว่าเป็นผู้ป่วยติดเชื้อ ควรจะมีการกำหนดบทลงโทษผู้กระทำความผิดให้ได้รับโทษหนักขึ้น (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)

(3) ควรเพิ่มบทบัญญัติความหมายของคำว่า “กระทำอนาจาร” ไว้ในประมวลกฎหมายด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถตีความพฤติการณ์ได้อย่างชัดเจน และสามารถแยกแยะพฤติการณ์ของ “การกระทำชำเรา” “การกระทำอนาจาร” และ “การคุกคามทางเพศ” ออกจากกันได้อย่างชัดเจนและครอบคลุม (มูลนิธิส่งเสริมสวัสดิภาพสตรีและเยาวชน)

(4) เห็นควรให้มีการระบุโทษการกระทำซ้ำเราต่อผู้สูงอายุให้สูงขึ้น เนื่องจากผู้สูงอายุมักไม่มีทางต่อสู้เมื่อตกเป็นเหยื่อการกระทำซ้ำเราด้วยสภาพร่างกาย โดยโทษควรไม่น้อยกว่าการกระทำซ้ำเราต่อเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี **(มูลนิธิส่งเสริมสวัสดิภาพสตรีและเยาวชน)**

(5) พฤติการณ์ “กระทำซ้ำเรา” “กระทำอนาจาร” และ “คุกคามทางเพศ” เป็นสิ่งที่บั่นทอนต่อความปลอดภัยต่อสวัสดิภาพและอนาคตของคนในสังคมทุกเพศทุกวัยในระยะยาว การกำหนดโทษจึงต้องคำนึงถึงความเสียหายต่อผู้ที่ตกเป็นเหยื่อในทุกมิติอย่างถี่ถ้วน และควรกำหนดความรับผิดชอบของผู้กระทำผิด โดยเฉพาะในส่วนของความเสียหายที่ไม่ใช่เป็นการรักษาพยาบาล ความเจ็บป่วยที่เกิดจากการถูกรกระทำซ้ำเรา การกระทำอนาจาร และการคุกคามทางเพศ ตัวอย่างเช่น ค่าจิตแพทย์ ค่าใช้จ่ายในการทำแท้งในกรณีที่มีการตั้งครรภ์หรือการรักษาพยาบาลในกรณีที่มีการติดเชื้อ HIV จากผู้กระทำซ้ำเรา เป็นต้น **(มูลนิธิส่งเสริมสวัสดิภาพสตรีและเยาวชน)**

(6) ปัจจุบันการกระทำอนาจารและการคุกคามทางเพศผ่านระบบอินเทอร์เน็ตมีความรุนแรงมากขึ้น ภาครัฐควรมีการศึกษารูปแบบและผลกระทบต่อเหยื่อที่ถูกกระทำอนาจารผ่านช่องทางนี้ให้ครอบคลุมมากขึ้น **(มูลนิธิส่งเสริมสวัสดิภาพสตรีและเยาวชน)**

(7) ในส่วนของการนิยามคำว่า “การคุกคามทางเพศ” ควรเพิ่มข้อความว่า “...กระทำไปด้วยเจตนาหลอมน ล้อลวง หรือวิธีการอื่นใด โดยการอ้างเหตุในการพิจารณาให้คุณให้โทษในตำแหน่งหน้าที่ต่อผู้ถูกรกระทำ” อาจทำให้ความหมายของการคุกคามทางเพศมีความรัดกุมมากยิ่งขึ้น **(มูลนิธิส่งเสริมสวัสดิภาพสตรีและเยาวชน)**

(8) ควรมีกฎหมายรองรับวิธีการเพื่อความปลอดภัยเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศผ่านสื่อออนไลน์ แม้ว่าผู้กระทำผิดยังไม่ตกเป็นจำเลย เช่น ให้หยุดการติดต่อกับผู้ถูกรกระทำ **(การสัมภาษณ์ผู้สมัครให้ความเห็นทางกฎหมายผ่านระบบแอปพลิเคชัน ZOOM)**

(9) ควรมีการปรับแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาเกี่ยวกับความผิดทางเพศต่าง ๆ ผ่านวิธีการใช้สื่อออนไลน์เนื่องจากเป็นเรื่องใหม่ที่เดิมกฎหมายอาญายังไม่ครอบคลุม จึงควรมีการปรับปรุงแก้ไขให้กฎหมายอาญาทันสมัยเท่าทันกับรูปแบบการทำความผิดผ่านสื่อออนไลน์เหล่านั้น โดยเฉพาะการคุ้มครองเด็กที่ถูกล่วงละเมิดผ่านสื่อออนไลน์ นอกจากนี้ ควรมีกฎหมายรองรับให้ผู้ปกครองดูแลบุตรอย่างใกล้ชิดเกี่ยวกับการใช้สื่อออนไลน์หรือมีมาตรการบังคับให้ผู้ปกครองต้องดูแลหรือมีการให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศผ่านการใช้โทรศัพท์มือถือหรือเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ **(การสัมภาษณ์ผู้สมัครให้ความเห็นทางกฎหมายผ่านระบบแอปพลิเคชัน ZOOM)**

(10) ตามหลักการของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ควรพิจารณา 4 มาตรการในการบริหารจัดการเรื่องความรุนแรงและการทำความผิดทางเพศกับเด็ก ได้แก่ มาตรการทางกฎหมาย มาตรการทางบริหาร มาตรการทางสังคม มาตรการทางการศึกษา ซึ่งการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาเป็นมาตรการทางกฎหมายที่สอดคล้องกับอนุสัญญาดังกล่าว ทั้งนี้ ควรพิจารณาการควบคุมภาคธุรกิจในการออกแบบผลิตภัณฑ์อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ โดยควรพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไปในอนาคตเพื่อให้มีมาตรการป้องกันการเกิดความรุนแรงหรือการล่วงละเมิดทางเพศเด็กต่อไป **(การสัมภาษณ์ผู้สมัครให้ความเห็นทางกฎหมายผ่านระบบแอปพลิเคชัน ZOOM)**

ส่วนที่ 3 รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติ

1. ความเป็นมา สภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องตราพระราชบัญญัติ

เนื่องจากปัจจุบันมีการกระทำผิดทางเพศหลายรูปแบบ โดยเป็นการกระทำต่อบุคคลทุกวัย ทุกเพศ รวมถึงผู้มีความหลากหลายทางเพศ อันเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทั้งร่างกาย และจิตใจของผู้ถูกกระทำ ดังนั้น จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “กระทำชำเรา” เพื่อให้ครอบคลุมถึงการกระทำผิดในพฤติการณ์ต่าง ๆ ที่มีความหลากหลาย และเนื่องจากในปัจจุบันปัญหาการคุกคามทางเพศมีเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ซึ่งกฎหมายที่มีการกำหนดให้การกระทำในลักษณะดังกล่าวมีความผิดนั้น มีเพียงความผิดฐานก่อความเดือดร้อนรำคาญซึ่งเป็นความผิดฐานลหุโทษ และยังไม่ตรงกับลักษณะของการกระทำที่เป็นการคุกคามทางเพศโดยตรง สมควรกำหนดให้การคุกคามทางเพศเป็นความผิดทางอาญา เพื่อเป็นการลงโทษผู้กระทำความผิดและปรามมิให้เกิดการกระทำ ความผิดขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติ

2. ความสอดคล้องของร่างพระราชบัญญัติ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

มาตรา 25 สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย นอกจากที่บัญญัติคุ้มครองไว้เป็นการเฉพาะในรัฐธรรมนูญแล้ว การใดที่มีได้ห้ามหรือจำกัดไว้ในรัฐธรรมนูญหรือในกฎหมายอื่น บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพที่จะทำการนั้นได้และได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ตราบเท่าที่การใช้สิทธิหรือเสรีภาพเช่นว่านั้นไม่กระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และไม่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น

สิทธิหรือเสรีภาพใดที่รัฐธรรมนูญให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ หรือให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ แม้ยังมิมีการตรากฎหมายนั้นขึ้นใช้บังคับ บุคคลหรือชุมชนย่อมสามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพนั้นได้ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่ได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ สามารถยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญเพื่อใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาลได้

บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพหรือจากการกระทำความผิดอาญาของบุคคลอื่น ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการเยียวยาหรือช่วยเหลือจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 27 บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน

ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือเหตุอื่นใด จะกระทำมิได้

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเพื่อคุ้มครองหรืออำนวยความสะดวกให้แก่เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ หรือผู้ด้อยโอกาส ย่อมไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม

บุคคลผู้เป็นทหาร ตำรวจ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ และพนักงานหรือลูกจ้างขององค์กรของรัฐย่อมมีสิทธิและเสรีภาพเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป เว้นแต่ที่จำกัดไว้ในกฎหมายเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเมือง สมรรถภาพ วินัย หรือจริยธรรม

มาตรา 28 บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย

การจับและการคุมขังบุคคลจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาลหรือมีเหตุอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

การค้นตัวบุคคลหรือการกระทำใดอันกระทบกระเทือนต่อสิทธิหรือเสรีภาพในชีวิตหรือร่างกายจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีเหตุตามที่กฎหมายบัญญัติ

การทรมาน ทารุณกรรม หรือการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมจะกระทำมิได้

มาตรา 29 บุคคลไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำความผิดมิได้

ในคดีอาญา ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด และก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้

การควบคุมหรือคุมขังผู้ต้องหาหรือจำเลยให้กระทำมิได้เพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อป้องกันมิให้มีการหลบหนี

ในคดีอาญา จะบังคับให้บุคคลให้การเป็นปฏิปักษ์ต่อตนเองมิได้

คำขอประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาต้องได้รับการพิจารณาและจะเรียกหลักประกันจนเกินควรแก่กรณีมิได้ การไม่ให้ประกันต้องเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 32 บุคคลย่อมมีสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว เกียรติยศ ชื่อเสียง และครอบครัว

การกระทำอันเป็นการละเมิดหรือกระทบต่อสิทธิของบุคคลตามวรรคหนึ่ง หรือการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ประโยชน์ไม่ว่าในทางใด ๆ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ

มาตรา 34 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น การจำกัดเสรีภาพดังกล่าวจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันสุขภาพของประชาชน

เสรีภาพทางวิชาการย่อมได้รับความคุ้มครอง แต่การใช้เสรีภาพนั้นต้องไม่ขัดต่อหน้าที่ของปวงชนชาวไทยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และต้องเคารพและไม่ปิดกั้นความเห็นต่างของบุคคลอื่น

ยุทธศาสตร์ชาติ

ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง

มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคงปลอดภัย เอกရာช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลก บนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติ ด้านอื่น ๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด

ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

ส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศและบทบาทของสตรีในการสร้างสรรค์สังคม โดยปรับเปลี่ยนทัศนคติและบทบาทเพศ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและการยอมรับของสังคมต่อเรื่องเพศสภาพและความเสมอภาคทางเพศ ส่งเสริมให้ทุกเพศมีส่วนร่วมรับผิดชอบครอบครัวและร่วมกันพัฒนาสังคม ส่งเสริมความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว พัฒนาระบบสวัสดิการทางสังคมในสถานประกอบการเพื่อให้ทั้งชายและหญิงสามารถดูแลครอบครัวได้อย่างสมดุลกับการทำงาน ส่งเสริมการสร้างประชากรรุ่นใหม่บนรากฐานของครอบครัวที่มีคุณภาพ เพื่อโอกาสของสตรีในการทำงานเชิงเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนเพิ่มศักยภาพความรู้ความสามารถและภาวะผู้นำของสตรี เพื่อให้สามารถมีบทบาทในการทางการเมืองและการบริหารทั้งในระดับสากล ระดับชาติและในระดับท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสมและกว้างขวาง

 หนังสือสัญญาระหว่างประเทศ/ข้อตกลงหรือความตกลงระหว่างประเทศ

- อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Form of Discrimination Again Woman : CEDAW) ภาค 1 ข้อ 2

รัฐภาคีทั้งหลายขอประณามการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ ตกลงที่จะติดตามนโยบายเกี่ยวกับการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีโดยวิธีที่เหมาะสมทุกประการและไม่ชักช้า และเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายนี้ ตกลงที่จะ

(ก) บรรจุหลักการของความเสมอภาคของบุรุษและสตรีไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งชาติของตนหรือในบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เหมาะสมอื่น ๆ ถ้าหากว่ายังไม่รวมเข้าไว้ในรัฐธรรมนูญและบทบัญญัติเหล่านั้น และประกันที่จะให้มีการปฏิบัติตามหลักการนี้ โดยทางกฎหมายและวิธีการที่เหมาะสมอื่น ๆ

- ปฏิญญาสหพันธ์การวางแผนครอบครัวระหว่างประเทศ

สิทธิทางเพศ คือสิทธิของบุคคลที่ถูกระบุไว้แล้วในกฎหมายและข้อตกลงต่าง ๆ ทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ อันจะเป็นสิทธิของคนทุกคนที่ต้องได้รับโดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติ ไม่มีการบังคับ และไม่มี ความรุนแรง ในเรื่องต่อไปนี้

- ก. การควบคุมเนื้อตัวร่างกายของตนเอง
- ข. การเลือกคู่ครอง
- ค. การตัดสินใจว่าจะมีเพศสัมพันธ์หรือไม่
- ง. การสมัครใจมีความสัมพันธ์ทางเพศ
- จ. การมีชีวิตด้านเพศที่พึงพอใจและปลอดภัย

3. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

1) ร่างพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญและวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงแก้ไขนิยามคำว่า “กระทำชำเรา” ให้ครอบคลุมรูปแบบของการกระทำความผิดทางเพศและความหลากหลายทางเพศที่เปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ในปัจจุบัน ส่งผลให้กฎหมายที่เกี่ยวข้องมีความชัดเจน และสามารถคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลเกี่ยวกับเรื่องเพศได้มากขึ้น รวมทั้งเป็นมาตรการป้องปรามไม่ให้เกิดการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศในสังคมด้วย

2) ร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้มีฐานความผิดคุกคามทางเพศซึ่งเดิมเป็นความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญซึ่งเป็นโทษในประมวลกฎหมายอาญา ส่งผลให้มีกลไกในการลงโทษผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศในลักษณะการคุกคามทางเพศได้ชัดเจนขึ้น และเป็นวิธีการป้องปรามไม่ให้เกิดการคุกคามทางเพศในสังคม เนื่องจากร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ความผิดฐานคุกคามทางเพศมีโทษทางอาญานหนักขึ้นกว่าความผิดฐานก่อความเดือดร้อนรำคาญ

3) ร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดเหตุฉกรรจ์ของการคุกคามทางเพศกรณีอาศัยเหตุที่ผู้กระทำมีอำนาจเหนือกว่าผู้ถูกระทำ อันเนื่องจากความสัมพันธ์ในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชา นายจ้าง หรือผู้มีอำนาจเหนือประการอื่น ซึ่งเป็นการบัญญัติให้เกิดความชัดเจนเกี่ยวกับโทษที่หนักขึ้นจากการคุกคามทางเพศของผู้ที่มีอำนาจเหนือผู้ถูกระทำ ส่งผลให้มีกลไกในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลที่อยู่ในสถานที่ทำงานอันมีข้อจำกัดเกี่ยวกับอำนาจเหนือในฐานะผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างเข้ามาเกี่ยวข้อง

4. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

- พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550
- พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2551

5. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

5.1 ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

การกำหนดกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดทางเพศ ได้แก่ การกระทำชำเราและคุกคามทางเพศตามร่างพระราชบัญญัตินี้ทำให้เกิดความชัดเจนเกี่ยวกับการลงโทษผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ รวมทั้งเป็นการป้องปรามให้เกิดการกระทำความผิดดังกล่าวน้อยลง ส่งผลให้ประชาชนในสังคมสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุขโดยเฉพาะอย่างยิ่งการประกอบอาชีพในสถานที่ทำงานซึ่งมีนายจ้าง หรือผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจเหนือ ส่งเสริมให้บุคคลสามารถประกอบอาชีพหารายได้เพื่อเลี้ยงชีพได้โดยไม่ต้องหวาดระแวงเรื่องความรุนแรงทางเพศในสถานที่ทำงาน นอกจากนี้ผลของการลดจำนวนผู้กระทำความผิดและลดจำนวนคดีเกี่ยวกับความผิดทางเพศทำให้เกิดคดีความผิดเกี่ยวกับเพศน้อยลงได้ และส่งผลต่อการลดค่าใช้จ่ายของรัฐในการดำเนินการลงโทษผู้กระทำความผิด

5.2 ผลกระทบต่อสังคม

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาเพื่อทำให้เกิดความชัดเจนเกี่ยวกับนิยามการกระทำความผิดฐานกระทำชำเราและคุกคามทางเพศ โดยกำหนดให้นิยามครอบคลุมการกระทำความผิดที่เปลี่ยนแปลงไปจากอดีตและสอดคล้องกับความหลากหลายทางเพศในปัจจุบัน ซึ่งส่งผลกระทบในแง่บวกต่อการป้องปรามและลดจำนวนผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศในสังคม และสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลในสังคมได้มากขึ้น อย่างไรก็ตามแม้ร่างกฎหมายฉบับนี้จะมีวัตถุประสงค์ในการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดก็ตาม ควรพิจารณาผลกระทบทางสังคมที่จะเกิดขึ้นกับผู้ได้รับความเสียหายหรือเหยื่อที่ถูกคุกคามทางเพศประกอบด้วย โดยคำนึงถึงกลไกในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของบุคคลดังกล่าว

5.3 ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาด้านความผิดเกี่ยวกับเพศอันเป็นการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ แสดงออกถึงการยอมรับความเท่าเทียมของเพศที่หลากหลายในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับการปฏิบัติตามความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับความเท่าเทียมทางเพศซึ่งประเทศไทยเป็นภาคี

6. ผลกระทบของร่างกฎหมายที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption Risk Assessment)

6.1 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้มี

ระบบคณะกรรมการ

มี ไม่มี

6.2 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้มีระบบ

อนุมัติ อนุญาต

มี ไม่มี

6.3 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย

มี ไม่มี

6.4 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้มีการออกกฎหมายลำดับรอง

มี ไม่มี

6.5 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) กรณีกฎหมายไม่ครอบคลุม

มี ไม่มี

6.6 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) กรณีกฎหมายคลุมเครือซ้ำซ้อน หรือขัดกัน

มี ไม่มี

6.7 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) กรณีกฎหมายกำหนดโทษ

มี ไม่มี

7. การกำหนดให้มีระบบอนุญาตอนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

มี ไม่มี

8. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

มี ไม่มี

9. บทกำหนดโทษ

- ไม่มี
 โทษทางอาญา
 โทษทางปกครอง
 โทษปรับเป็นพินัย
 โทษอุกฤษณ์

เหตุผลและความจำเป็น

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้บัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมนิยามคำว่า “กระทำชำเรา” และกำหนดฐานความผิดคุกคามทางเพศ ในประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งเป็นการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศโดยกระทำต่อเนื้อตัวร่างกายของบุคคล อันเป็นการกระทบต่อสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคล จึงมีความจำเป็นต้องกำหนดโทษทางอาญาเพื่อลงโทษผู้กระทำความผิด ปรับปรุงผู้กระทำความผิด และนำผู้กระทำความผิดกลับสู่สังคม โดยร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดโทษสำหรับความผิดฐานกระทำชำเราและคุกคามทางเพศในลักษณะจำคุก ปรับ หรือทั้งจำและปรับ

ส่วนที่ 4 การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างกฎหมาย

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน ได้เปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างกฎหมายทางเว็บไซต์รัฐสภา www.parliament.go.th แล้วตั้งแต่วันที่ 18 มีนาคม 2567

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ร่างพระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(นางสาวภคมน หนูนอนันต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
พรรคก้าวไกล กับคณะ
(ในขณะที่เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้)
เป็นผู้เสนอ)

(สำเนา)

เลขรับ ๗/๒๕๖๗ วันที่ ๑๗ ม.ค. ๒๕๖๗
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติฯ และเอกสารประกอบในเรื่องนี้

ข้าพเจ้ากับคณะ ขอเสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ประกอบกับเอกสารการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ (ถ้ามี) มาเพื่อได้โปรดนำเสนอ สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาและหากสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้วก็ขอได้โปรดนำเสนอวุฒิสภาพิจารณา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ)

ภคมน หนูนอนันต์

ผู้เสนอ

(นางสาวภคมน หนูนอนันต์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ)

ณัฐวุฒิ บัวประทุม

ผู้เสนอ

(ลงชื่อ)

ธัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์

ผู้เสนอ

(นายณัฐวุฒิ บัวประทุม)

(นายธัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ)

เอกราช อุดมอำนวย

ผู้เสนอ

(ลงชื่อ)

ภัสริน รามวงศ์

ผู้เสนอ

(นายเอกราช อุดมอำนวย)

(นางสาวภัสริน รามวงศ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ)

ธิษะณา ชุณหะวัณ

ผู้เสนอ

(ลงชื่อ)

สิริลภัส กองตระการ

ผู้เสนอ

(นางสาวธิษะณา ชุณหะวัณ)

(นางสาวสิริลภัส กองตระการ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ)

จุลพงศ์ อยู่เกษ

ผู้เสนอ

(ลงชื่อ)

อิทธิพล ชลธราศิริ

ผู้เสนอ

(นายจุลพงศ์ อยู่เกษ)

(นายอิทธิพล ชลธราศิริ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ)

ชัชวาล อภิรักษ์มันคง

ผู้เสนอ

(ลงชื่อ)

จุฬาลักษณ์ ชันสุธรรม

ผู้เสนอ

(นายชัชวาล อภิรักษ์มันคง)

(นางจุฬาลักษณ์ ชันสุธรรม)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) พุริตา ชัยอนันต์ (นางสาวพุริตา ชัยอนันต์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) กัลยพัชร รจิตโรจน์ (นางสาวกัลยพัชร รจิตโรจน์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ชุตติมา คชพันธ์ (นางสาวชุตติมา คชพันธ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ศุภณัฐ มินชัยนันท์ (นายศุภณัฐ มินชัยนันท์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ปกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล (นายปกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ณิชกร ชารีพันธ์ (นายณิชกร ชารีพันธ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) มานพ ศิริภูวดล (นายมานพ ศิริภูวดล) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) สิทธิพล วิบูลย์ธนากุล (นายสิทธิพล วิบูลย์ธนากุล) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ณิชรุพษ์ เรื่องปัญญาวุฒิ (นายณิชรุพษ์ เรื่องปัญญาวุฒิ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) วีรนนท์ ฮวดศรี (นายวีรนนท์ ฮวดศรี) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ

สำเนาถูกต้อง

(นายสมิทธิชัย จันทร์เพ็ญ)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานระเบียบวาระ
สำนักการประชุม

นายวสันต์ เจริญพร/เจ้าของเรื่อง
กลุ่มงานพระราชบัญญัติและนิติ ๑
นางสาวปวีณา วงษ์งาม/พิมพ์
นางสาววรรันดา ไชยตะมาตย์/ทาน
นางสาวดวงใจ นิไชโยค/ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา ดังนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามเพื่อกำหนดบทนิยามคำว่า “คุกคามทางเพศ” (เพิ่มมาตรา ๑ (๑๙))

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมวิธีการเพื่อความปลอดภัยเพื่อกำหนดให้คำสั่งงดเว้นการกระทำการเป็นวิธีการเพื่อความปลอดภัยอีกวิธีการหนึ่ง (เพิ่มมาตรา ๓๙ (๖))

(๓) เพิ่มกรณีศาลมีอำนาจกำหนดคำสั่งงดเว้นการกระทำการ (เพิ่มมาตรา ๔๑/๑)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมความผิดเกี่ยวกับเพศเพื่อเพิ่มความผิดฐานการคุกคามทางเพศ (เพิ่มมาตรา ๒๗๙/๑ และมาตรา ๒๗๙/๒)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมความผิดหลุโทษเพื่อเพิ่มอัตราโทษกรณีความผิดที่กระทำต่อผู้อื่นอันเป็นการรังแก ช่มเหง คุกคามหรือกระทำให้ได้รับความอับอายหรือเดือดร้อนรำคาญ หรือการกระทำนั้นได้กระทำในที่สาธารณะหรือต่อหน้าธารกำนัล (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๙๗)

เหตุผล

เนื่องจากสถานการณ์ความรุนแรงและภัยคุกคามทางเพศที่เกิดขึ้นในสังคม ง่ายและเกิดขึ้นมากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งนำไปสู่การกระทำความผิดทางเพศในลักษณะอื่น ๆ ด้วยกฎหมายที่บังคับใช้อยู่ เป็นเพียงความผิดหลุโทษและมีโทษสูงสุดเพียงการระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับเท่านั้น และบทบัญญัตินี้เป็นการกำหนดไว้อย่างกว้าง ขาดความชัดเจนและไม่สามารถนำมาใช้ในทางปฏิบัติอย่างแท้จริง ทำให้ไม่สามารถคุ้มครองประชาชนซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการถูกคุกคามทางเพศได้อีกทั้งเมื่อผู้เสียหายเหล่านี้จะฟ้องร้องดำเนินคดีเพื่อเรียกค่าเสียหายด้วยตนเองยาก และบทบัญญัติ ลักษณะพฤติกรรมการคุกคามทางเพศที่เกิดขึ้นจากการกระทำโดยการสัมผัสทางกายเพียงอย่างเดียว แต่ไม่รวมถึงการคุกคามทางเพศด้วยวิธีการอื่น จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งปัญหาการคุกคามทางเพศ (Sexual Harassment) ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งของการสร้างความรุนแรงทางเพศ และเป็นจุดเริ่มต้นของการกระทำผิดทางเพศอันนำไปสู่ปัญหาข่มขืนกระทำชำเราหรือปัญหาอนาจารและความผิดเกี่ยวกับเพศอื่น ๆ ที่ร้ายแรงตามมา ภายใต้สิทธิความเป็นธรรมทางเพศ การคุกคามทางเพศถือเป็นปัญหาอีกรูปแบบหนึ่งของการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศ และเป็นปัญหาทางด้านสิทธิมนุษยชนที่สามารถเกิดขึ้นได้กับบุคคลทุกเพศ ทุกวัย ในทุก ๆ ที่ ทุกเวลาในสังคม และเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อทั้งทางร่างกายและจิตใจของผู้ถูกกระทำเป็นอย่างมาก จึงต้องตรากฎหมายขึ้นให้ได้มาตรฐานและสอดคล้องกับแนวทางป้องกันปัญหาทางเพศในสังคม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อกำหนดการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศและบทกำหนดโทษ รวมทั้งวิธีการเพื่อความปลอดภัย ให้ได้มาตรฐานและสอดคล้องกับแนวทางป้องกันปัญหาทางเพศในสังคม อันจะเป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาการคุกคามทางเพศ การป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศในสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑๙) ของมาตรา ๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

“ (๑๙) “คุกคามทางเพศ” หมายความว่า เป็นการกระทำอันมีลักษณะส่อไปในทางที่จะล่วงเกินทางเพศ หรือการกระทำอันไม่พึงปรารถนาทางเพศ โดยการร้องขอที่ไม่พึงปรารถนาเพื่อความต้องการทางเพศต่อผู้ถูกคุกคาม หรือการรังแก ข่มเหง หรือการกระทำอื่นที่ไม่พึงปรารถนาอันเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ

ที่เกี่ยวข้องกับผู้ถูกคุกคาม ซึ่งในสถานการณ์นั้น ๆ บุคคลทั่วไปอาจคาดหมายได้ว่า เป็นการคุกคามผู้ถูกระทำ ทำให้ผู้ถูกระทำอับอาย เสื่อมเสียเกียรติ หรือทำให้ผู้ถูกระทำกลัว”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๖) ของมาตรา ๓๙ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

“(๖) คำสั่งงดเว้นการกระทำการ”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๑/๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

“มาตรา ๔๑/๑ หากศาลพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความจำเป็นในการที่จะคุ้มครองผู้อื่นจากการถูกคุกคาม รบกวน ช่มชู้ สร้างความเดือดร้อนรำคาญโดยการกระทำของผู้ถูกฟ้อง ศาลอาจสั่งห้ามผู้นั้นไม่ให้กระทำการใด ๆ ตามที่ระบุไว้ในคำสั่ง ภายในระยะเวลาที่กำหนด”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๗๙/๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

“มาตรา ๒๗๙/๑ ผู้ใดกระทำความผิดใด ๆ ต่อผู้อื่น อันเป็นการคุกคามทางเพศ โดยเป็นการแสดงออกทางวาจา ทางกริยาท่าทาง หรือการสัมผัสทางร่างกาย ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือทำให้รู้สึกไม่พึงปรารถนา และไม่ต้องการด้อยค่าเสื่อมเสียเกียรติหรือถูกรังเกียจ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

กรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกระทำการคุกคามทางเพศในกรณี

(๑) กระทำการคุกคามทางเพศโดยการเฝ้าติดตาม

(๒) กระทำการคุกคามทางเพศโดยกระทำกับเด็กอายุต่ำกว่าสิบห้าปี

(๓) กระทำการคุกคามทางเพศโดยการอาศัยความไว้วางใจหรือสภาพของผู้ถูกระทำ หรือตำแหน่งหน้าที่ อาศัยเหตุที่ผู้กระทำมีอำนาจเหนือผู้ถูกระทำ อันเนื่องจากความสัมพันธ์ในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชา นายจ้าง หรือผู้มีอำนาจเหนือ หรือความรับผิดชอบของผู้กระทำในการประพฤติผิดทางเพศ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี และปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๗๙/๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

“มาตรา ๒๗๙/๒ ผู้ใดโดยเจตนากระทำความผิดใด ๆ อันเป็นคุกคามทางเพศ การรังแก ช่มชู้ ช่มชู้ คุกคามหรือรบกวนทางเพศ ผ่านช่องทางการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นหวาดกลัว หรือรู้สึกถูกคุกคาม ถูกช่มชู้ หรือเกิดความกังวลใจ เสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น ถูกเกลียดชัง ได้รับความอับอาย หรือความเดือดร้อนรำคาญ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

การทำความผิดใด ๆ อีกในระหว่างการคุมประพฤติ ในระหว่างรอกำหนดโทษหรือรอการลงโทษ หรือในระหว่างการปล่อยตัวชั่วคราว ในระหว่างรอกำหนดโทษหรือรอกำหนดโทษ หรือเป็นการกระทำของบุคคลที่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ามีการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๗๙/๑ และมาตรานี้ และได้กระทำความผิดใด ๆ อีกในระหว่าง ที่ต้องรับโทษอยู่ หรือภายในเวลาห้าปีนับแต่พ้นโทษผู้กระทำต้องระวางโทษเพิ่มขึ้นสองเท่า

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๙๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๙๗ ผู้ใดกระทำความผิดประการใด ๆ ต่อผู้อื่น อันเป็นการรังแก ข่มเหง คุกคาม หรือกระทำให้ได้รับความอับอายหรือเดือดร้อนรำคาญ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำในที่สาธารณะหรือต่อหน้าธารกำนัล ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

.....

.....

บันทึกวิเคราะห์สรุประมวลกฎหมาย
ของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุประมวลกฎหมายของร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๑๑๐ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

เนื่องจากสถานการณ์ความรุนแรงและภัยคุกคามทางเพศที่เกิดขึ้นในสังคมง่ายและเกิดขึ้นมากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งนำไปสู่การกระทำความผิดทางเพศในลักษณะอื่น ๆ ด้วยกฎหมายที่บังคับใช้อยู่ เป็นเพียงความผิดลหุโทษและมีโทษสูงสุดเพียงการระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับเท่านั้น และบทบัญญัตินี้เป็นการกำหนดไว้อย่างกว้าง ขาดความชัดเจนและไม่สามารถนำมาใช้ในทางปฏิบัติอย่างแท้จริง ทำให้ไม่สามารถคุ้มครองประชาชนซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการถูกคุกคามทางเพศได้ อีกทั้งเมื่อผู้เสียหายเหล่านี้จะฟ้องร้องดำเนินคดีเพื่อเรียกค่าเสียหายด้วยตนเองยาก และบทบัญญัติ ลักษณะพฤติกรรมการคุกคามทางเพศที่เกิดขึ้นจากการกระทำโดยการสัมผัสทางกายเพียงอย่างเดียว แต่ไม่รวมถึงการคุกคามทางเพศด้วยวิธีการอื่น จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งปัญหาการคุกคามทางเพศ (Sexual Harassment) ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งของการสร้างความรุนแรงทางเพศ และเป็นจุดเริ่มต้นของการกระทำความผิดทางเพศอันนำไปสู่ปัญหาข่มขืนกระทำชำเราหรือปัญหาอนาจารและความผิดเกี่ยวกับเพศอื่น ๆ ที่ร้ายแรงตามมา ภายใต้สิทธิความเป็นธรรมทางเพศ การคุกคามทางเพศถือเป็นปัญหาอีกรูปแบบหนึ่งของการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศ และเป็นปัญหาทางด้านสิทธิมนุษยชนที่สามารถเกิดขึ้นได้กับบุคคลทุกเพศ ทุกวัย ในทุก ๆ ที่ ทุกเวลาในสังคม และเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อทั้งทางร่างกายและจิตใจของผู้ถูกกระทำเป็นอย่างมาก จึงต้องตรากฎหมายขึ้นให้ได้มาตรฐานและสอดคล้องกับแนวทางป้องกันปัญหาทางเพศในสังคม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา ดังต่อไปนี้

๒.๑ กำหนดบทนิยามคำว่า “คุกคามทางเพศ” หมายความว่า การกระทำอันไม่พึงปรารถนาทางเพศ การร้องขอที่ไม่พึงปรารถนาเพื่อความต้องการทางเพศต่อผู้ถูกคุกคาม หรือการกระทำอื่นที่ไม่พึงปรารถนาอันเกี่ยวกับเรื่องทางเพศที่เกี่ยวข้องกับผู้ถูกคุกคามซึ่งในสถานการณ์นั้น ๆ บุคคลทั่วไปอาจคาดหมายได้ว่า เป็นการคุกคามผู้ถูกกระทำ ทำให้ผู้ถูกกระทำ อับอาย เสื่อมเสียเกียรติ หรือ ทำให้ผู้ถูกกระทำกลัว (ร่างมาตรา ๓ (เพิ่มมาตรา ๑ (๑๙))

๒.๒ กำหนดให้คำสั่งงดเว้นการกระทำการเป็นวิธีเพื่อความปลอดภัยเพื่อกำหนดให้ คำสั่ง งดเว้นการกระทำการ เป็นวิธีการเพื่อความปลอดภัยอีกวิธีการหนึ่ง โดยกำหนดให้ศาลมีอำนาจ มีอำนาจกำหนด คำสั่งงดเว้นการกระทำการในกรณีที่พิจารณาแล้วเห็นว่ามี ความจำเป็นในการที่จะคุ้มครอง ผู้อื่นจากการถูก คุกคาม ครอบงำ ช่มชู้ สร้างความเดือดร้อนรำคาญโดยการกระทำของผู้ถูกฟ้อง ศาลอาจสั่ง ห้ามผู้นั้นไม่ให้ กระทำการใด ๆ ตามที่ระบุไว้ในคำสั่ง ภายในระยะเวลาที่กำหนด (ร่างมาตรา ๔ และ ร่างมาตรา ๕ (เพิ่มมาตรา ๓๙ (๖) และเพิ่มมาตรา ๔๑/๑)

๒.๓ แก้ไขเพิ่มเติมความผิดเกี่ยวกับเพศเพื่อเพิ่มความผิดฐานการคุกคามทางเพศ และ บทกำหนดโทษในกรณีที่เป็น การกระทำต่อผู้อื่น อันเป็นการคุกคามทางเพศ โดยเป็นการแสดงออก ทางวาจา ทางกริยาท่าทาง และการสัมผัสทางร่างกาย ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือทำให้ รู้สึกไม่พึงปรารถนา และไม่ต้องการต่อย่ำค่าเสื่อมเสียเกียรติหรือ ถูกรังแก รวบรวมถึงกำหนดการกระทำที่เป็นเหตุ ฉุกเฉินซึ่งจะต้องรับโทษที่หนักขึ้น (ร่างมาตรา ๖ (เพิ่มมาตรา ๒๗๙/๑)) และ กำหนดให้กรณีที่เป็น การกระทำ ความผิด โดยเจตนากระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นคุกคามทางเพศ การรังแก ช่มชู้ คุกคาม หรือ ครอบงำทางเพศ ผ่านช่องทางการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นหวาดกลัว รู้สึก ถูกคุกคาม รู้สึกถูกช่มชู้ เกิดความกังวลใจ เสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น ถูกเกลียดชัง ได้รับความอับอาย หรือความเดือดร้อน รำคาญ รวมถึงการกระทำที่เป็นเหตุฉุกเฉิน ซึ่งจะต้องรับโทษที่หนักขึ้น (ร่างมาตรา ๗ (เพิ่มมาตรา ๒๗๙/๒))

๒.๔ แก้ไขเพิ่มเติมความผิดลหุโทษโดยเพิ่มอัตราโทษกรณีความผิดที่กระทำต่อผู้อื่น อันเป็นการรังแก ช่มชู้ คุกคามหรือกระทำให้ได้รับความอับอายหรือเดือดร้อนรำคาญ หรือการกระทำนั้นได้ การกระทำในที่สาธารณะหรือต่อหน้าธารกำนัล (ร่างมาตรา ๘ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๙๗))

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางสาวกคมน หุ่นอนันต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

โดย

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ
ที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
หรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	ก
บทสรุปผู้บริหาร	ข
ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของร่างกฎหมาย	1-1
1. ชื่อร่างกฎหมาย	1-1
2. หลักการและเหตุผล	1-2
3. ผู้เสนอร่างกฎหมาย	1-1
ส่วนที่ 2 การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น	2-1
1. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น	2-1
2. ตารางเปรียบเทียบร่างแก้ไขเพิ่มเติม	2-1
3. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย	2-4
4. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น	2-5
5. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น	2-5
6. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น	2-6
ส่วนที่ 3 รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างกฎหมาย	3-1
1. ความเป็นมา สภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องตรากฎหมาย	3-1
2. ความสอดคล้องของร่างกฎหมาย	3-1
3. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ	3-4
4. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น	3-5
5. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย	3-5
6. ผลกระทบของร่างกฎหมายที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (CORRUPTION)	3-6
7. การกำหนดให้มีระบบอนุญาตอนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่	3-7
8. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ	3-7
9. บทกำหนดโทษ	3-7
ส่วนที่ 4 การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างกฎหมาย	4-1

บทสรุปผู้บริหาร

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... ฉบับนี้ เสนอ โดยนางสาวภคมน หนูนอนันต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาโดยบัญญัติคำนิยาม “คุกคามทางเพศ” การเพิ่มบทความผิดเกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานคุกคามทางเพศที่กระทำผ่านทางกายภาพหรือช่องทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การกำหนดวิธีการเพื่อความปลอดภัยสำหรับการส่งจดเว้นการกระทำการ การเพิ่มกรณีศาลมีอำนาจกำหนดคำสั่งงดเว้นการกระทำการ การแก้ไขอัตราโทษของมาตรา 397 เพื่อให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่การคุกคามทางเพศเป็นความรุนแรงและภัยคุกคามที่สามารถเกิดขึ้นได้กับทุกคน ประกอบกับกฎหมายที่ใช้บังคับเกี่ยวกับการคุกคามในปัจจุบันเป็นเพียงความผิดหลุโทษ กำหนดลักษณะการกระทำความผิดไว้อย่างกว้าง ขาดความชัดเจน ลักษณะพฤติกรรมการคุกคามทางเพศเป็นการสัมผัสทางกายเพียงอย่างเดียว ไม่ครอบคลุมถึงการคุกคามทางเพศด้วยวิธีการอื่น ทำให้ไม่สามารถนำมาบังคับใช้ในทางปฏิบัติได้อย่างแท้จริง ไม่สามารถคุ้มครองประชาชนซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการถูกคุกคามทางเพศได้

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายไปสู่ภาคประชาชน ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีการพื้นฐาน ได้แก่ การเปิดโอกาสให้มีการรับฟังความคิดเห็นผ่านทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภาและส่งเสริมไปรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีการอื่น คือ การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกผู้ให้ความเห็นร่างกฎหมายผ่านแอปพลิเคชัน Zoom Meeting โดยผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบ สรุปได้ดังนี้

ผลการรับฟังความคิดเห็น พบว่า ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยส่วนใหญ่เห็นด้วยกับเพิ่มบทคำนิยาม คำว่า “คุกคามทางเพศ” เพื่อให้ครอบคลุมการกระทำความผิดที่มีลักษณะแปลกใหม่และทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน การกำหนดคำนิยามควรให้ความครอบคลุมถึงลักษณะการกระทำความผิดในรูปแบบต่างๆ เช่น การติดตามรังควานผู้เสียหาย (Stalking) การกระทำทางสายตา คำพูด หรือการแสดงออกทางร่างกายของผู้กระทำ แต่อย่างไรก็ตาม ยังมีบางถ้อยคำที่สามารถตีความได้อย่างกว้างขวาง และไม่จำกัดรูปแบบลักษณะของการกระทำความผิด ซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับลักษณะของกฎหมายอาญาที่จำกัดบัญญัติให้การกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นความผิดไว้โดยชัดแจ้ง การที่ศาลสามารถสั่งผู้ถูกฟ้องไม่ให้กระทำการใด ๆ อันเป็นวิธีการเพื่อความปลอดภัยนั้นมีความเหมาะสมเพื่อเป็นการคุ้มครองผู้ถูกระทำจากพฤติกรรมที่อาจเกิดความรุนแรงขึ้นจากผู้กระทำในอนาคตได้ และเห็นด้วยกับการกำหนดความผิดฐานคุกคามทางเพศเพื่อให้ครอบคลุมถึงลักษณะการกระทำความผิดที่หลากหลายเท่าทันต่อสถานการณ์ในสังคมปัจจุบันมากยิ่งขึ้น

สำหรับประเด็นผลกระทบของร่างกฎหมายที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption Risk Assessment) พบว่า มีกรณีกฎหมายคลุมเครือเกี่ยวกับการกำหนดค่านิยมของการคุกคามทางเพศ เมื่อพิจารณาบางถ้อยคำของค่านิยมดังกล่าวแล้ว อาจจะเป็นการเปิดโอกาสให้มีการตีความลักษณะของการกระทำอันเป็นการคุกคามทางเพศได้อย่างกว้างขวาง ซึ่งอาจทำให้ผู้บังคับใช้กฎหมายไม่สามารถบังคับใช้หรือตีความกฎหมายไปในแนวทางเดียวกันได้ หรืออาจบังคับใช้หรือตีความกฎหมายไปในทางที่เอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่นในการเรียกรับผลประโยชน์

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของร่างกฎหมาย

1. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

กฎหมายใหม่ แก้ไขเพิ่มเติม ยกเลิก

2. หลักการและเหตุผล

2.1 หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา ดังนี้

(1) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามเพื่อกำหนดบทนิยามคำว่า “คุกคามทางเพศ” (เพิ่มมาตรา 1 (19))

(2) แก้ไขเพิ่มเติมวิธีการเพื่อความปลอดภัยเพื่อกำหนดให้คำสั่งงดเว้นการกระทำการ เป็นวิธีการเพื่อความปลอดภัยอีกวิธีการหนึ่ง (เพิ่มมาตรา 39 (6))

(3) เพิ่มกรณีศาลมีอำนาจกำหนดคำสั่งงดเว้นการกระทำการ (เพิ่มมาตรา 41/1)

(4) แก้ไขเพิ่มเติมความผิดเกี่ยวกับเพศเพื่อเพิ่มความผิดฐานการคุกคามทางเพศ (เพิ่มมาตรา 279/1 และมาตรา 279/2)

(5) แก้ไขเพิ่มเติมความผิดลหุโทษเพื่อเพิ่มอัตราโทษกรณีความผิดที่กระทำต่อผู้อื่น อันเป็นการรังแก ข่มเหง คุกคามหรือกระทำให้ได้รับความอับอายหรือเดือดร้อนรำคาญ หรือการกระทำ นั้นได้กระทำในที่สาธารณะหรือต่อหน้าธารกำนัล (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 397)

2.2 เหตุผล

เนื่องจากปัจจุบันความรุนแรงและภัยคุกคามทางเพศได้เกิดขึ้นในสังคมเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการคุกคามทางเพศ (Sexual Harassment) เป็นปัจจัยหนึ่งของการสร้างความรุนแรงทางเพศ และเป็นจุดเริ่มต้นของการกระทำผิดทางเพศอย่างอื่น เช่น ปัญหาข่มขืนกระทำชำเรา หรือปัญหาอนาจาร เป็นต้น อีกทั้ง การคุกคามทางเพศยังเป็นการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศ และเป็นปัญหาทางด้านสิทธิมนุษยชน ซึ่งการคุกคามทางเพศสามารถเกิดขึ้นได้กับบุคคลทุกเพศ ทุกวัย ในทุก ๆ ที่ ทุกเวลาในสังคม ส่งผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจของผู้ถูกรกระทำเป็นอย่างมาก ประกอบกับกฎหมายที่บังคับเกี่ยวกับการคุกคามในปัจจุบันเป็นเพียงความผิดลหุโทษ กำหนดลักษณะการกระทำผิดไว้อย่างกว้าง ขาดความชัดเจน กำหนดลักษณะพฤติกรรมการคุกคามทางเพศ โดยการสัมผัสทางกายเพียงอย่างเดียว ไม่ครอบคลุมถึงการคุกคามทางเพศด้วยวิธีการอื่น ทำให้ไม่สามารถนำมาบังคับใช้ในทางปฏิบัติได้อย่างแท้จริง ไม่สามารถคุ้มครองประชาชนซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการ

ถูกคุกคามทางเพศได้ จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน
จึงต้องตรากฎหมายให้ได้มาตรฐานและมีแนวทางป้องกันปัญหาทางเพศในสังคม จึงจำเป็นต้องตรา
พระราชบัญญัตินี้

3. ผู้เสนอร่างกฎหมาย

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ประชาชนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

นางสาวภคมน หนูอนันต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ

ส่วนที่ 2 การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

1. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

เนื่องจากปัจจุบันความรุนแรงและภัยคุกคามทางเพศได้เกิดขึ้นในสังคมเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการคุกคามทางเพศ (Sexual Harassment) เป็นปัจจัยหนึ่งของการสร้างความรุนแรงทางเพศ และเป็นจุดเริ่มต้นของการกระทำผิดทางเพศอย่างอื่น เช่น ปัญหาข่มขืนกระทำชำเราหรือปัญหาอนาจาร เป็นต้น อีกทั้ง การคุกคามทางเพศยังเป็นการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศและเป็นปัญหาทางด้านสิทธิมนุษยชน ซึ่งการคุกคามทางเพศสามารถเกิดขึ้นได้กับบุคคลทุกเพศ ทุกวัย ในทุก ๆ ที่ ทุกเวลาในสังคม ส่งผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจของผู้ถูกรกระทำเป็นอย่างมาก ประกอบกับกฎหมายที่บังคับเกี่ยวกับการคุกคามในปัจจุบันเป็นเพียงความผิดลหุโทษ กำหนดลักษณะการกระทำความผิดไว้อย่างกว้าง ขาดความชัดเจน กำหนดลักษณะพฤติกรรมการคุกคามทางเพศโดยการสัมผัสทางกายเพียงอย่างเดียว ไม่ครอบคลุมถึงการคุกคามทางเพศด้วยวิธีการอื่น ทำให้ไม่สามารถนำมาบังคับใช้ในทางปฏิบัติได้อย่างแท้จริง ไม่สามารถคุ้มครองประชาชนซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการถูกคุกคามทางเพศได้ จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน จึงต้องตรากฎหมายให้ได้มาตรฐานและมีแนวทางป้องกันปัญหาทางเพศในสังคม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

2. ตารางเปรียบเทียบร่างแก้ไขเพิ่มเติม

ประมวลกฎหมายอาญา	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... นางสาวกมลน หนูนอนันต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ
	<p>มาตรา 3 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (19) ของมาตรา 1 แห่งประมวลกฎหมายอาญา</p> <p>“ (19) “<u>คุกคามทางเพศ</u>” หมายความว่า <u>เป็นการกระทำอันมีลักษณะส่อไปในทางที่จะล่วงเกินทางเพศ หรือการกระทำอันไม่พึงปรารถนาทางเพศ โดยการร้องขอที่ไม่พึงปรารถนา เพื่อความต้องการทางเพศต่อผู้ถูกคุกคาม หรือการรังแก ข่มเหง หรือการกระทำอื่นที่ไม่พึงปรารถนาอันเกี่ยวกับเรื่องทางเพศที่เกี่ยวข้องกับผู้ถูกคุกคาม ซึ่งในสถานการณ์นั้น ๆ บุคคลทั่วไปอาจคาดหมายได้ว่า เป็นการคุกคามผู้ถูกรกระทำ ทำให้ผู้ถูกรกระทำ อับอาย เสื่อมเสียเกียรติ หรือทำให้ผู้ถูกรกระทำกลัว”</u></p>

	<p>มาตรา 4 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (6) ของมาตรา 39 แห่งประมวลกฎหมายอาญา</p> <p>“(6) คำสั่งดเว้นการกระทำการ”</p>
	<p>มาตรา 5 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 41/1 แห่งประมวลกฎหมายอาญา</p> <p>“มาตรา 41/1 หากศาลพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความจำเป็นในการที่จะคุ้มครองผู้อื่นจากการถูกคุกคาม ครอบงำ ช่มชู้ สร้างความเดือดร้อนรำคาญโดยการกระทำของผู้ถูกฟ้อง ศาลอาจสั่งห้ามผู้นั้นไม่ให้กระทำการใด ๆ ตามที่ระบุไว้ในคำสั่งภายในระยะเวลาที่กำหนด”</p>
	<p>มาตรา 6 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 279/1 แห่งประมวลกฎหมายอาญา</p> <p>“มาตรา 279/1 ผู้ใดกระทำความผิดใด ๆ ต่อผู้อื่น อันเป็นการคุกคามทางเพศ โดยเป็นการแสดงออกทางวาจา ทางกริยาท่าทาง หรือการสัมผัสทางร่างกาย ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือทำให้รู้สึกไม่พึงปรารถนา และไม่ต้องการด้อยค่าเสื่อมเสียเกียรติหรือถูกรังเกียจ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท</p> <p><u>กรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกระทำการคุกคามทางเพศในกรณี</u></p> <p>(1) <u>กระทำการคุกคามทางเพศโดยการเฝ้าติดตาม</u></p> <p>(2) <u>กระทำการคุกคามทางเพศโดยกระทำกับเด็กอายุต่ำกว่าสิบห้าปี</u></p> <p>(3) <u>กระทำการคุกคามทางเพศโดยการอาศัยความไว้วางใจหรือสภาพของผู้ถูกกระทำหรือตำแหน่งหน้าที่ อาศัยเหตุที่ผู้กระทำมีอำนาจเหนือผู้ถูกกระทำ อันเนื่องมาจากความสัมพันธ์</u></p>

	<p>ในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชา นายจ้าง หรือผู้มีอำนาจเหนือ หรือความรับผิดชอบของผู้กระทำ ในการประพฤติผิดทางเพศ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี และปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”</p>
	<p>มาตรา 7 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 279/2 แห่งประมวลกฎหมายอาญา</p> <p>“<u>มาตรา 279/2 ผู้ใดโดยเจตนากระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นคุกคามทางเพศ การรังแก ข่มเหง ข่มขู่ คุกคามหรือรบกวนทางเพศ ผ่านช่องทางการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นหวาดกลัว หรือรู้สึกถูกคุกคาม ถูกข่มขู่ หรือเกิดความกังวลใจ เสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น ถูกเกลียดชัง ได้รับความอับอาย หรือความเดือดร้อนรำคาญ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ”</u></p> <p>การทำความผิดใด ๆ อีกในระหว่างการคุมประพฤติ ในระหว่างรอการกำหนดโทษหรือรอการลงโทษหรือในระหว่างการปล่อยตัวชั่วคราว ในระหว่างรอการอุทธรณ์หรือฎีกา หรือเป็นการกระทำของบุคคลที่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ามีการกระทำความผิดตามมาตรา 279/1 และมาตรานี้ และได้กระทำความผิดใด ๆ อีก ในระหว่างที่ต้องรับโทษอยู่หรือภายในเวลาห้าปีนับแต่พ้นโทษ ผู้กระทำต้องระวางโทษเพิ่มขึ้นสองเท่า</p>
	<p>มาตรา 8 ให้ยกเลิกความในมาตรา 397 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย</p>

<p>มาตรา 397 ผู้ใดกระทำความผิดด้วยประการใด ๆ ต่อผู้อื่น อันเป็นการรังแก ข่มเหง คุกคาม หรือกระทำให้ได้รับความอับอายหรือเดือดร้อนรำคาญ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท</p> <p>ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำในที่สาธารณะหรือต่อหน้าธารกำนัลหรือเป็นการกระทำอันมีลักษณะส่อไปในทางที่จะล่วงเกินทางเพศ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสองเป็นการกระทำโดยอาศัยเหตุที่ผู้กระทำความผิดมีอำนาจเหนือผู้ถูกระทำ อันเนื่องมาจากความสัมพันธ์ในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชา นายจ้าง หรือผู้มีอำนาจเหนือประการอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท</p>	<p>อาญา (ฉบับที่ 22) พ.ศ. 2558 และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน</p> <p>“มาตรา 397 ผู้ใดกระทำความผิดด้วยประการใด ๆ ต่อผู้อื่น อันเป็นการรังแก ข่มเหง คุกคาม หรือกระทำให้ได้รับความอับอายหรือเดือดร้อนรำคาญ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาทหนึ่งหมื่นบาท</p> <p>ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำในที่สาธารณะหรือต่อหน้าธารกำนัล หรือเป็นเหตุที่กระทำความผิดอันมีลักษณะส่อไปในทางที่จะล่วงเกินทางเพศ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”</p>
--	---

3. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย

3.1 ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

- (1) สำนักงานศาลยุติธรรม
- (2) สำนักงานอัยการสูงสุด
- (3) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

3.2 ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยอ้อม

- (1) สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- (2) กรมคุมประพฤติ
- (3) มูลนิธิพิทักษ์สงเคราะห์เด็กและสตรี
- (4) สมาคมฟ้าสีรุ้งแห่งประเทศไทย

3.3 ผู้ที่เกี่ยวข้องทั่วไป

- ประชาชน

4. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

1. ท่านเห็นว่าการเพิ่มบทคำนียาม คำว่า “คุกคามทางเพศ” มีความเหมาะสมและครอบคลุมการคุกคามทางเพศ หรือไม่ อย่างไร
2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการกำหนดให้คำสั่งงดเว้นการกระทำการ เป็นวิธีการเพื่อความปลอดภัย
3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการที่ศาลสามารถสั่งผู้ถูกฟ้องไม่ให้กระทำการใด ๆ อันเป็นการคุกคาม รบกวน ช่มชู้ หรือสร้างความเดือดร้อนรำคาญ
4. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการกำหนดให้การคุกคามทางเพศและการคุกคามทางเพศที่กระทำโดยผ่านช่องทางสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา และการกำหนดอัตราโทษมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร
5. ท่านเห็นว่าการคุกคามทางเพศในปัจจุบันมีปัญหาหรือไม่ อย่างไร และการเสนอร่างกฎหมายฉบับนี้จะสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้หรือไม่ อย่างไร
6. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

5. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น

5.1 กรอบระยะเวลาดำเนินการสำหรับการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ จำนวน 53 วัน นับตั้งแต่วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2567 ถึงวันที่ 1 เมษายน 2567

5.2 วิธีการรับฟังความคิดเห็น

(1) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภาและส่งประเด็นไปรับฟังความคิดเห็นจากผู้ได้รับผลกระทบ

(1.1) ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น ตั้งแต่วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2567 ถึงวันที่ 19 มีนาคม 2567

(1.2) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

(1.3) ส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ประกอบด้วย

- (1) สำนักงานศาลยุติธรรม
- (2) สำนักงานอัยการสูงสุด
- (3) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(2) การรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีการอื่น

การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้สมัครให้ความเห็นทางกฎหมาย โดยส่งหนังสือเชิญทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 112 คน และเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้วยแอปพลิเคชัน Zoom Meeting จำนวน 14 คน

6.สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

6.1 ข้อมูลทั่วไปผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น

(1) จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

มีจำนวนผู้เข้าชม 617 ราย และมีผู้แสดงความคิดเห็นจำนวน 2 ราย ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. เพศ

ชาย จำนวน 2 คน (100%)

2. อายุ (ปี)

21 - 30 จำนวน 1 คน (50%)

51 - 60 จำนวน 1 คน (50%)

3. ระดับการศึกษา

ปริญญาตรี จำนวน 1 คน (50%)

สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 1 คน (50%)

4. อาชีพ

รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 1 คน (50%)

รับจ้าง จำนวน 1 คน (50%)

5. ท่านเกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัตินี้ในฐานะใด

ประชาชน จำนวน 1 คน (50%)

(2) จากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้อง

ส่งประเด็นไปรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 7 ราย และผู้ที่เกี่ยวข้องแสดงความคิดเห็นจำนวน 3 ราย ได้แก่ สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และกรมคุมประพฤติ

(3) จากการรับฟังความคิดเห็นโดยวิธีการอื่น

มีการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกผู้ให้ความเห็นร่างกฎหมาย ผ่านแอปพลิเคชัน Zoom Meeting

5.2 ผลการรับฟัง

ผลการรับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th และจากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง สรุปได้ดังนี้

1. ท่านเห็นว่าการเพิ่มบทนิยาม คำว่า “คุกคามทางเพศ” มีความเหมาะสมและครอบคลุมการคุกคามทางเพศ หรือไม่ อย่างไร

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ควรเพิ่มเติมการส่งภาพลามกอนาจาร (เว็บไซต์)	ไม่เหมาะสม โดยเฉพาะการใช้คำว่า “สื่อไปในทาง” ซึ่งจะทำให้มีปัญหาในการตีความ ควรบัญญัติในลักษณะการแสดงเจตนาพิเศษ เช่น “โดยประการที่น่าจะ” เป็นต้น (เว็บไซต์)
บทนิยามมีความเหมาะสมแล้ว แต่เนื่องจากการคุกคามทางเพศอาจเกิดขึ้นในลักษณะของการติดตามรังควานผู้เสียหาย (Stalking) และอาจเกิดขึ้นโดยการกระทำทางสายตา คำพูด หรือการแสดงออกทางร่างกายของผู้กระทำ ดังนั้น	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>เพื่อความชัดเจนของกฎหมาย จึงควรให้พิจารณากำหนด</p> <p>๑) นิยามการคุกคามทางเพศดังกล่าวให้ครอบคลุมถึงการกระทำต่าง ๆ ที่กล่าวมา</p> <p>๒) นิยามการคุกคามทางเพศให้หมายความรวมถึง การติดตาม รังควาน หรือการกระทำใดที่อาจก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยทางเพศต่อผู้ถูกระทำด้วย (สำนักงานอัยการสูงสุด)</p>	
<p>เห็นด้วยกับการเพิ่มเติมคำนิยาม “คุกคามทางเพศ” แต่การกระทำการคุกคามอันมีลักษณะส่อไปในทางที่จะล่วงเกินทางเพศนั้น เป็นถ้อยคำที่สามารถตีความได้อย่างกว้างขวางและไม่จำกัดรูปแบบลักษณะของการกระทำความผิด จึงไม่สอดคล้องกับลักษณะของกฎหมายอาญาที่จำต้องบัญญัติให้การกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นความผิดไว้โดยชัดแจ้งตามหลักไม่มีความผิดไม่มีโทษ โดยไม่มีกฎหมาย (nullum crimen, nulla poena sine lege) ดังนั้น เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงต้องบัญญัติกฎหมายให้สอดคล้องกับหลักการดังกล่าว อีกทั้ง เมื่อเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศ เช่น ประเทศออสเตรเลีย และประเทศเยอรมัน จะพบว่ามีการกำหนดบทนิยามโดยมีลักษณะพฤติกรรมของการกระทำคุกคามทางเพศไว้อย่างชัดเจน จึงเห็นควรให้นำตัวอย่างรูปแบบลักษณะของการคุกคามทางเพศมาใช้เทียบเคียง โดยอาจยกตัวอย่างการกระทำที่เข้าข่ายลักษณะการคุกคามทางเพศ เพื่อให้เกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม การกำหนดนิยามควรพิจารณาด้วยความรอบคอบ และจำกัดเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบในวงกว้างหากมีการบังคับใช้กฎหมายในอนาคต เช่น การกลั่นแกล้ง ฝ่ายตรงข้าม เป็นต้น ทั้งนี้ การกำหนดบทนิยามคำว่า “คุกคามทางเพศ” ควรพิจารณาข้อเสนอแนะทั่วไปที่ 19 เรื่องความรุนแรงต่อ</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>ผู้หญิง ตามอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Form of Discrimination Against Woman : CEDAW" ประกอบการกำหนดบทนิยาม โดยให้คำนึงถึงความเสียหายที่เกิดแก่สภาพจิตใจของผู้เสียหายหรือสภาพแวดล้อมที่ส่งผลให้ผู้ถูกคุกคามทางเพศไม่สามารถใช้ชีวิตได้อย่างเป็นปกติสุข (สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)</p>	

ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

(1) ควรพิจารณาให้มีการกำหนดโทษสำหรับการกระทำที่เกิดขึ้นก่อนการคุกคามทางเพศประกอบด้วย โดยเฉพาะการกระทำที่เกิดขึ้นกับเด็ก เช่น การชักชวน การส่งสื่อลามกให้เด็ก การโน้มน้าวให้เด็กกระทำตามคลิปวิดีโอและส่งของขวัญให้เป็นการตอบแทน การติดตามทางโซเชียลมีเดีย และแสดงออกว่าอยู่ในบริเวณใกล้เคียงโดยสามารถเข้าถึงตัวผู้ถูกกระทำได้ทันที เป็นต้น (การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกผู้ให้ความเห็นร่างกฎหมายผ่านแอปพลิเคชัน Zoom Meeting)

(2) การกำหนดนิยามคำว่า “คุกคามทางเพศ” ควรพิจารณาความเกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ประกอบด้วย (การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกผู้ให้ความเห็นร่างกฎหมายผ่านแอปพลิเคชัน Zoom Meeting)

2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการกำหนดให้คำสั่งงดเว้นการกระทำการเป็นวิธีการเพื่อความปลอดภัย

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการป้องกันเหตุตั้งแต่ต้น และควรบัญญัติให้นำวิธีการคุ้มครองชั่วคราวฉุกเฉินตาม ป.วิ.พ. มาใช้บังคับด้วยเพื่อความรวดเร็ว - ควรกำหนดบทลงโทษที่รุนแรงกว่าเดิม และไม่ควรใช้คำว่าไม่เกิน แต่ควรใช้คำว่าไม่น้อยกว่า เช่น ปรับไม่น้อยกว่า หรือจำคุกไม่น้อยกว่า แต่ไม่เกิน เป็นต้น (เว็บไซต์) 	
<p>วิธีการเพื่อความปลอดภัยตามประมวลกฎหมายอาญาในปัจจุบัน ยังไม่สามารถป้องกันมิให้เกิดการคุกคามทางเพศได้อย่างครอบคลุมเพียงพอ</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>เช่น การติดตาม รังควาน หรือการส่งอีเมลรบกวน ดังนั้น จึงเห็นด้วยกับการกำหนดให้คำสั่งงดเว้นการกระทำการ เป็นวิธีการเพื่อความปลอดภัย (สำนักงานอัยการสูงสุด)</p>	
<p>การคุกคามทางเพศเป็นพฤติกรรมที่ทำให้ผู้ถูกระทำรู้สึกกลัวว่าจะเกิดอันตรายขึ้นกับตนเอง ทำให้ผู้ถูกระทำไม่สามารถดำรงชีวิตอย่างปกติสุขได้ หากปล่อยให้ผู้กระทำมีพฤติกรรมนั้นต่อไปโดยไม่มีมาตรการอย่างใดอย่างหนึ่งมายับยั้งอาจทำให้เกิดเป็นอันตรายที่ร้ายแรงต่อผู้ถูกระทำในอนาคตได้ ซึ่งมาตรการทางกฎหมายที่สามารถนำมาบังคับใช้เพื่อยับยั้งพฤติกรรมก่อนจะเกิดเป็นอันตรายที่ร้ายแรงขึ้นได้ คือ วิธีการเพื่อความปลอดภัย</p> <p>จึงเห็นด้วยกับการเพิ่ม “คำสั่งงดเว้นการกระทำการ” อันเป็นคำสั่งห้ามพฤติกรรมใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความรำคาญ คุกคาม ช่มชู้ รบกวน สร้างความเดือดร้อน ฝ่าฝืนติดตาม การติดต่อไปยังผู้ที่ได้รับความคุ้มครองตามคำสั่งศาลในทางใดทางหนึ่งหรือเข้าใกล้ผู้ที่ได้รับความคุ้มครองในบริเวณที่กำหนด นอกจากนั้นยังเป็นการคุ้มครองผู้ถูกระทำจากพฤติกรรมที่อาจเกิดความรุนแรงขึ้นจากผู้กระทำในอนาคตได้ จึงถือเป็นมาตรการอื่นทางกฎหมายที่สามารถนำมาบังคับใช้เพื่อคุ้มครองผู้ถูกระทำได้ทั้งก่อนหรือในขณะดำเนินคดี</p> <p>(สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)</p>	

ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

(1) วิธีการเพื่อความปลอดภัยในประมวลกฎหมายอาญาอาจไม่เพียงพอ จึงจำเป็นต้องเพิ่มคำสั่งงดเว้นการกระทำการ เป็นวิธีการเพื่อความปลอดภัย (การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกผู้ให้ความเห็นร่างกฎหมายผ่านแอปพลิเคชัน Zoom Meeting)

3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการที่ศาลสามารถสั่งผู้ถูกฟ้องไม่ให้กระทำการใด ๆ อันเป็นการคุกคาม รบกวน ช่มชู้ หรือสร้างความเดือดร้อนรำคาญ

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ควรมีบทลงโทษที่รุนแรงและเฉียบขาดกับผู้ที่ฝ่าฝืนคำสั่งศาล (เว็บไซต์)	
เป็นมาตรการซึ่งศาลจะสามารถใช้เพื่อคุ้มครองผู้เสียหายจากการคุกคามทางเพศได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการป้องกันเหตุซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคตอีกด้วย (สำนักงานอัยการสูงสุด)	
คำสั่งงดเว้นการกระทำการ เป็นคำสั่งห้ามพฤติกรรมใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความรำคาญ คุกคาม ช่มชู้ รบกวน สร้างความเดือดร้อน ฝ่าฝืนติดตามการติดต่อไปยังผู้ที่ได้รับความคุ้มครองตามคำสั่งศาลในทางใดทางหนึ่งหรือเข้าไปใกล้ผู้ที่ได้รับความคุ้มครองในบริเวณที่กำหนด อีกทั้ง ยังเป็นการคุ้มครองผู้ถูกกระทำจากพฤติกรรมที่อาจเกิดความรุนแรงขึ้นจากผู้กระทำในอนาคตได้ จึงถือเป็นมาตรการอื่นทางกฎหมายที่สามารถนำมาบังคับใช้เพื่อคุ้มครองผู้ถูกกระทำได้ทั้งหมดหรือในขณะดำเนินคดี (สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)	

ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

(1) ควรกำหนดให้เจ้าพนักงานคุมประพฤติรายงานต่อศาลเป็นระยะถึงพฤติกรรม (เว็บไซต์)

(2) การที่ศาลสามารถสั่งผู้ถูกฟ้องไม่ให้กระทำการใด ๆ อันเป็นการคุกคาม รบกวน ช่มชู้ หรือสร้างความเดือดร้อนรำคาญ ซึ่งเป็นวิธีการเพื่อความปลอดภัย ถ้าใช้เหตุผลเดียวกับการสั่งวิธีการเพื่อความปลอดภัยตามประมวลกฎหมายอาญาที่มีอยู่เดิม ย่อมสามารถกระทำได้และไม่ขัดหลักสันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นผู้บริสุทธิ์หรือไม่ (การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกผู้ให้ความเห็นร่างกฎหมายผ่านแอปพลิเคชัน Zoom Meeting)

(3) การกระทำใดที่แม้ยังไม่ถึงขั้นเป็นการคุกคามทางเพศ แต่เป็นการกระทำอันมีลักษณะเป็นเจตนามุ่งร้าย หรือเป็นรบกวนผู้ถูกกระทำ กรณีเช่นนี้ ศาลสามารถสั่งผู้กระทำไม่ให้กระทำการ

ดังกล่าวได้ เพื่อเป็นการป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต แต่ในขณะเดียวกันคำสั่งให้งดเว้นการกระทำการนั้น ควรพิจารณาว่าจะสามารถปฏิบัติได้จริงหรือไม่ประกอบกัน เช่น การส่งข้อความรบกวนคุกคาม ผ่านช่องทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การสั่งห้ามกระทำการโดยการห้ามเข้าใกล้คอมพิวเตอร์หรือเครื่องมือสื่อสาร คำสั่งเช่นนี้ผู้ถูกสั่งห้ามจะปฏิบัติตามคำสั่งได้หรือไม่ เป็นต้น (การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกผู้ให้ความเห็นร่างกฎหมายผ่านแอปพลิเคชัน Zoom Meeting)

4. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการกำหนดให้การคุกคามทางเพศและการคุกคามทางเพศที่กระทำโดยผ่านช่องทางการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา และการกำหนดอัตราโทษมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>ควรกำหนดอัตราโทษให้รุนแรง และควรใช้คำว่า ไม่น้อยกว่า เช่น ปรับไม่น้อยกว่า 10,000 บาท และ จำคุกไม่น้อยกว่า 5 ปี แต่ไม่เกิน 10 ปี หรือ ตลอดชีวิต โดยควรเป็นโทษจำคุกตลอดชีวิต ไม่ควรออกมาสู่สังคมภายนอก (เว็บไซต์)</p>	
<p>การกำหนดความผิดฐานคุกคามทางเพศ เพื่อให้ครอบคลุมถึงลักษณะการกระทำความผิดที่หลากหลาย และในส่วนของอัตราโทษและฐานความผิดนั้น เมื่อเทียบกับความผิดในลักษณะเดียวกัน เห็นว่าอัตราโทษมีความเหมาะสมแล้ว (สำนักงานอัยการสูงสุด)</p>	
<p>การบัญญัติให้การคุกคามทางเพศที่กระทำโดยผ่านช่องทางการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา เป็นการบัญญัติกฎหมายเพื่อให้เท่าทันต่อสถานการณ์ในสังคมปัจจุบันและครอบคลุมทุกช่องทางที่อาจเกิดการกระทำความผิด เนื่องจากในปัจจุบัน การคุกคามทางเพศที่กระทำโดยผ่านช่องทางการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์สามารถกระทำได้โดยง่ายและเผยแพร่ไปอย่างรวดเร็ว แม้ไม่มีโอกาสพบเจอหรือสัมผัสเนื้อตัวร่างกาย อย่างไรก็ดี ควรกำหนดรูปแบบลักษณะของการกระทำความผิดผ่านช่องทางการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้มีความเฉพาะเจาะจงขึ้น เช่น การส่งข้อความชักชวนทางเพศผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ต ประทุษ</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>วาทะเหยียดเพศบนอินเทอร์เน็ต เป็นต้น เพื่อให้ เกิดประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายและทำ ให้ประชาชนผู้ใช้ช่องทางการสื่อสารทาง อิเล็กทรอนิกส์มีกฎหมายคุ้มครองทำให้รู้สึก ปลอดภัยในสวัสดิภาพ ความเป็นอยู่ปกติสุข ของตน (สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ)</p>	

ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

(1) ควรตัดถ้อยคำ “โดยเจตนา” ตามมาตรา 279/2 วรรคหนึ่ง ออก เพราะเป็นการใช้
ถ้อยคำฟุ่มเฟือยเกินความจำเป็น ซึ่งประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 59 ได้บัญญัติเรื่องการกระทำ
โดยเจตนาไว้แล้ว (เว็บไซต์)

(2) เมื่อมีการกระทำคุกคามทางเพศผ่านช่องทางการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ ข้อมูลที่ได้
นำเข้ามาผ่านช่องทางการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ย่อมอยู่ในระบบตลอดไป เกิดความเสียหายร้ายแรงและ
ยาวนาน แม้อาจจะมีการลบข้อมูลออกไปแล้ว แต่ก็อาจมีผู้อื่นได้บันทึกข้อมูลเหล่านั้นไว้ หรือมีการนำเข้า
ข้อมูลลามก อนาจาร หากมีการลบข้อมูลออกไปก่อนที่ตำรวจจะเก็บข้อมูล อาจทำให้สืบหาตัวผู้กระทำ
ความผิดได้ยาก ดังนั้น จึงควรมีกฎหมายที่มีลักษณะเป็นการป้องกันการกระทำความผิด ถึงแม้การกระทำ
นั้นยังไม่เป็นการคุกคามทางเพศ โดยกำหนดให้การกระทำตั้งแต่ขั้นเตรียมการเป็นความผิดตาม
กฎหมาย เช่น การส่งภาพลามกอนาจารให้เด็ก การโน้มน้าวชักจูงให้เด็กถ่ายภาพลามก/อนาจาร เป็นต้น
(การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกผู้ให้ความเห็นร่างกฎหมายผ่านแอปพลิเคชัน Zoom
Meeting)

5. ท่านเห็นว่าการคุกคามทางเพศในปัจจุบันมีปัญหาหรือไม่ อย่างไร และการเสนอ
ร่างกฎหมายฉบับนี้จะสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้หรือไม่ อย่างไร

(1) เกิดปัญหาทุกรูปแบบ การแก้ปัญหาจะต้องเริ่มที่มีกฎหมายควบคุมตั้งแต่ต้นเหตุ เช่น
การแต่งกาย เป็นต้น (เว็บไซต์)

(2) ปัญหาการไม่รับแจ้งความก่อนเกิดเหตุ ซึ่งหากกฎหมายฉบับนี้ใช้บังคับอาจจะช่วยทำ
ให้เกิดระงับเหตุได้ตั้งแต่แรก (เว็บไซต์)

(3) การคุกคามทางเพศในปัจจุบันมีปัญหา เนื่องจากกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบัน อาทิเช่น
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 388 และมาตรา 397 ที่จะนำมาใช้กับเรื่องดังกล่าวเป็นเพียงลหุโทษ
เท่านั้น ไม่เพียงพอและไม่อาจยับยั้งการกระทำผิดได้ และการกระทำบางอย่างก็อาจกระทบต่อสิทธิในทางเพศ
และสิทธิเป็นส่วนตัวได้ เช่น การคุกคามทางวาจา และเนื่องจากการกระทำบางประการ เช่น การถ่มน้ำ

หรือการแอบถ่าย ตามความเห็นของนักกฎหมายบางฝ่ายไม่มีการสัมผัสเนื้อตัวร่างกายโดยตรง จึงเห็นว่าไม่ใช่การอนาจารซึ่งเป็นปัญหาในการตีความกฎหมาย โดยกฎหมายอาญามีหลักการตีความโดยเคร่งครัด หากมีบทบัญญัติกฎหมายที่ใช้กับเรื่องดังกล่าวโดยตรงและมีอัตราโทษที่เหมาะสม ย่อมแก้ไขปัญหาการคุกคามทางเพศที่เกิดขึ้น รวมถึงการตีความกฎหมายที่ไม่ตรงต่อความเห็นของนักกฎหมายบางส่วนได้ (สำนักงานอัยการสูงสุด)

6. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

(1) หากร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีผลบังคับใช้จะมีคดีในความผิดฐานคุกคามทางเพศเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ปริมาณคดีที่ศาลสั่งสืบเสาะและพินิจจำเลย หรือสั่งคุมความประพฤติตามพระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ. 2559 และประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 เพิ่มขึ้น กรมคุมประพฤติต้องได้รับการสนับสนุนด้านบุคลากร เงินงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์เพื่อรองรับปริมาณคดีที่เพิ่มขึ้นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาดังกล่าว (กรมคุมประพฤติ)

(2) ควรมีการปรับแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาเกี่ยวกับความผิดทางเพศต่าง ๆ ผ่านวิธีการใช้สื่อออนไลน์เนื่องจากเป็นเรื่องใหม่ที่เดิมกฎหมายอาญายังไม่ครอบคลุม จึงควรมีการปรับปรุงแก้ไขให้กฎหมายอาญาทันสมัยเท่าทันกับรูปแบบการกระทำความผิดผ่านสื่อออนไลน์เหล่านั้น โดยเฉพาะการคุ้มครองเด็กที่ถูกล่วงละเมิดผ่านสื่อออนไลน์ นอกจากนี้ ควรมีกฎหมายรองรับให้ผู้ปกครองดูแลบุตรอย่างใกล้ชิดเกี่ยวกับการใช้สื่อออนไลน์หรือมีมาตรการบังคับให้ผู้ปกครองต้องดูแลหรือมีการให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศผ่านการใช้โทรศัพท์มือถือหรือเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ (การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกผู้ให้ความเห็นร่างกฎหมายผ่านแอปพลิเคชัน Zoom Meeting)

ส่วนที่ 3 รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย

1. ความเป็นมา สภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องตรากฎหมาย

เนื่องจากปัจจุบันความรุนแรงและภัยคุกคามทางเพศได้เกิดขึ้นในสังคมเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการคุกคามทางเพศ (Sexual Harassment) เป็นปัจจัยหนึ่งของการสร้าง ความรุนแรงทางเพศ และเป็นจุดเริ่มต้นของการกระทำผิดทางเพศอย่างอื่น เช่น ปัญหาข่มขืนกระทำชำเราหรือ ปัญหาอนาจาร เป็นต้น อีกทั้ง การคุกคามทางเพศยังเป็นการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศและเป็นปัญหา ทางด้านสิทธิมนุษยชน ซึ่งการคุกคามทางเพศสามารถเกิดขึ้นได้กับบุคคลทุกเพศ ทุกวัย ในทุก ๆ ที่ ทุกเวลาในสังคม ส่งผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจของผู้ถูกกระทำเป็นอย่างมาก ประกอบกับกฎหมายที่ บังคับเกี่ยวกับการคุกคามในปัจจุบันเป็นเพียงความผิดลหุโทษ กำหนดลักษณะการทำความผิดไว้อย่างกว้าง ขาดความชัดเจน กำหนดลักษณะพฤติกรรมการคุกคามทางเพศโดยการสัมผัสทางกายเพียงอย่างเดียว ไม่ครอบคลุมถึงการคุกคามทางเพศด้วยวิธีการอื่น ทำให้ไม่สามารถนำมาบังคับใช้ในทางปฏิบัติได้อย่าง แท้จริง ไม่สามารถคุ้มครองประชาชนซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการถูกคุกคามทางเพศได้ จึงสมควรแก้ไข เพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน จึงต้องตรากฎหมายให้ได้มาตรฐาน และมีแนวทางป้องกันปัญหาทางเพศในสังคม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

2. ความสอดคล้องของร่างกฎหมาย

2.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

มาตรา 25 สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย นอกจากที่บัญญัติคุ้มครองไว้ เป็นการเฉพาะในรัฐธรรมนูญแล้ว การใดที่มีได้ห้ามหรือจำกัดไว้ในรัฐธรรมนูญหรือในกฎหมายอื่น บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพที่จะทำการนั้นได้และได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ตราบเท่าที่การใช้ สิทธิหรือเสรีภาพเช่นว่านั้นไม่กระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และไม่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น

สิทธิหรือเสรีภาพใดที่รัฐธรรมนูญให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ หรือให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ แม้ยังไม่มีมาตรการกฎหมายนั้นขึ้นใช้บังคับ บุคคลหรือชุมชนย่อม สามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพนั้นได้ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่ได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ สามารถยก บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญเพื่อใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาลได้

บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพหรือจากการกระทำ ความผิดอาญาของบุคคลอื่น ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการเยียวยาหรือช่วยเหลือจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 27 บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครอง ตามกฎหมายเท่าเทียมกัน

ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจ

หรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือเหตุอื่นใด จะกระทำมิได้

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเพื่อคุ้มครองหรืออำนวยความสะดวกให้แก่เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ หรือผู้ด้อยโอกาส ย่อมไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม

บุคคลผู้เป็นทหาร ตำรวจ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ และพนักงานหรือลูกจ้างขององค์กรของรัฐย่อมมีสิทธิและเสรีภาพเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป เว้นแต่ที่จำกัดไว้ในกฎหมายเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเมือง สมรรถภาพ วินัย หรือจริยธรรม

มาตรา 28 บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย

การจับและการคุมขังบุคคลจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาลหรือมีเหตุอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

การค้นตัวบุคคลหรือการกระทำใดอันกระทบกระเทือนต่อสิทธิหรือเสรีภาพในชีวิตหรือร่างกายจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีเหตุตามที่กฎหมายบัญญัติ

การทรมาน ทารุณกรรม หรือการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมจะกระทำมิได้

มาตรา 29 บุคคลไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาทีกระทำความผิดมิได้

ในคดีอาญา ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด และก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้

การควบคุมหรือคุมขังผู้ต้องหาหรือจำเลยให้กระทำได้เพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อป้องกันมิให้มีการหลบหนี

ในคดีอาญา จะบังคับให้บุคคลให้การเป็นปฏิปักษ์ต่อตนเองมิได้

คำขอประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาต้องได้รับการพิจารณาและจะเรียกหลักประกันจนเกินควรแก่กรณีมิได้ การไม่ให้ประกันต้องเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 32 บุคคลย่อมมีสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว เกียรติยศ ชื่อเสียง และครอบครัว

การกระทำอันเป็นการละเมิดหรือกระทบต่อสิทธิของบุคคลตามวรรคหนึ่ง หรือการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ประโยชน์ไม่ว่าในทางใด ๆ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ

มาตรา 34 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น การจำกัดเสรีภาพดังกล่าวจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันสุขภาพของประชาชน

เสรีภาพทางวิชาการย่อมได้รับความคุ้มครอง แต่การใช้เสรีภาพนั้นต้องไม่ขัดต่อหน้าที่ของปวงชนชาวไทยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และต้องเคารพและไม่ปิดกั้นความเห็นต่างของบุคคลอื่น

2.2 อนุสัญญาว่าด้วยการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ 1979 (Convention on the Elimination of Forms of Discrimination against Women 1979:CRDAW)

มาตรา 2 รัฐภาคีขอประณามการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ โดยตกลงที่จะดำเนินนโยบายด้วยวิธีการที่เหมาะสมในการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีโดยไม่ชักช้า และเพื่อเป็นไปตามจุดประสงค์นี้ จะต้องดำเนินการ ดังนี้

(a) บัญญัติหลักการแห่งความเท่าเทียมกันของชายและหญิงในรัฐธรรมนูญของประเทศหรือในบทบัญญัติของกฎหมายที่เหมาะสมอื่น ๆ หากยังไม่ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญหรือบทบัญญัติของกฎหมายนั้น และประกันที่จะให้มีการปฏิบัติตามหลักการนี้ โดยทางกฎหมายและวิธีอื่น ๆ ที่เหมาะสม

(b) นำมาตรการทางกฎหมายและมาตรการอื่น ๆ ที่เหมาะสมมาใช้ รวมถึงการลงโทษตามความเหมาะสม ห้ามมิให้มีการเลือกปฏิบัติต่อสตรีทุกรูปแบบ

(c) เพื่อสร้างการคุ้มครองทางกฎหมายต่อสิทธิสตรีบนพื้นฐานที่เท่าเทียมกับผู้ชาย และประกันผ่านศาลระดับชาติที่มีอำนาจและสถาบันสาธารณะอื่น ๆ ให้มีการคุ้มครองสตรีอย่างมีประสิทธิภาพจากการกระทำที่เป็นการเลือกปฏิบัติ

(d) ละเว้นจากการมีส่วนร่วมในการกระทำหรือการปฏิบัติใด ๆ ที่เป็นการเลือกปฏิบัติต่อสตรี และเพื่อให้แน่ใจว่าหน่วยงานของรัฐและสถาบันต่างๆ จะปฏิบัติตามพันธกรณีนี้

(e) ดำเนินมาตรการที่เหมาะสมทั้งปวงเพื่อขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีโดยบุคคล องค์กร หรือวิสาหกิจใด ๆ

(f) เพื่อใช้มาตรการที่เหมาะสมทั้งหมด รวมทั้งกฎหมาย เพื่อแก้ไขหรือยกเลิกกฎหมาย ข้อบังคับ ขนบธรรมเนียม และแนวปฏิบัติที่มีอยู่ ซึ่งก่อให้เกิดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี

มาตรา 11 วรรค 1 “รัฐภาคีจะต้องใช้มาตรการที่เหมาะสมทั้งปวงเพื่อขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในด้านการจ้างงาน เพื่อประกันสิทธิเดียวกันบนพื้นฐานของความเสมอภาคของบุรุษและสตรี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

(f) สิทธิในการคุ้มครองสุขภาพและความปลอดภัยในสภาพการทำงาน รวมถึงการคุ้มครองการทำงานของระบบสืบพันธุ์”

2.3 อนุสัญญาว่าด้วยการเลือกปฏิบัติ (การจ้างงานและอาชีพ) ค.ศ. 1958 Discrimination (Employment and Occupation) Convention, 1958

มาตรา 1 วรรค 1 “เพื่อความมุ่งประสงค์ของอนุสัญญานี้ คำว่าการเลือกปฏิบัติรวมถึง

(a) ความแตกต่าง การกีดกัน หรือการกำหนดลักษณะใด ๆ ที่เกิดขึ้นบนพื้นฐานของเชื้อชาติ สีผิว เพศ ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมือง การตั้งอาสัญชาติหรือต้นกำเนิดทางสังคม ซึ่งมีผลทำให้ความเท่าเทียมกันในโอกาสหรือการปฏิบัติในการจ้างงานหรืออาชีพเป็นโมฆะหรือทำให้เสื่อมเสีย

(b) ความแตกต่าง การกีดกัน หรือการกำหนดลักษณะอื่น ๆ ดังกล่าว ซึ่งมีผลกระทบทำให้ความเท่าเทียมกันในโอกาสหรือการปฏิบัติในการจ้างงานหรืออาชีพเป็นโมฆะหรือบั่นทอน ตามที่

สมาชิกที่เกี่ยวข้องอาจกำหนดหลังจากการปรึกษาหารือกับตัวแทนนายจ้างและองค์กรคนงาน หากมีอยู่ และกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เหมาะสม”

2.3 ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580)

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคงประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกราชอธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคนเครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับ ความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญที่ให้ความสำคัญกับการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชน ท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำ เพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทยทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคมและสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเอง และทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

3. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาฉบับนี้ ได้แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาโดยบัญญัติคำนิยาม “คุกคามทางเพศ” การเพิ่มบทความผิดเกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานคุกคามทางเพศที่กระทำผ่านทางกายภาพหรือช่องทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การกำหนดวิธีการเพื่อความปลอดภัยสำหรับการส่งจดเว้นการกระทำการ การเพิ่มกรณีศาลมีอำนาจกำหนดคำสั่งงดเว้นการกระทำการ และการแก้ไขอัตราโทษของมาตรา 397 ซึ่งการแก้ไขเพิ่มเติมข้างต้นย่อมทำให้กฎหมายมีความชัดเจนและครอบคลุมถึงลักษณะของการคุกคามทางเพศที่สามารถกระทำผ่านวิธีการและช่องทางที่หลากหลาย สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่การคุกคามทางเพศเป็นความรุนแรงและภัยคุกคามที่

สามารถเกิดขึ้นได้กับทุกคน การที่ศาลสามารถมีคำสั่งงดเว้นการกระทำอันมีลักษณะเป็นการคุกคามทางเพศ ย่อมเป็นการป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้เสียหายได้ อีกทั้ง การกำหนดอัตราโทษที่มีความรุนแรงและเหมาะสมกับการกระทำความผิดจะเป็นวิธีการป้องปรามไม่ให้เกิดการคุกคามทางเพศในสังคม ทำให้มีกลไกการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลในสังคม

4. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

- พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550
- พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2551
- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 ประกอบกับกฎ ก.พ. ว่าด้วยการกระทำอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ พ.ศ. 2553

5. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

5.1 ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

การกำหนดความผิดฐานคุกคามทางเพศ ทำให้เกิดความชัดเจนเกี่ยวกับลักษณะของการกระทำคุกคามทางเพศและการลงโทษผู้กระทำความผิด อันเป็นการป้องปรามให้เกิดการกระทำความผิดดังกล่าวน้อยลง และศาลสามารถมีคำสั่งงดเว้นการกระทำอันมีลักษณะเป็นการคุกคามทางเพศ ย่อมเป็นการป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้เสียหายในอนาคตได้ ส่งผลให้ประชาชนในสังคมสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุขโดยเฉพาะอย่างยิ่งการประกอบอาชีพในสถานที่ทำงานซึ่งมีนายจ้างหรือผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจเหนือ ส่งเสริมให้บุคคลสามารถประกอบอาชีพหารายได้เพื่อเลี้ยงชีพได้โดยไม่ต้องหวาดระแวงเรื่องความรุนแรงทางเพศในสถานที่ทำงาน อีกทั้ง เมื่อมีการกระทำความผิดลดลง ย่อมส่งผลให้คดีเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศลดลงเช่นเดียวกัน ทำให้รัฐประหยัดค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดและการดำเนินการลงโทษผู้กระทำความผิด

5.2 ผลกระทบต่อสังคม

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา โดยบัญญัติคำนิยาม “คุกคามทางเพศ” การเพิ่มบทความผิดเกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานคุกคามทางเพศที่กระทำผ่านทางกายภาพหรือช่องทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การกำหนดวิธีการเพื่อความปลอดภัยสำหรับการสั่งงดเว้นการกระทำ การเพิ่มกรณีศาลมีอำนาจกำหนดคำสั่งงดเว้นการกระทำ และการแก้ไขอัตราโทษของมาตรา 397 ทำให้กฎหมายมีความชัดเจนและครอบคลุมถึงลักษณะของการคุกคามทางเพศที่สามารถกระทำได้ผ่านวิธีการและช่องทางที่หลากหลาย สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่การคุกคามทางเพศเป็นความรุนแรงและภัยคุกคามที่สามารถเกิดขึ้นได้กับทุกคน ส่งผลกระทบในแง่บวกต่อการป้องปรามและลดจำนวนผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศในสังคม และสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลในสังคมได้มากขึ้น

5.3 ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาด้านความผิดเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศอันเป็นการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ แสดงออกถึงการยอมรับความเท่าเทียมของเพศที่หลากหลายในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับการปฏิบัติตามความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับความเท่าเทียมทางเพศซึ่งประเทศไทยเป็นภาคี

6. ผลกระทบของร่างกฎหมายที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption Risk Assessment)

6.1 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้มีระบบ

คณะกรรมการ

มี

ไม่มี

6.2 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้มีระบบ

อนุมัติ อนุญาต

มี

ไม่มี

6.3 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้อำนาจ

แก่เจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย

มี

ไม่มี

6.4 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้มี

การออกกฎหมายลำดับรอง

มี

ไม่มี

6.5 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) กรณีกฎหมาย

ไม่ครอบคลุม

มี

ไม่มี

6.6 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) กรณีกฎหมายคลุมเครือ

ซ้ำซ้อน หรือขัดกัน

มี

ไม่มี

มาตรา 3 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (19) ของมาตรา 1 แห่งประมวลกฎหมาย

อาญา

“ (19) “คุกคามทางเพศ” หมายความว่า เป็นการกระทำอันมีลักษณะส่อไปในทางที่จะล่วงเกินทางเพศ หรือการกระทำอันไม่พึงปรารถนาทางเพศ โดยการร้องขอที่ไม่พึงปรารถนา เพื่อความต้องการทางเพศต่อผู้ถูกคุกคาม หรือการรังแก ข่มเหง หรือการกระทำอื่นที่ไม่พึงปรารถนาอันเกี่ยวกับเรื่องทางเพศที่เกี่ยวข้องกับผู้ถูกคุกคาม ซึ่งในสถานการณ์นั้น ๆ บุคคลทั่วไปอาจคาดหมายได้ว่าเป็นการคุกคามผู้ถูกระทำ ทำให้ผู้ถูกระทำอับอาย เสื่อมเสียเกียรติ หรือทำให้ผู้ถูกระทำกลัว”

บทวิเคราะห์

บทบัญญัติที่ปรากฏในร่างกฎหมายมีหลักการหรือถ้อยคำที่คลุมเครือหรือไม่

มี ไม่มี

ความคิดเห็นเพิ่มเติม : ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดค่านิยมของ คุกคามทางเพศไว้ ซึ่งเมื่อพิจารณาถ้อยคำของค่านิยมดังกล่าวแล้ว อาจเป็นการเปิดโอกาสให้มีการตีความลักษณะของการกระทำอันมีลักษณะเป็นการคุกคามทางเพศได้อย่างกว้างขวาง ซึ่งอาจทำให้ผู้บังคับใช้กฎหมายไม่สามารถบังคับใช้หรือตีความกฎหมายไปในแนวทางเดียวกันได้ หรืออาจบังคับใช้หรือตีความกฎหมายไปในทางที่เอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่นในการเรียกรับผลประโยชน์

6.7 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) กรณีกฎหมายกำหนดโทษ

มี ไม่มี

7. การกำหนดให้มีระบบอนุญาตอนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

มี ไม่มี

8. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

มี ไม่มี

9. บทกำหนดโทษ

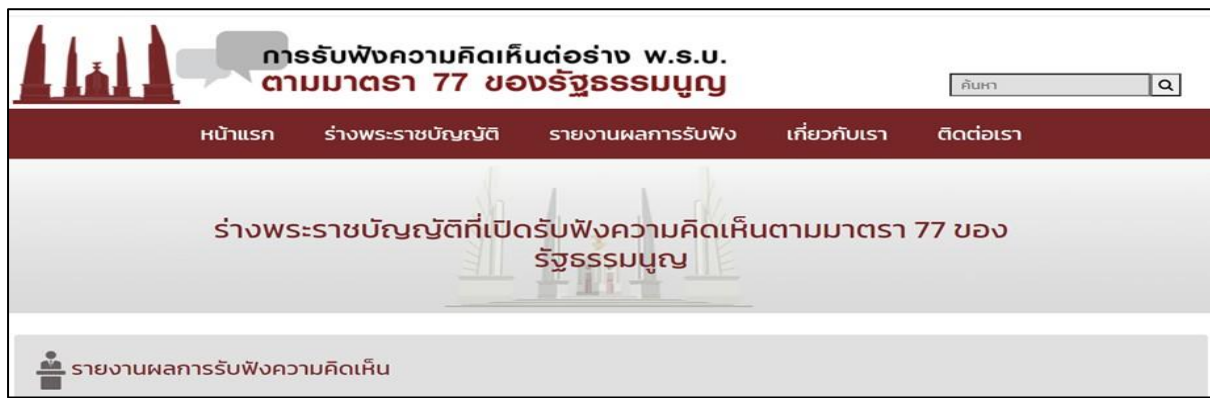
- ไม่มี
 โทษทางอาญา
 โทษทางปกครอง
 โทษปรับเป็นพินัย
 โทษอุปรกรณ์

เหตุผลและความจำเป็น

เพื่อให้มีกฎหมายที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และเป็นการป้องปรามและลดจำนวนผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศในสังคม รวมทั้งเป็นการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลในสังคม

ส่วนที่ 4 การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างกฎหมาย

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน ได้เปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างกฎหมายทางเว็บไซต์รัฐสภา www.parliament.go.th

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ประมวลกฎหมายอาญา
(เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)

พระราชบัญญัติ

ให้ใช้ประมวลกฎหมายอาญา

พ.ศ. ๒๔๙๙

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๙๙

เป็นปีที่ ๑๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายอาญาเสียใหม่เพราะตั้งแต่ได้ประกาศใช้กฎหมายลักษณะอาญา ในพุทธศักราช ๒๔๕๑ เป็นต้นมา พฤติการณ์ของบ้านเมืองได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นอันมาก

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๔๙๙”

มาตรา ๒⁽¹⁾ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ประมวลกฎหมายอาญาท้ายพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นต้นไป

มาตรา ๔ เมื่อประมวลกฎหมายอาญาได้ใช้บังคับแล้วให้ยกเลิกกฎหมายลักษณะอาญา

มาตรา ๕ เมื่อประมวลกฎหมายอาญาได้ใช้บังคับแล้ว ในกรณีที่ยกกฎหมายใดได้กำหนดโทษโดยอ้างถึงโทษฐานลหุโทษในกฎหมายลักษณะอาญาไว้ ให้ถือว่ากฎหมายนั้นได้อ้างถึงโทษ ดังต่อไปนี้

ถ้าอ้างถึงโทษชั้น ๑ หมายความว่า ปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท

ถ้าอ้างถึงโทษชั้น ๒ หมายความว่า ปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

ถ้าอ้างถึงโทษชั้น ๓ หมายความว่า จำคุกไม่เกินสิบวัน หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าอ้างถึงโทษชั้น ๔ หมายความว่า จำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖ เมื่อประมวลกฎหมายได้ใช้บังคับแล้วในการจำคุกแทนค่าปรับตามกฎหมายใด ไม่ว่ากฎหมายนั้นจะบัญญัติไว้ประการใดให้นำประมวลกฎหมายอาญา

มาใช้บังคับ แต่สำหรับความผิดที่ได้กระทำก่อนวันที่ประมวลกฎหมายอาญาใช้บังคับ มิให้
กักขังเกินกว่าหนึ่งปีสำหรับโทษปรับกระหนงเดียว และสองปีสำหรับโทษปรับหลายกระหนง

มาตรา ๗ ในกรณีวิธีการเพื่อความปลอดภัยตามมาตรา ๕๖ แห่งประมวล
กฎหมายอาญา ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับ
เสมือนเป็นความผิดอาญา แต่ห้ามมิให้คุมขังชั้นสอบสวนเกินกว่าสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่
เวลาที่ผู้ถูกจับมาจนถึงที่ทำการของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ แต่มิให้นับเวลาเดินทาง
ตามปกติที่นำตัวผู้ถูกจับมาศาลรวมเข้าในกำหนดเวลาสี่สิบแปดชั่วโมงนั้นด้วย

มาตรา ๘ เมื่อประมวลกฎหมายอาญาได้ใช้บังคับแล้ว บทบัญญัติแห่ง
กฎหมายใดอ้างถึงกฎหมายลักษณะอาญา หรืออ้างถึงบทบัญญัติแห่งกฎหมายลักษณะ
อาญา ให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นอ้างถึงประมวลกฎหมายอาญา หรือบทบัญญัติ
แห่งประมวลกฎหมายอาญาในบทมาตรามีนัยเช่นเดียวกัน แล้วแต่กรณี

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

สารบาญ

ประมวลกฎหมายอาญา

ภาค ๑ บทบัญญัติทั่วไป	มาตรา
ลักษณะ ๑ บทบัญญัติที่ใช้แก่ความผิดทั่วไป	
หมวด ๑ บทนิยาม	๑
หมวด ๒ การใช้กฎหมายอาญา	๒-๑๗
หมวด ๓ โทษและวิธีการเพื่อความปลอดภัย	
ส่วนที่ ๑ โทษ	๑๘-๓๘
ส่วนที่ ๒ วิธีการเพื่อความปลอดภัย	๓๙-๕๐
ส่วนที่ ๓ วิธีเพิ่มโทษ ลดโทษ	
และการรอกการลงโทษ	๕๑-๕๘
หมวด ๔ ความรับผิดชอบในทางอาญา	๕๙-๗๙
หมวด ๕ การพยายามกระทำความผิด	๘๐-๘๒
หมวด ๖ ตัวการและผู้สนับสนุน	๘๓-๘๙
หมวด ๗ การกระทำความผิดหลายบทหรือหลายกระหนง	๙๐-๙๑
หมวด ๘ การกระทำความผิดอีก	๙๒-๙๔

หมวด ๙ อายุความ	๙๕-๑๐๑
ลักษณะ ๒ บทบัญญัติที่ใช้แก่ความผิดหลุโทษ	๑๐๒-๑๐๖
ภาค ๒ ความผิด	
ลักษณะ ๑ ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร	
หมวด ๑ ความผิดต่อองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท และผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์	๑๐๗-๑๑๒
หมวด ๒ ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายใน ราชอาณาจักร	๑๑๓-๑๑๘
หมวด ๓ ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายนอก ราชอาณาจักร	๑๑๙-๑๒๙
หมวด ๔ ความผิดต่อสัมพันธไมตรีกับต่างประเทศ	๑๓๐-๑๓๕
ลักษณะ ๑/๑ ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย ⁽²⁾	๑๓๕/๑-๑๓๕/๔
ลักษณะ ๒ ความผิดเกี่ยวกับการปกครอง	
หมวด ๑ ความผิดต่อเจ้าพนักงาน	๑๓๖-๑๔๖
หมวด ๒ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ	๑๔๗-๑๖๖
ลักษณะ ๓ ความผิดเกี่ยวกับการยุติธรรม	
หมวด ๑ ความผิดต่อเจ้าพนักงานในการยุติธรรม	๑๖๗-๑๙๙
หมวด ๒ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม	๒๐๐-๒๐๕
ลักษณะ ๔ ความผิดเกี่ยวกับศาสนา	๒๐๖-๒๐๘
ลักษณะ ๕ ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน	๒๐๙-๒๑๖
ลักษณะ ๖ ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประชาชน	๒๑๗-๒๓๙
ลักษณะ ๗ ความผิดเกี่ยวกับการปลอมและการแปลง	
หมวด ๑ ความผิดเกี่ยวกับเงินตรา	๒๔๐-๒๔๙
หมวด ๒ ความผิดเกี่ยวกับดวงตรา แสตมป์และตั๋ว	๒๕๐-๒๖๓
หมวด ๓ ความผิดเกี่ยวกับเอกสาร	๒๖๔-๒๖๙
หมวด ๔ ความผิดเกี่ยวกับบัตรอิเล็กทรอนิกส์ ⁽³⁾	๒๖๙/๑-๒๖๙/๗

หมวด ๕ ความผิดเกี่ยวกับหนังสือเดินทาง ^[4]	
๒๖๙/๘-๒๖๙/๑๕	
ลักษณะ ๘ ความผิดเกี่ยวกับการค้า	๒๗๐-๒๗๕
ลักษณะ ๙ ความผิดเกี่ยวกับเพศ	๒๗๖-๒๘๗
ลักษณะ ๑๐ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย	
หมวด ๑ ความผิดต่อชีวิต	๒๘๘-๒๙๔
หมวด ๒ ความผิดต่อร่างกาย	๒๙๕-๓๐๐
หมวด ๓ ความผิดฐานทำให้แท้งลูก	๓๐๑-๓๐๕
หมวด ๔ ความผิดฐานทอดทิ้งเด็ก คนป่วยเจ็บหรือคนชรา	๓๐๖-๓๐๘
ลักษณะ ๑๑ ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง	
หมวด ๑ ความผิดต่อเสรีภาพ	๓๐๙-๓๒๑
หมวด ๒ ความผิดฐานเปิดเผยความลับ	๓๒๒-๓๒๕
หมวด ๓ ความผิดฐานหมิ่นประมาท	๓๒๖-๓๓๓
ลักษณะ ๑๒ ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	
หมวด ๑ ความผิดฐานลักทรัพย์และวิ่งราวทรัพย์	๓๓๔-๓๓๖
หมวด ๒ ความผิดฐานกรรโชก รีดเอาทรัพย์สิน ชิงทรัพย์	
และปล้นทรัพย์	๓๓๗-๓๔๐
หมวด ๓ ความผิดฐานฉ้อโกง	๓๔๑-๓๔๘
หมวด ๔ ความผิดฐานโกงเจ้าหนี้	๓๔๙-๓๕๑
หมวด ๕ ความผิดฐานยักยอก	๓๕๒-๓๕๖
หมวด ๖ ความผิดฐานรับของโจร	๓๕๗
หมวด ๗ ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์สิน	๓๕๘-๓๖๑
หมวด ๘ ความผิดฐานบุกรุก	๓๖๒-๓๖๖
ลักษณะ ๑๓ ความผิดเกี่ยวกับศพ ^[5]	๓๖๖/๑-๓๖๖/๔
ภาค ๓ ลหุโทษ	๓๖๗-๓๙๘
ประมวลกฎหมายอาญา	
ภาค ๑	

บทบัญญัติทั่วไป

ลักษณะ ๑

บทบัญญัติที่ใช้แก่ความผิดทั่วไป

หมวด ๑

บทนิยาม

มาตรา ๑ ในประมวลกฎหมายนี้

(๑) “โดยทุจริต” หมายความว่า เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

(๒) “ทางสาธารณะ” หมายความว่า ทางบกหรือทางน้ำสำหรับประชาชนใช้ในการจราจร และให้หมายความรวมถึงทางรถไฟและทางรถรางที่มีรถเดิน สำหรับประชาชนโดยสารด้วย

(๓) “สาธารณสถาน” หมายความว่า สถานที่ใด ๆ ซึ่งประชาชนมีความชอบธรรมที่จะเข้าไปได้

(๔) “เคหสถาน” หมายความว่า ที่ซึ่งใช้เป็นที่อยู่อาศัย เช่น เรือน โรง เรือ หรือแพ ซึ่งคนอยู่อาศัย และให้หมายความรวมถึงบริเวณของที่ซึ่งใช้เป็นที่อยู่อาศัยนั้นด้วย จะมีรั้วล้อมหรือไม่ก็ตาม

(๕) “อาวุธ” หมายความว่า รวมถึงสิ่งซึ่งไม่เป็นอาวุธโดยสภาพ แต่ซึ่งได้ใช้หรือเจตนาจะใช้ประทุษร้ายร่างกายถึงอันตรายสาหัสอย่างอาวุธ

(๖) “ใช้กำลังประทุษร้าย” หมายความว่า ทำการประทุษร้ายแก่กายหรือจิตใจของบุคคล ไม่ว่าจะทำด้วยใช้แรงกายภาพหรือด้วยวิธีอื่นใด และให้หมายความรวมถึงการกระทำใด ๆ ซึ่งเป็นเหตุให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ ไม่ว่าจะโดยใช่ยาทำให้มึนเมา สะกดจิตหรือใช้วิธีอื่นใดอันคล้ายคลึงกัน

(๗) “เอกสาร” หมายความว่า กระดาษหรือวัตถุอื่นใดซึ่งได้ทำให้ปรากฏความหมายด้วยตัวอักษร ตัวเลข ผังหรือแผนแบบอย่างอื่น จะเป็นโดยวิธีพิมพ์ถ่ายภาพหรือวิธีอื่นอันเป็นหลักฐานแห่งความหมายนั้น

(๘) “เอกสารราชการ” หมายความว่า เอกสารซึ่งเจ้าพนักงานได้ทำขึ้นหรือรับรองในหน้าที่ และให้หมายความรวมถึงสำเนาเอกสารนั้น ๆ ที่เจ้าพนักงานได้รับรองในหน้าที่ด้วย

(๙) “เอกสารสิทธิ” หมายความว่า เอกสารที่เป็นหลักฐานแห่งการก่อเปลี่ยนแปลง โอน สงวนหรือระงับซึ่งสิทธิ

(๑๐) “ลายมือชื่อ” หมายความว่า รวมถึงลายพิมพ์นิ้วมือและเครื่องหมายซึ่งบุคคลลงไว้แทนลายมือชื่อของตน

(๑๑) “กลางคืน” หมายความว่า เวลาระหว่างพระอาทิตย์ตกและพระอาทิตย์ขึ้น

(๑๒) “คุมขัง” หมายความว่า คุมตัว ควบคุม ขัง กักขังหรือจำคุก

(๑๓) “ค่าไถ่” หมายความว่า ทรัพย์สินหรือประโยชน์ที่เรียกเอา หรือให้ เพื่อแลกเปลี่ยนเสรีภาพของผู้ถูกเอาตัวไป ผู้ถูกหน่วงเหนี่ยวหรือผู้ถูกกักขัง

(๑๔)⁽⁶⁾ “บัตรอิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า

(ก) เอกสารหรือวัตถุอื่นใดไม่ว่าจะมีรูปลักษณะใดที่ผู้ออกได้ออกให้แก่ผู้มีสิทธิใช้ ซึ่งจะระบุชื่อหรือไม่ก็ตาม โดยบันทึกข้อมูลหรือรหัสไว้ด้วยการประยุกต์ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พิกัดแม่เหล็กไฟฟ้า หรือวิธีอื่นใดในลักษณะคล้ายกัน ซึ่งรวมถึงการประยุกต์ใช้วิธีการทางแสงหรือวิธีการทางแม่เหล็กให้ปรากฏความหมายด้วยตัวอักษร ตัวเลข รหัส หมายเลขบัตร หรือสัญลักษณ์อื่นใด ทั้งที่สามารถมองเห็นและมองไม่เห็นด้วยตาเปล่า

(ข) ข้อมูล รหัส หมายเลขบัญชี หมายเลขชุดทางอิเล็กทรอนิกส์หรือเครื่องมือทางตัวเลขใด ๆ ที่ผู้ออกได้ออกให้แก่ผู้มีสิทธิใช้ โดยมีได้มีการออกเอกสารหรือวัตถุอื่นใดให้ แต่มีวิธีการใช้ในการทำงานเดียวกับ (ก) หรือ

(ค) สิ่งอื่นใดที่ใช้ประกอบกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อระบุตัวบุคคลผู้เป็นเจ้าของ

(๑๕)⁽⁷⁾ “หนังสือเดินทาง” หมายความว่า เอกสารสำคัญประจำตัวไม่ว่าจะมีรูปลักษณะใดที่รัฐบาลไทย รัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศออกให้แก่บุคคลใด เพื่อใช้แสดงตนในการเดินทางระหว่างประเทศ และให้หมายความรวมถึงเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางและแบบหนังสือเดินทางที่ยังไม่ได้กรอกข้อความเกี่ยวกับผู้ถือหนังสือเดินทางด้วย

(๑๖)⁽⁸⁾ “เจ้าพนักงาน” หมายความว่า บุคคลซึ่งกฎหมายบัญญัติว่าเป็นเจ้าพนักงานหรือได้รับแต่งตั้งตามกฎหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการ ไม่ว่าจะเป็นประจำหรือครั้งคราว และไม่ว่าจะได้รับค่าตอบแทนหรือไม่

(๑๗)⁽⁹⁾ “สื่อลามกอนาจารเด็ก” หมายความว่า วัตถุหรือสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงการกระทำทางเพศของเด็กหรือกับเด็กซึ่งมีอายุไม่เกินสิบแปดปี โดยรูป เรื่องหรือลักษณะสามารถสื่อไปในทางลามกอนาจาร ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบของเอกสาร ภาพเขียน ภาพพิมพ์ ภาพระบายสี สิ่งพิมพ์ รูปภาพ ภาพโฆษณา เครื่องหมาย รูปถ่าย ภาพยนตร์ แถบบันทึกเสียง แถบบันทึกภาพ หรือรูปแบบอื่นใดในลักษณะทำนองเดียวกัน และให้หมายความรวมถึงวัตถุหรือสิ่งต่าง ๆ ข้างต้นที่จัดเก็บในระบบคอมพิวเตอร์หรือในอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อื่นที่สามารถแสดงผลให้เข้าใจความหมายได้

(๑๘)⁽¹⁰⁾ “กระทำชำเรา” หมายความว่า กระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ โดยการใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น

หมวด ๒

การใช้กฎหมายอาญา

มาตรา ๓๗ ถ้าผู้ที่ศาลสั่งให้ส่งทรัพย์สินที่ริบไม่ส่งภายในเวลาที่ศาลกำหนด ให้ศาลมีอำนาจสั่งดังต่อไปนี้

- (๑) ให้ยึดทรัพย์สินนั้น
- (๒) ให้ชำระราคาหรือสั่งยึดทรัพย์สินอื่นของผู้นั้นชดใช้ราคาจนเต็ม หรือ
- (๓) ในกรณีที่ศาลเห็นว่า ผู้นั้นจะส่งทรัพย์สินที่สั่งให้ส่งได้ แต่ไม่ส่ง หรือชำระราคาทรัพย์สินนั้นได้ แต่ไม่ชำระ ให้ศาลมีอำนาจกักขังผู้นั้นไว้จนกว่าจะปฏิบัติตามคำสั่ง แต่ไม่เกินหนึ่งปี แต่ถ้าภายหลังปรากฏแก่ศาลเอง หรือโดยคำเสนอของผู้นั้นว่า ผู้นั้นไม่สามารถส่งทรัพย์สินหรือชำระราคาได้ ศาลจะสั่งให้ปล่อยตัวผู้นั้นไปก่อนครบกำหนดก็ได้

มาตรา ๓๘ โทษให้เป็นอันระงับไปด้วยความตายของผู้กระทำความผิด

ส่วนที่ ๒

วิธีการเพื่อความปลอดภัย

มาตรา ๓๙ วิธีการเพื่อความปลอดภัย มีดังนี้

- (๑) กักกัน
- (๒) ห้ามเข้าเขตกำหนด
- (๓) เรียกประกันทัณฑ์บน
- (๔) คุมตัวไว้ในสถานพยาบาล
- (๕) ห้ามการประกอบอาชีพบางอย่าง

มาตรา ๔๐ กักกัน คือ การควบคุมผู้กระทำความผิดติดนิสัยไว้ในเขตกำหนด เพื่อป้องกันการกระทำความผิดเพื่อติดนิสัย และเพื่อฝึกหัดอาชีพ

มาตรา ๔๑ ผู้ใดเคยถูกศาลพิพากษาให้กักกันมาแล้วหรือเคยถูกศาลพิพากษาให้ลงโทษจำคุกไม่ต่ำกว่าหกเดือนมาแล้วไม่น้อยกว่าสองครั้งในความผิดดังต่อไปนี้ คือ

- (๑) ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๐๙ ถึงมาตรา ๒๑๖
- (๒) ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชน ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๑๗ ถึงมาตรา ๒๒๔
- (๓) ความผิดเกี่ยวกับเงินตรา ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๔๐ ถึงมาตรา ๒๔๖
- (๔) ความผิดเกี่ยวกับเพศ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๗๖ ถึงมาตรา ๒๘๖

- (๕) ความผิดต่อชีวิต ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๘๘ ถึงมาตรา ๒๙๐
มาตรา ๒๙๒ ถึงมาตรา ๒๙๔
- (๖) ความผิดต่อร่างกาย ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๙๕ ถึงมาตรา ๒๙๙
- (๗) ความผิดต่อเสรีภาพ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๐๙ ถึงมาตรา ๓๒๐
- (๘) ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๓๔ ถึงมาตรา
๓๔๐ มาตรา ๓๕๔ และมาตรา ๓๕๗

และภายในเวลาสิบปี นับแต่วันที่ผู้หนึ่งได้พ้นจากการกักกัน หรือพ้นโทษ
แล้วแต่กรณี ผู้หนึ่งได้กระทำความผิดอย่างหนึ่งอย่างใดในบรรดาที่ระบุไว้ข้างต้นอีกจนศาล
พิพากษาลงโทษจำคุกไม่ต่ำกว่าหกเดือนสำหรับการกระทำความผิดนั้น ศาลอาจถือว่า ผู้
นั้นเป็นผู้กระทำความผิดติดนิสัย และจะพิพากษาให้กักกันมีกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าสามปี
และไม่เกินสิบปีก็ได้

ความผิดซึ่งผู้กระทำได้กระทำในขณะที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีนั้น มิให้ถือ
เป็นความผิดที่จะนำมาพิจารณากักกันตามมาตรา⁽²⁸⁾

มาตรา ๔๒ ในการคำนวณระยะเวลาที่กักกัน ให้นับวันที่ศาลพิพากษาเป็น
วันเริ่มกักกัน แต่ถ้ายังมีโทษจำคุกหรือกักขัง ที่ผู้ต้องกักกันนั้นจะต้องรับอยู่ก็ให้จำคุกหรือ
กักขังเสียก่อนและให้นับวันถัดจากวันที่พ้นโทษจำคุก หรือพ้นจากกักขังเป็นวันเริ่มกักกัน

ระยะเวลาที่กักกัน และการปล่อยตัวผู้ถูกกักกัน ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๑
มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๓ การฟ้องขอให้กักกันเป็นอำนาจของพนักงานอัยการโดย
เฉพาะ และจะขอรวมกันไปในฟ้องคดีอันเป็นมูลให้เกิดอำนาจฟ้องขอให้กักกันหรือจะฟ้อง
ภายหลังก็ได้

มาตรา ๔๔ ห้ามเข้าเขตกำหนด คือการห้ามมิให้เข้าไปในท้องที่ หรือสถาน
ที่ที่กำหนดไว้ในคำพิพากษา

มาตรา ๔๕ เมื่อศาลพิพากษาให้ลงโทษผู้ใด และศาลเห็นสมควรเพื่อ
ความปลอดภัยของประชาชน ไม่ว่าจะมิได้ขอหรือไม่ได้ ศาลอาจสั่งในคำพิพากษาว่าเมื่อผู้หนึ่ง
พ้นโทษตามคำพิพากษาแล้ว ห้ามมิให้ผู้หนึ่งเข้าในเขตกำหนดเป็นเวลาไม่เกินห้าปี

มาตรา ๔๖⁽²⁹⁾ ถ้าความปรากฏแก่ศาลตามข้อเสนอของพนักงานอัยการ
ว่าผู้ใดจะก่อเหตุร้ายให้เกิดภัยอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น หรือจะกระทำการใด
ให้เกิดความเสียหายแก่สิ่งแวดลอมหรือทรัพยากรธรรมชาติตามกฎหมายเกี่ยวกับสิ่ง
แวดลอมและทรัพยากรธรรมชาติ ในการพิจารณาคดีความผิดใด ไม่ว่าจะศาลจะลงโทษผู้ถูก
ฟ้องหรือไม่ก็ตาม เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ถูกฟ้องน่าจะก่อเหตุร้ายให้เกิดภัยอันตรายแก่
บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น หรือจะกระทำความผิดให้เกิดความเสียหายแก่สิ่งแวดลอม
หรือทรัพยากรธรรมชาติตามกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดลอมและทรัพยากรธรรมชาติ ให้ศาล
มีอำนาจที่จะสั่งผู้หนึ่งให้ทำทัณฑ์บนโดยกำหนดจำนวนเงินไม่เกินกว่าห้าหมื่นบาทว่าผู้หนึ่งจะ
ไม่ก่อเหตุร้ายหรือจะไม่กระทำความผิดดังกล่าวแล้วตลอดเวลาที่ศาลกำหนดแต่ไม่เกินสอง
ปี และจะสั่งให้มีประกันด้วยหรือไม่ก็ได้

ถ้าผู้นั้นไม่ยอมทำทัณฑ์บนหรือหาประกันไม่ได้ ให้ศาลมีอำนาจสั่งกักขังผู้นั้นจนกว่าจะทำทัณฑ์บนหรือหาประกันได้ แต่ไม่ให้กักขังเกินกว่าหกเดือน หรือจะสั่งห้ามผู้นั้นเข้าในเขตกำหนดตามมาตรา ๔๕ ก็ได้

การกระทำของผู้ซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีมิให้อยู่ในบังคับแห่งบทบัญญัติตามมาตรานี้

มาตรา ๔๗ ถ้าผู้ทำทัณฑ์บนตามความในมาตรา ๔๖ กระทำผิดทัณฑ์บน ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นชำระเงินไม่เกินจำนวนที่ได้กำหนดไว้ในทัณฑ์บน ถ้าผู้นั้นไม่ชำระให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ มาใช้บังคับ

มาตรา ๔๘ ถ้าศาลเห็นว่า การปล่อยตัวผู้มีจิตบกพร่อง โรคจิตหรือจิตฟั่นเฟือน ซึ่งไม่ต้องรับโทษหรือได้รับการลดโทษตามมาตรา ๖๕ จะเป็นการไม่ปลอดภัยแก่ประชาชน ศาลจะสั่งให้ส่งไปคุมตัวไว้ในสถานพยาบาลก็ได้ และคำสั่งนี้ศาลจะเพิกถอนเสียเมื่อใดก็ได้

มาตรา ๔๙ ในกรณีที่ศาลพิพากษาลงโทษจำคุก หรือพิพากษาว่ามีความผิดแต่รอการกำหนดโทษ หรือรอการลงโทษบุคคลใด ถ้าศาลเห็นว่าบุคคลนั้นได้กระทำความผิดเนื่องกับการเสพยาเป็นอาชญา หรือการเป็นผู้ติดยาเสพติดให้โทษ ศาลจะกำหนดในคำพิพากษาว่า บุคคลนั้นจะต้องไม่เสพยา ยาเสพติดให้โทษอย่างหนึ่งอย่างใด หรือทั้งสองอย่าง ภายในระยะเวลาไม่เกินสองปีนับแต่วันพ้นโทษหรือวันปล่อยตัวเพราะรอการกำหนดโทษ หรือรอการลงโทษก็ได้

ในกรณีที่บุคคลดังกล่าวในวรรคแรกไม่ปฏิบัติตามที่ศาลกำหนด ศาลจะสั่งให้ส่งไปคุมตัวไว้ในสถานพยาบาลเป็นเวลาไม่เกินสองปีก็ได้

มาตรา ๕๐ เมื่อศาลพิพากษาให้ลงโทษผู้ใด ถ้าศาลเห็นว่าผู้นั้นกระทำความผิดโดยอาศัยโอกาสจากการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ หรือเนื่องจากการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ และเห็นว่าหากผู้นั้นประกอบอาชีพหรือวิชาชีพนั้นต่อไปอาจจะกระทำความผิดเช่นนั้นขึ้นอีก ศาลจะสั่งไว้ในคำพิพากษาห้ามการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพนั้น มีกำหนดเวลาไม่เกินห้าปีนับแต่วันพ้นโทษไปแล้วก็ได้

ส่วนที่ ๓

วิธีเพิ่มโทษ ลดโทษ และการรอการลงโทษ

มาตรา ๕๑⁽³⁰⁾ ในการเพิ่มโทษ มิให้เพิ่มขึ้นถึงประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกเกินห้าสิบปี

มาตรา ๕๒⁽³¹⁾ ในการลดโทษประหารชีวิต ไม่ว่าจะเป็นการลดมาตราส่วนโทษหรือลดโทษที่จะลง ให้ลดดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าจะลดหนึ่งในสามให้ลดเป็นโทษจำคุกตลอดชีวิต

(๒) ถ้าจะลดกึ่งหนึ่ง ให้ลดเป็นโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือโทษจำคุกตั้งแต่ยี่สิบห้าปี ถึงห้าสิบปี

มาตรา ๕๓⁽³²⁾ ในการลดโทษจำคุกตลอดชีวิต ไม่ว่าจะเป็นการลดมาตราส่วนโทษหรือลดโทษที่จะลง ให้เปลี่ยนโทษจำคุกตลอดชีวิตเป็นโทษจำคุกห้าสิบปี

อื่นตามความในมาตรา ๒๗๓ หรือมาตรา ๒๗๔ ต้องระวางโทษดังที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ

ลักษณะ ๙

ความผิดเกี่ยวกับเพศ

มาตรา ๒๗๖⁽²²⁰⁾ ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่นโดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยผู้อื่นนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้ผู้อื่นนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ได้กระทำโดยทำให้ผู้ถูกระทำเข้าใจว่าผู้กระทำมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสี่หมื่นบาทถึงสี่แสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ได้กระทำโดยมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด หรือโดยใช้อาวุธ หรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันอันมีลักษณะเป็นการโทรมหนิงหรือกระทำกับชายในลักษณะเดียวกัน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำความผิดระหว่างคู่สมรส และคู่สมรสนั้นยังประสงค์จะอยู่กินด้วยกันฉันสามีภรรยา ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้เพียงใดก็ได้ หรือจะกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองความประพฤติแทนการลงโทษก็ได้ ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกและคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ประสงค์จะอยู่กินด้วยกันฉันสามีภรรยาต่อไป และประสงค์จะหย่า ให้คู่สมรสฝ่ายนั้นแจ้งให้ศาลทราบ และให้ศาลแจ้งพนักงานอัยการให้ดำเนินการฟ้องหย่าให้

มาตรา ๒๗๗⁽²²¹⁾ ผู้ใดกระทำชำเราเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีซึ่งมิใช่ภริยาหรือสามีของตน โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบสามปี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสี่หมื่นบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ได้กระทำโดยทำให้ผู้ถูกระทำเข้าใจว่าผู้กระทำมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ได้กระทำโดยมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด หรือโดยใช้อาวุธ หรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันอันมีลักษณะเป็นการโทรมเด็กหนิงหรือกระทำกับเด็กชายในลักษณะเดียวกัน ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต

ความผิดตามที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกระทำโดยบุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปีกระทำต่อเด็กซึ่งมีอายุกว่าสิบสามปีแต่ยังไม่เกินสิบห้าปี โดยเด็กนั้นยินยอม ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวจะพิจารณาให้มีการคุ้มครองสวัสดิภาพ

ของเด็กผู้ถูกระงับหรือผู้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กแทนการลงโทษก็ได้ ในการพิจารณาของศาล ให้คำนึงถึงอายุ ประวัติ ความประพฤติ สถิติปัญหาการศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ สิ่งแวดล้อมของผู้กระทำความผิดและเด็กผู้ถูกระงับ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้กระทำความผิดกับเด็กผู้ถูกระงับ หรือเหตุอื่นอันควรเพื่อประโยชน์ของเด็กผู้ถูกระงับด้วย

ในกรณีที่ได้มีการดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กผู้ถูกระงับหรือผู้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กแล้ว ผู้กระทำความผิดไม่ต้องรับโทษ แต่ถ้าการคุ้มครองสวัสดิภาพดังกล่าวไม่สำเร็จ ศาลจะลงโทษผู้กระทำความผิดน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้ ในการพิจารณาของศาล ให้คำนึงถึงเหตุตามวรรคห้าด้วย

มาตรา ๒๗๗ ทวิ^[222] ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๗๖ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๒๗๗ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง เป็นเหตุให้ผู้ถูกระงับ

(๑) รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำได้ระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต<o:p>

(๒) ถึงแก่ความตาย ผู้กระทำได้ระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต

มาตรา ๒๗๗ ตริ^[223] ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๗๖ วรรคสาม หรือมาตรา ๒๗๗ วรรคสี่ เป็นเหตุให้ผู้ถูกระงับ

(๑) รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำได้ระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต

(๒) ถึงแก่ความตาย ผู้กระทำได้ระวางโทษประหารชีวิต

มาตรา ๒๗๘^[224] ผู้ใดกระทำอนาจารแก่บุคคลอายุกว่าสิบห้าปีโดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยบุคคลนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้บุคคลนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษ^[225] จำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำโดยใช้วัตถุหรืออวัยวะอื่นซึ่งมิใช่อวัยวะเพศล่วงล้ำอวัยวะเพศหรือทวารหนักของบุคคลนั้น ผู้กระทำได้ระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท^[226]

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสอง ได้กระทำโดยทำให้ผู้ถูกระงับเข้าใจว่าผู้กระทำมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสี่หมื่นบาทถึงสี่แสนบาท^[227]

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสอง ได้กระทำโดยมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิดหรือโดยใช้อาวุธ หรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันอันมีลักษณะเป็นการโทรมหนิงหรือกระทำกับชายในลักษณะเดียวกัน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต^[228]

มาตรา ๒๗๙^[229] ผู้ใดกระทำอนาจารแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสน

บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำแก่เด็กอายุไม่เกินสิบสามปี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ<0:p>

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ผู้กระทำได้กระทำให้โดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยเด็กนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้เด็กนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสาม เป็นการกระทำโดยใช้วัตถุหรืออวัยวะอื่นซึ่งมีโซ่วัยวะเพศล่องล้าวัยวะเพศหรือทวารหนักของเด็กนั้น ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสี่ เป็นการกระทำแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบสามปี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสี่หมื่นบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสี่หรือวรรคห้า ได้กระทำให้ผู้ถูกกระทำเข้าใจว่าผู้กระทำมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสี่หรือวรรคห้า ได้กระทำให้มีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด หรือโดยใช้อาวุธ หรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันอันมีลักษณะเป็นการโทรมเด็กหญิงหรือกระทำกับเด็กชายในลักษณะเดียวกัน ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต

มาตรา ๒๘๐⁽²³⁰⁾ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๗๘ หรือมาตรา ๒๗๙ เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำ

(๑) รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

(๒) ถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต

มาตรา ๒๘๐/๑⁽²³¹⁾ ถ้าผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๒๗๖ มาตรา ๒๗๗ มาตรา ๒๗๘ หรือมาตรา ๒๗๙ ได้บันทึกภาพหรือเสียงการกระทำชำเราหรือการกระทำอนาจารนั้นไว้ เพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ หนึ่งในสาม

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งภาพหรือเสียงการกระทำชำเราหรือการกระทำอนาจารที่บันทึกไว้ ต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ กึ่งหนึ่ง

มาตรา ๒๘๑⁽²³²⁾ ความผิดตามมาตราดังต่อไปนี้ เป็นความผิดอันยอมความได้

(๑) มาตรา ๒๗๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๗๘ วรรคสอง ซึ่งเป็นการกระทำระหว่างคู่สมรส ถ้ามิได้เกิดต่อหน้าธารกำนัล หรือไม่เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำรับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย

(๒) มาตรา ๒๗๘ วรรคหนึ่ง ถ้ามิได้เกิดต่อหน้าธารกำนัล ไม่เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำรับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย หรือมิได้เป็นการกระทำแก่บุคคลดังระบุไว้ในมาตรา ๒๘๕ และมาตรา ๒๘๕/๒

มาตรา ๒๘๒⁽²³³⁾ ผู้ใดเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น เป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือพาไปเพื่อการอนาจารซึ่งชายหรือหญิง แม้ผู้นั้นจะยินยอมก็ตาม ต้องระวางโทษ⁽²³⁴⁾ จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกเป็นการกระทำแก่บุคคลอายุเกินสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปี ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสามแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกเป็นการกระทำแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

ผู้ใดเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น รับตัวบุคคลซึ่งมีผู้จัดหา ล่อไป หรือพาไปตามวรรคแรก วรรคสอง หรือวรรคสาม หรือสนับสนุนในการกระทำความผิดดังกล่าว ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้ในวรรคแรก วรรคสอง หรือวรรคสาม แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๘๓⁽²³⁵⁾ ผู้ใดเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น เป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือพาไปเพื่อการอนาจารซึ่งชายหรือหญิง โดยใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ ใช้กำลัง ประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด ต้องระวางโทษ⁽²³⁶⁾ จำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกเป็นการกระทำแก่บุคคลอายุเกินสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปี ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสี่หมื่นบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกเป็นการกระทำแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต หรือประหารชีวิต

ผู้ใดเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น รับตัวบุคคลซึ่งมีผู้จัดหา ล่อไป หรือพาไปตามวรรคแรก วรรคสอง หรือวรรคสาม หรือสนับสนุนในการกระทำความผิดดังกล่าว ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้ในวรรคแรก วรรคสอง หรือวรรคสาม แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๘๓ ทวิ⁽²³⁷⁾ ผู้ใดพาบุคคลอายุเกินสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปี ไปเพื่อการอนาจาร แม้ผู้นั้นจะยินยอมก็ตาม ต้องระวางโทษ⁽²³⁸⁾ จำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกเป็นการกระทำแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดซ่อนเร้นบุคคลซึ่งถูกพาไปตามวรรคแรกหรือวรรคสอง ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติในวรรคแรกหรือวรรคสอง แล้วแต่กรณี

ความผิดตามวรรคแรกและวรรคสามเฉพาะกรณีที่ทำแก่บุคคลอายุเกินสิบห้าปี เป็นความผิดอันยอมความได้

มาตรา ๒๘๔⁽²³⁹⁾ ผู้ใดพาผู้อื่นไปเพื่อการอนาจาร โดยใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ ใช้กำลังประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด ต้องระวางโทษ⁽²⁴⁰⁾จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

ผู้ใดซ่อนเร้นบุคคลซึ่งถูกพาไปตามวรรคแรก ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้พาไปนั้น

ความผิดตามมาตรา⁽²⁴¹⁾นี้เป็นความผิดอันยอมความได้

มาตรา ๒๘๕⁽²⁴¹⁾ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๗๖ มาตรา ๒๗๗ มาตรา ๒๗๗ ทวิ มาตรา ๒๗๗ ตริ มาตรา ๒๗๘ มาตรา ๒๗๙ มาตรา ๒๘๐ มาตรา ๒๘๒ หรือมาตรา ๒๘๓ เป็นการกระทำความผิดแก่บุพการี ผู้สืบสันดาน พี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมแต่บิดาหรือมารดา ญาติสืบสายโลหิต ศิษย์ซึ่งอยู่ในความดูแล ผู้อยู่ในความควบคุมตามหน้าที่ราชการ ผู้อยู่ในความปกครอง ในความพิทักษ์หรือในความอนุบาล หรือผู้อยู่ภายใต้อำนาจด้วยประการอื่นใด ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ หนึ่งในสาม

มาตรา ๒๘๕/๑⁽²⁴²⁾ การกระทำความผิดตามมาตรา ๒๗๗ มาตรา ๒๗๙ มาตรา ๒๘๒ วรรคสาม มาตรา ๒๘๓ วรรคสาม และมาตรา ๒๘๓ ทวิ วรรคสอง หากเป็นการกระทำต่อเด็กอายุไม่เกินสิบสามปี ห้ามอ้างความไม่รู้อายุของเด็กเพื่อให้พ้นจากความผิดนั้น

มาตรา ๒๘๕/๒⁽²⁴³⁾ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๗๖ มาตรา ๒๗๗ มาตรา ๒๗๗ ทวิ มาตรา ๒๗๗ ตริ มาตรา ๒๗๘ หรือมาตรา ๒๗๙ เป็นการกระทำความผิดแก่บุคคลซึ่งไม่สามารถปกป้องตนเองอันเนื่องมาจากเป็นผู้ทุพพลภาพ ผู้มีจิตบกพร่อง โรคจิต หรือจิตฟั่นเฟือน คนป่วยเจ็บ คนชรา สตรีมีครรภ์ หรือผู้ซึ่งอยู่ในภาวะไม่สามารถรู้ผิดชอบ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ หนึ่งในสาม

มาตรา ๒๘๖⁽²⁴⁴⁾ ผู้ใดกระทำความผิดด้วยประการใด ๆ ดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสี่ปี และปรับไม่เกินสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

- (๑) ช่วยเหลือ ให้ความสะดวก หรือคุ้มครองการค้าประเวณีของผู้อื่น
- (๒) รับประโยชน์ไม่ว่ารูปแบบใดจากการค้าประเวณีของผู้อื่นหรือจากผู้ซึ่งค้าประเวณี
- (๓) บังคับ ชูเชิญ หลอกลวง หรือใช้อำนาจครอบงำผู้อื่น หรือรับผู้อื่นเข้าทำงานเพื่อการค้าประเวณี
- (๔) จัดให้มีการค้าประเวณีระหว่างผู้ซึ่งค้าประเวณีกับผู้ให้บริการ
- (๕) ปกปิดหรืออำพรางแหล่งที่มาของรายได้หรือทรัพย์สินซึ่งได้มาจากการค้าประเวณี

(๖) อยู่ร่วมกับผู้ซึ่งค้าประเวณีหรือสมาคมกับผู้ซึ่งค้าประเวณีคนเดียวหรือหลายคนเป็นอาจिन และไม่สามารถแสดงที่มาของรายได้ในการดำรงชีพของตน

(๗) ขัดขวางการดำเนินการของหน่วยงานที่ดูแลในการป้องกัน ควบคุม ช่วยเหลือ หรือให้การศึกษแก่ผู้ซึ่งค้าประเวณี ผู้ซึ่งจะเข้าร่วมในการค้าประเวณี หรือผู้ซึ่งอาจได้รับอันตรายจากการค้าประเวณี

ความในวรรคหนึ่ง (๒) และ (๖) มิให้ใช้บังคับแก่ผู้รับประโยชน์ไม่ว่ารูปแบบใดซึ่งพึงได้รับตามกฎหมายหรือตามธรรมจรรยา

มาตรา ๒๘๗^[245] ผู้ใด

(๑) เพื่อความประสงค์แห่งการค้า หรือโดยการค้า เพื่อการแจกจ่ายหรือเพื่อการแสดงอวดแก่ประชาชน ทำ ผลิต มีไว้ นำเข้าหรือยังให้นำเข้าในราชอาณาจักร ส่งออกหรือยังให้ส่งออกไปนอกราชอาณาจักร พาไปหรือยังให้พาไปหรือทำให้แพร่หลายโดยประการใด ๆ ซึ่งเอกสาร ภาพเขียน ภาพพิมพ์ ภาพระบายสี สิ่งพิมพ์ รูปภาพ ภาพโฆษณา เครื่องหมาย รูปถ่าย ภาพยนตร์ แถบบันทึกเสียง แถบบันทึกภาพหรือสิ่งอื่นใดอันลามก

(๒) ประกอบการค้า หรือมีส่วนหรือเข้าเกี่ยวข้องในการค้าเกี่ยวกับวัตถุหรือสิ่งของลามกดังกล่าวแล้ว แจกจ่ายหรือแสดงอวดแก่ประชาชน หรือให้เช่าวัตถุหรือสิ่งของเช่นนั้น

(๓) เพื่อจะช่วยการทำให้แพร่หลาย หรือการค้าวัตถุหรือสิ่งของลามกดังกล่าวแล้ว โฆษณาหรือโฆษณาโดยประการใด ๆ ว่ามีบุคคลกระทำการอันเป็นความผิดตามมาตรา นี้ หรือโฆษณาหรือโฆษณาว่าวัตถุ หรือสิ่งของลามกดังกล่าวแล้วจะหาได้จากบุคคลใด หรือโดยวิธีใด

ต้องระวางโทษ^[246] จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๘๗/๑^[247] ผู้ใดครอบครองสื่อลามกอนาจารเด็กเพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางเพศสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งส่งต่อซึ่งสื่อลามกอนาจารเด็กแก่ผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๘๗/๒^[248] ผู้ใด

(๑) เพื่อความประสงค์แห่งการค้า หรือโดยการค้า เพื่อการแจกจ่ายหรือเพื่อการแสดงอวดแก่ประชาชน ทำ ผลิต มีไว้ นำเข้าหรือยังให้นำเข้าในราชอาณาจักร ส่งออกหรือยังให้ส่งออกไปนอกราชอาณาจักร พาไปหรือยังให้พาไปหรือทำให้แพร่หลายโดยประการใด ๆ ซึ่งสื่อลามกอนาจารเด็ก

(๒) ประกอบการค้า หรือมีส่วนหรือเข้าเกี่ยวข้องในการค้าเกี่ยวกับสื่อลามกอนาจารเด็ก แจกจ่ายหรือแสดงอวดแก่ประชาชนหรือให้เช่าสื่อลามกอนาจารเด็ก

(๓) เพื่อจะช่วยการทำให้แพร่หลาย หรือการค้าสื่อลามกอนาจารเด็กแล้ว โฆษณาหรือโฆษณาโดยประการใด ๆ ว่ามีบุคคลกระทำการอันเป็นความผิดตามมาตรา นี้

หรือโฆษณาหรือโฆษณาว่าสื่อลามกอนาจารเด็กดังกล่าวแล้วจะหาได้จากบุคคลใด หรือโดยวิธีใด

ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

ลักษณะ ๑๐

ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย

หมวด ๑

ความผิดต่อชีวิต

มาตรา ๒๘๘ ผู้ใดฆ่าผู้อื่น ต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี

มาตรา ๒๘๙ ผู้ใด

(๑) ฆ่าบุพการี

(๒) ฆ่าเจ้าพนักงาน ซึ่งกระทำการตามหน้าที่ หรือเพราะเหตุที่จะกระทำ หรือได้กระทำการตามหน้าที่

(๓) ฆ่าผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงาน ในการที่เจ้าพนักงานนั้นกระทำตามหน้าที่ หรือเพราะเหตุที่บุคคลนั้นจะช่วยหรือได้ช่วยเจ้าพนักงานดังกล่าวแล้ว

(๔) ฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน

(๕) ฆ่าผู้อื่นโดยทรนหรือโดยกระทำทารุณโหดร้าย

(๖) ฆ่าผู้อื่นเพื่อเตรเตรียมการ หรือเพื่อความสะดวกในการที่จะกระทำความผิดอย่างอื่น หรือ

(๗) ฆ่าผู้อื่นเพื่อจะเอาหรือเอาไว้ซึ่งผลประโยชน์อันเกิดแต่การที่ตนได้กระทำความผิดอื่น เพื่อปกปิดความผิดอื่นของตนหรือเพื่อหลีกเลี่ยงให้พ้นอาญา ในความผิดอื่นที่ตนได้กระทำไว้

ต้องระวางโทษประหารชีวิต

มาตรา ๒๙๐ ผู้ใดมิได้มีเจตนาฆ่า แต่ทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ผู้นั้นถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี

ถ้าความผิดนั้นมีลักษณะประการหนึ่งประการใดดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๘๙ ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงยี่สิบปี

มาตรา ๒๙๑^[249] ผู้ใดกระทำโดยประมาท และการกระทำนั้นเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท

มาตรา ๒๙๒^[250] ผู้ใดกระทำด้วยการปฏิบัติอันทารุณ หรือด้วยปัจจัย คล้ายคลึงกันแก่บุคคลซึ่งต้องพึ่งตน ในการดำรงชีพหรือในการอื่นใด เพื่อให้บุคคลนั้นฆ่า

บุคคล หรือทรัพย์สิน หรือแก่งทำให้ของโสโครกเป็นที่เดือดร้อนรำคาญ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๙๐⁽³⁶⁷⁾ ผู้ใดกระทำให้โดยประมาท และการกระทำนั้นเป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๙๑⁽³⁶⁸⁾ ผู้ใดใช้กำลังทำร้ายผู้อื่นโดยไม่ถึงกับเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๙๒⁽³⁶⁹⁾ ผู้ใดทำให้ผู้อื่นเกิดความกลัวหรือความตกใจ โดยการขู่เข็ญ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๙๓⁽³⁷⁰⁾ ผู้ใดดูหมิ่นผู้อื่นซึ่งหน้าหรือด้วยการโฆษณา ต้องระวางโทษ⁽³⁷¹⁾จำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๙๔⁽³⁷²⁾ ผู้ใดไล่ ต้อนหรือทำให้สัตว์ใด ๆ เข้าในสวน ไร่หรือนาของผู้อื่นที่ได้แต่งดินไว้ เพาะพันธุ์ไว้ หรือมีพืชพันธุ์หรือผลผลิตอยู่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๙๕⁽³⁷³⁾ ผู้ใดควบคุมสัตว์ใด ๆ ปล่อยปลະละเลยให้สัตว์นั้นเข้าในสวน ไร่หรือนาของผู้อื่นที่ได้แต่งดินไว้ เพาะพันธุ์ไว้ หรือมีพืชพันธุ์หรือผลผลิตอยู่ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๓๙๖⁽³⁷⁴⁾ ผู้ใดทิ้งซากสัตว์ซึ่งอาจเน่าเหม็น ในหรือริมทางสาธารณะ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๓๙๗⁽³⁷⁵⁾ ผู้ใดกระทำให้ด้วยประการใด ๆ ต่อผู้อื่น อันเป็นการรังแก ข่มเหง คุกคาม หรือกระทำให้ได้รับความอับอายหรือเดือดร้อนรำคาญ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำในที่สาธารณะสถานหรือต่อหน้าธารกำนัล หรือเป็นการกระทำอันมีลักษณะส่อไปในทางที่จะล่วงเกินทางเพศ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสองเป็นการกระทำโดยอาศัยเหตุที่ผู้กระทำความผิดมีอำนาจเหนือผู้ถูกระทำอันเนื่องจากความสัมพันธ์ในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชา นายจ้าง หรือผู้มีอำนาจเหนือประการอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๓๙๘⁽³⁷⁶⁾ ผู้ใดกระทำให้ด้วยประการใด ๆ อันเป็นการทารุณต่อเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี คนป่วยเจ็บ หรือคนชรา ซึ่งต้องพึ่งผู้นั้นในการดำรงชีพหรือการอื่นใด ต้องระวางโทษ⁽³⁷⁷⁾จำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ กฎหมายลักษณะอาญาร.ศ. ๑๒๗ ได้ประกาศใช้มานานแล้ว และได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมอยู่หลายแห่งกระจัดกระจาย

เอกสารประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ของสำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒
ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)

วันพุธที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗

(อ.พ. ๑๓/๒๕๖๗)

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

อ.พ. 13/2567 สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง

อ.พ. 13/2567
สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง

สำนักวิชาการ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
โทร 0 2242 5900 ต่อ 5730, 5740, 5750

ร่างพระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

(นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

(นางสาวภคมน หนูนอนันต์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณา (อ.พ.) นี้ จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ร่างพระราชบัญญัติ ญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ พระราชกำหนด ญัตติ หรือหนังสือสัญญา ระหว่างประเทศ ที่เข้าสู่การประชุมของสภาผู้แทนราษฎร และที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา โดยศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล สถิติ ข้อเท็จจริง บทความทางวิชาการ และ/หรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้น ให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา กรรมการ และบุคคลในวงงานรัฐสภา ใช้ในการประกอบการพิจารณา ตลอดจนเป็นข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้สนใจทั่วไป

สำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ผู้รับผิดชอบ

นายมานิช อินทนิม

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ

นางสาววิภาวดี วัฒน

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการวิชาการ 3

ผู้จัดทำและรับผิดชอบ

นายสุริยา ช้องเสนาะ

วิทยากรเชี่ยวชาญ

นายวิชาญ ทราญอ่อน

วิทยากรชำนาญการพิเศษ

นายณัฐพล ยิ่งกล้า

นิติกรชำนาญการพิเศษ

นางมัลลิกา สมบัติศิริ

เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส

นางสาวเมษณีญา สอนทรัพย์

เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส

นายกันตภณ สุคันธพงษ์

เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส

นางสาวอชฌา ไตรมาลัย

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

นางเสาวภา วาสนา

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

กรกฎาคม 2567

บทสรุปสำหรับผู้แทนสภาผู้แทนราษฎร

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 1 (18) บัญญัติว่า “กระทำชำเรา” หมายความว่า กระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ โดยการใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น จากบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการกระทำชำเรานั้นมีขอบเขตเฉพาะกรณีการใช้ “อวัยวะเพศของผู้กระทำ” ล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น ซึ่งเป็นการกำหนดบทนิยามตามลักษณะของการกระทำชำเราตามธรรมชาติ

เนื่องจากสถานการณ์สังคมโลกปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เพราะความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและพัฒนาการทางวิทยาศาสตร์อย่างก้าวกระโดด ทศนคติของบุคคล ลักษณะหรือรูปแบบของการกระทำความผิดก็เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วเช่นกัน รวมทั้งรสนิยมทางเพศที่ไม่ได้มีเฉพาะชายหญิง ซึ่งเป็นเรื่องที่เปิดกว้างและเป็นที่ยอมรับในสังคมมากขึ้น อาจมีการใช้วัตถุหรือสิ่งอื่นใดเป็นเครื่องมือหรือรสนิยมการร่วมเพศที่หลากหลาย ขณะเดียวกันก็พบว่าการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศในหลายรูปแบบและเป็นการกระทำต่อบุคคลทุกเพศ ทุกวัย การกระทำชำเราจึงไม่ได้จำกัดเฉพาะตามความเข้าใจในอดีต ดังนั้นการแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “กระทำชำเรา” ในประมวลกฎหมายอาญา โดยกำหนดให้การใช้สิ่งอื่นใดของผู้กระทำหรือของผู้อื่นล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่นหรือของผู้กระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำเป็นการกระทำชำเราด้วยนั้น ทำให้ครอบคลุมลักษณะหรือรูปแบบของการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศที่เปลี่ยนแปลงไปในสถานการณ์ปัจจุบัน รวมทั้งสอดคล้องกับกรณีความหลากหลายทางเพศด้วย

สำหรับกรณีกำหนดให้การคุกคามทางเพศที่กระทำผ่านทางกายภาพหรือผ่านช่องทางการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็น “ความผิดฐานคุกคามทางเพศ” นั้น เนื่องจากการคุกคามทางเพศเป็นภัยคุกคามที่สามารถเกิดขึ้นได้กับทุกคนและทวีความรุนแรงมากขึ้น ประกอบกับกฎหมายที่ใช้บังคับในปัจจุบันบัญญัติให้เป็นเพียงการก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญซึ่งเป็นความผิดลหุโทษ และไม่ครอบคลุมถึงการคุกคามทางเพศด้วยวิธีการอื่น ทำให้ไม่สามารถนำมาบังคับใช้ในทางปฏิบัติได้อย่างแท้จริง ดังนั้น การกำหนดฐานความผิดดังกล่าว จะก่อให้เกิดกลไกในการป้องปรามการกระทำความผิดอันเป็นการคุกคามทางเพศได้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ที่กำหนดให้ส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศ โดยปรับเปลี่ยนทัศนคติและเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการยอมรับของสังคมต่อเรื่องเพศสภาพและความเสมอภาคทางเพศ รวมทั้งสอดคล้องกับการปฏิบัติตามความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับความเท่าเทียมทางเพศซึ่งประเทศไทยเป็นภาคี

อย่างไรก็ตาม จากลักษณะของการกระทำชำเราและลักษณะของการกระทำอนาจารโดยการล่วงล้ำนั้น ก่อให้เกิดความเสียหายกับผู้เสียหายทั้งทางร่างกายและจิตใจในลักษณะไม่ต่างกัน จึงมีข้อควรพิจารณาว่าจะใช้เกณฑ์ใดในการแบ่งแยกระหว่างการกระทำความผิดทั้งสองฐานดังกล่าว เพื่อให้เกิดความชัดเจนแน่นอน อันเป็นไปตามหลักความชอบด้วยกฎหมายในทางอาญา และการกำหนดให้มีความผิดฐานคุกคามทางเพศนั้น ควรคำนึงถึงหลักการกำหนดโทษทางอาญาที่รัฐพึงกำหนดโทษทางอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรงตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 77 ประกอบด้วย

เอกสารประกอบการพิจารณา

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปสำหรับผู้แทนราษฎร	ก
ส่วนที่ 1 - หลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	1-1
- หลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางสาวกมลน หนูนอนันต์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	1-2
- สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	1-3
- สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางสาวกมลน หนูนอนันต์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	1-6
- ตารางเปรียบเทียบประมวลกฎหมายอาญากับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ และนางสาวกมลน หนูนอนันต์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	1-8
ส่วนที่ 2 บทวิเคราะห์	2-1
ส่วนที่ 3 ข้อมูลประกอบการพิจารณา	3-1
1) แนวคิดเกี่ยวกับการล่องละเมิดหรือคุกคามทางเพศ	3-1
2) สถิติการถูกข่มขืน/อนาจาร	3-3
3) สถิติเด็กและเยาวชนถูกล่วงละเมิดทางเพศ	3-4
4) ลักษณะการกระทำซ้ำเร้ากับลักษณะของการกระทำอนาจารตามกฎหมายต่างประเทศ	3-4
5) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3-6

ส่วนที่ 1

หลักการและเหตุผล

ของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

(นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา ดังต่อไปนี้

- (1) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “กระทำชำเรา” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 1 (18))
- (2) ยกเลิกเหตุฉกรรจ์ของความผิดฐานอนาจาร (ยกเลิกมาตรา 278 วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ และมาตรา 279 วรรคสี่ วรรคห้า วรรคหก และวรรคเจ็ด และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 281)
- (3) กำหนดความผิดฐานคุกคามทางเพศ (เพิ่มมาตรา 284/1 และ 284/2)

เหตุผล

เนื่องในปัจจุบันมีการกระทำความผิดทางเพศในหลายรูปแบบและเป็นการกระทำต่อบุคคลทุกวัยทุกเพศ รวมถึงผู้มีความหลากหลายทางเพศ อันเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทั้งร่างกายและจิตใจของผู้ถูกระทำ ดังนั้น จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “กระทำชำเรา” เพื่อให้ครอบคลุมถึงการกระทำความผิดในพฤติการณ์ต่าง ๆ ที่มีความหลากหลาย และเนื่องจากในปัจจุบันปัญหาการคุกคามทางเพศมีเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ซึ่งกฎหมายที่มีการกำหนดให้การกระทำในลักษณะดังกล่าวมีความผิดนั้น มีเพียงความผิดฐานก่อความเดือดร้อนรำคาญซึ่งเป็นความผิดฐานลหุโทษและยังไม่ตรงกับลักษณะของการกระทำที่เป็นการคุกคามทางเพศโดยตรง สมควรกำหนดให้การคุกคามทางเพศเป็นความผิดทางอาญา เพื่อเป็นการลงโทษผู้กระทำความผิดและปรามมิให้เกิดการกระทำความผิดขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

หลักการและเหตุผล
ของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

(นางสาวกมลน หนูนอนันต์ กัษณะ เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา ดังนี้

(1) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามเพื่อกำหนดบทนิยามคำว่า “คุกคามทางเพศ” (เพิ่มมาตรา 1(19))

(2) แก้ไขเพิ่มเติมวิธีการเพื่อความปลอดภัยเพื่อกำหนดให้คำสั่งงดเว้นการกระทำการเป็นวิธีการเพื่อความปลอดภัยอีกวิธีการหนึ่ง (เพิ่มมาตรา 39 (6))

(3) เพิ่มกรณีศาลมีอำนาจกำหนดคำสั่งงดเว้นการกระทำการ (เพิ่มมาตรา 41/1)

(4) แก้ไขเพิ่มเติมความผิดเกี่ยวกับเพศเพื่อเพิ่มความผิดฐานการคุกคามทางเพศ (เพิ่มมาตรา 279/1 และมาตรา 279/2)

(5) แก้ไขเพิ่มเติมความผิดลหุโทษเพื่อเพิ่มอัตราโทษกรณีความผิดที่กระทำต่อผู้อื่นอันเป็นการรังแก ข่มเหง คุกคามหรือกระทำได้รับความอับอายหรือเดือดร้อนรำคาญ หรือการกระทำนั้นได้กระทำในที่สาธารณะหรือต่อหน้าธารกำนัล (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 397)

เหตุผล

เนื่องจากสถานการณ์ความรุนแรงและภัยคุกคามทางเพศที่เกิดขึ้นในสังคม ง่ายและเกิดขึ้นมากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งนำไปสู่การกระทำความผิดทางเพศในลักษณะอื่น ๆ ด้วยกฎหมายที่บังคับใช้อยู่ เป็นเพียงความผิดลหุโทษ และมีโทษสูงสุดเพียงการระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เท่านั้น และบทบัญญัตินี้เป็นการกำหนดไว้อย่างกว้าง ขาดความชัดเจนและไม่สามารถนำมาใช้ในทางปฏิบัติอย่างแท้จริง ทำให้ไม่สามารถคุ้มครองประชาชนซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการถูกคุกคามทางเพศได้ อีกทั้งเมื่อผู้เสียหายเหล่านี้จะฟ้องร้องดำเนินคดีเพื่อเรียกค่าเสียหายด้วยตนเองยาก และบทบัญญัติ ลักษณะพฤติกรรมการคุกคามทางเพศที่เกิดขึ้นจากการกระทำโดยการสัมผัสทางกายเพียงอย่างเดียว แต่ไม่รวมถึงการคุกคามทางเพศด้วยวิธีการอื่น จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งปัญหาการคุกคามทางเพศ (Sexual Harassment) ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งของการสร้างความรุนแรงทางเพศ และเป็นจุดเริ่มต้นของการกระทำผิดทางเพศอันนำไปสู่ปัญหาข่มขืนกระทำชำเราหรือปัญหาอนาจารและความผิดเกี่ยวกับเพศอื่น ๆ ที่ร้ายแรงตามมา ภายใต้สิทธิความเป็นธรรมทางเพศ การคุกคามทางเพศถือเป็นปัญหาอีกรูปแบบหนึ่งของการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศ และเป็นปัญหาทางด้านสิทธิมนุษยชนที่สามารถเกิดขึ้นได้กับบุคคลทุกเพศ ทุกวัย ในทุก ๆ ที่ ทุกเวลาในสังคม และเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อทั้งทางร่างกายและจิตใจของผู้ถูกระทำเป็นอย่างมาก จึงต้องตรากฎหมายขึ้นให้ได้มาตรฐานและสอดคล้องกับแนวทางป้องกันปัญหาทางเพศในสังคม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

(นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

1. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา 1)

พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

2. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา 2)

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

3. แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “กระทำชำเรา” (ร่างมาตรา 3)

ให้ยกเลิกความใน (18) ของมาตรา 1 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 27) พ.ศ. 2562 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(18) “กระทำชำเรา” หมายความว่า การกระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ โดยการใช้อวัยวะเพศหรือสิ่งอื่นใดของผู้กระทำหรือของผู้อื่นล้วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่นหรือของผู้กระทำ”

4. ยกเลิกเหตุฉกรรจ์ของความผิดฐานอนาจารแก่บุคคลอายุกว่าสิบห้าปี (ร่างมาตรา 4)

ให้ยกเลิกวรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ของมาตรา 278 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 27) พ.ศ. 2562

“มาตรา 278 ผู้ใดกระทำอนาจารแก่บุคคลอายุกว่าสิบห้าปีโดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยบุคคลนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้บุคคลนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำโดยใช้วัตถุหรืออวัยวะอื่นซึ่งมิใช่อวัยวะเพศ ล้วงล้ำอวัยวะเพศหรือทวารหนักของบุคคลนั้น ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสอง ได้กระทำโดยทำให้ผู้ถูกกระทำเข้าใจว่าผู้กระทำมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสี่หมื่นบาทถึงสี่แสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสอง ได้กระทำโดยมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิดหรือโดยใช้อาวุธ หรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันอันมีลักษณะเป็นการโทรมหญิงหรือกระทำกับชายในลักษณะเดียวกัน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต”

5. ยกเลิกเหตุฉกรรจ์ของความผิดฐานอนาจารแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี (ร่างมาตรา 5)

ให้ยกเลิกวรรคสี่ วรรคห้า วรรคหก และวรรคเจ็ด ของมาตรา 279 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 27) พ.ศ. 2562

“มาตรา 279 ผู้ใดกระทำอนาจารแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำแก่เด็กอายุไม่เกินสิบสามปี ต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ผู้กระทำได้กระทำโดยขู่เชิญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยเด็กนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้เด็กนั้นเข้าใจผิดว่าตน เป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสาม เป็นการกระทำโดยใช้วัตถุหรืออวัยวะอื่นซึ่งมิใช่ อวัยวะเพศล่วงล้ำอวัยวะหรือทวารหนักของเด็กนั้น ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสี่ เป็นการกระทำแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบสามปี ต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสี่หมื่นบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสี่หรือวรรคห้า ได้กระทำโดยทำให้ผู้ถูกระทำเข้าใจว่าผู้กระทำ มีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสี่หรือวรรคห้า ได้กระทำโดยมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด หรือโดยใช้อาวุธ หรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันอันมีลักษณะเป็นการโทรมเด็กหญิงหรือกระทำกับเด็กชายในลักษณะเดียวกัน ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต”

6. แก้ไขเพิ่มเติมกรณีที่เป็นความผิดอันยอมความได้ (ร่างมาตรา 6)

ให้ยกเลิกความในมาตรา 281 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไข เพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 27) พ.ศ. 2562 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ความผิดตามมาตราดังต่อไปนี้ เป็นความผิดอันยอมความได้

(1) มาตรา 276 วรรคหนึ่ง ซึ่งเป็นการกระทำระหว่างคู่สมรส ถ้ามิได้เกิดต่อหน้าธารกำนัล หรือไม่เป็นเหตุ ให้ผู้ถูกระทำรับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย

(2) มาตรา 278 ถ้ามิได้เกิดต่อธารกำนัล ไม่เป็นเหตุให้ผู้ถูกระงับอำนาจรับอันตรายสาหัส หรือถึงแก่ความตาย หรือมิได้เป็นการกระทำแก่บุคคลตั้งระบุไว้ในมาตรา 285 และมาตรา 285/2”

7. กำหนดความผิดฐานคุกคามทางเพศ (ร่างมาตรา 7)

ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 284/1 และมาตรา 284/2 แห่งประมวลกฎหมายอาญา

“มาตรา 284/1 ผู้ใดคุกคามทางเพศต่อผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

การคุกคามทางเพศตามวรรคหนึ่ง หมายความว่า การกระทำไม่ว่าโดยทางกาย วาจา การส่งเสียง การแสดงอากัปกิริยาท่าทาง การแสดงหรือสื่อสารด้วยวิธีการใดไม่ว่าจะกระทำต่อหน้าหรือกระทำโดยการสื่อสารที่ส่งไปในทางเพศ เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อนรำคาญ อับอาย หรือถูกเหยียดหยาม รวมถึงการติดตาม รังควาน หรือการกระทำใดที่อาจก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยทางเพศต่อผู้อื่น

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำต่อเด็กอายุไม่เกินสิบห้าปีซึ่งไม่ใช่ภรรยาหรือสามีของตน โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 284/2 ผู้ใดคุกคามทางเพศต่อผู้อื่น โดยอาศัยเหตุที่ผู้กระทำความผิดมีอำนาจเหนือผู้ถูกระงับอำนาจเนื่องจากความสัมพันธ์ในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชา นายจ้าง หรือผู้มีอำนาจเหนือประการอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

สาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

(นางสาวกมลน หนุอนันต์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

1. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา 1)

พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

2. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา 2)

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

3. เพิ่มบทนิยามคำว่า “คุกคามทางเพศ” (ร่างมาตรา 3)

ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (19) ของมาตรา 1 แห่งประมวลกฎหมายอาญา

“(19) “คุกคามทางเพศ” หมายความว่า เป็นการกระทำอันมีลักษณะส่อไปในทางที่จะล่วงเกินทางเพศ หรือการกระทำอันไม่พึงปรารถนาทางเพศ โดยการร้องขอที่ไม่พึงปรารถนาเพื่อความต้องการทางเพศต่อ ผู้ถูกคุกคาม หรือการรังแก ข่มเหง หรือการกระทำอื่นที่ไม่พึงปรารถนาอันเกี่ยวกับเรื่องทางเพศที่เกี่ยวข้องกับ ผู้ถูกคุกคาม ซึ่งในสถานการณ์นั้น ๆ บุคคลทั่วไปอาจคาดหมายได้ว่าเป็นการคุกคามผู้ถูกกระทำ ทำให้ ผู้ถูกกระทำอับอาย เสื่อมเสียเกียรติ หรือทำให้ผู้ถูกกระทำกลัว”

4. แก้ไขเพิ่มเติมวิธีการเพื่อความปลอดภัยเพื่อกำหนดให้คำสั่งงดเว้นการกระทำการเป็นวิธีการเพื่อความ ปลอดภัยอีกวิธีการหนึ่ง (ร่างมาตรา 4)

ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (6) ของมาตรา 39 แห่งประมวลกฎหมายอาญา

“(6) คำสั่งงดเว้นการกระทำการ”

5. เพิ่มกรณีศาลมีอำนาจกำหนดคำสั่งงดเว้นการกระทำการ (ร่างมาตรา 5)

ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 41/1 แห่งประมวลกฎหมายอาญา

“มาตรา 41/1 หากศาลพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความจำเป็นในการที่จะคุ้มครองผู้อื่นจากการถูกคุกคาม รบกวน ข่มขู่ สร้างความเดือดร้อนรำคาญโดยการกระทำของผู้ถูกฟ้อง ศาลอาจสั่งห้ามผู้นั้นไม่ให้กระทำการใด ๆ ตามที่ระบุไว้ในคำสั่ง ภายในระยะเวลาที่กำหนด”

6. กำหนดความผิดฐานคุกคามทางเพศ (ร่างมาตรา 6)

ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 279/1 แห่งประมวลกฎหมายอาญา

“มาตรา 279/1 ผู้ใดกระทำด้วยประการใด ๆ ต่อผู้อื่น อันเป็นการคุกคามทางเพศ โดยเป็นการแสดงออกทางวาจา ทางกริยาท่าทาง หรือการสัมผัสทางร่างกาย ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือทำให้รู้สึกไม่พึงปรารถนา และไม่ต้องการด้อยค่าเสื่อมเสียเกียรติหรือถูกรังเกียจ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

กรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกระทำการคุกคามทางเพศในกรณี

(1) กระทำการคุกคามทางเพศโดยการเฝ้าติดตาม

(2) กระทำการคุกคามทางเพศโดยกระทำกับเด็กอายุต่ำกว่าสิบห้าปี

(3) กระทำการคุกคามทางเพศโดยการอาศัยความไว้วางใจหรือสภาพของผู้ถูกระทำ หรือตำแหน่งหน้าที่ อาศัยเหตุที่ผู้กระทำมีอำนาจเหนือผู้ถูกระทำ อันเนื่องจากความสัมพันธ์ในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชา นายจ้าง หรือผู้มีอำนาจเหนือ หรือความรับผิดชอบของผู้กระทำในการประพฤติดังกล่าวต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี และปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

7. กำหนดความผิดฐานคุกคามทางเพศผ่านช่องทางการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ (ร่างมาตรา 7)

ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 279/2 แห่งประมวลกฎหมายอาญา

“มาตรา 279/2 ผู้ใดโดยเจตนากระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นคุกคามทางเพศ การรังแก ข่มเหง ข่มขู่ คุกคามหรือรบกวนทางเพศ ผ่านช่องทางการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นหวาดกลัว หรือรู้สึกถูกคุกคาม ถูกข่มขู่ หรือเกิดความกังวลใจ เสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น ถูกเกลียดชัง ได้รับความอับอาย หรือความเดือดร้อนรำคาญ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

การทำความผิดใด ๆ อีกในระหว่างการคุมประพฤติ ในระหว่างรอการกำหนดโทษหรือรอการลงโทษ หรือในระหว่างการปล่อยตัวชั่วคราว ในระหว่างรอการอุทธรณ์หรือฎีกา หรือเป็นการกระทำของบุคคลที่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ามีการกระทำความผิดตามมาตรา 279/1 และมาตรานี้ และได้กระทำความผิดใด ๆ อีกในระหว่างที่ต้องรับโทษอยู่ หรือภายในเวลาห้าปีนับแต่พ้นโทษ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษเพิ่มขึ้นสองเท่า”

8. เพิ่มอัตราโทษกรณีความผิดที่กระทำต่อผู้อื่นอันเป็นการรังแก ข่มเหง คุกคามหรือกระทำให้ได้รับความอับอายหรือเดือดร้อนรำคาญเป็นปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท (จากเดิมปรับไม่เกินห้าพันบาท) ถ้ากระทำในที่สาธารณะหรือต่อหน้าธารกำนัล จำคุกไม่เกินหกเดือน (จากเดิมจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน) (ร่างมาตรา 8)

ให้ยกเลิกความในมาตรา 397 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 22) พ.ศ. 2558 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 397 ผู้ใดกระทำด้วยประการใด ๆ ต่อผู้อื่น อันเป็นการรังแก ข่มเหง คุกคาม หรือกระทำให้ได้รับความอับอายหรือเดือดร้อนรำคาญ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำในที่สาธารณะหรือต่อหน้าธารกำนัล ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

(๑๐๗)

ตารางเปรียบเทียบ

ประมวลกฎหมายอาญากับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ และนางสาวกมลน หนูนอนันต์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ประมวลกฎหมายอาญา	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางสาวกมลน หนูนอนันต์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....</p> <p style="text-align: center;">..... ....</p> <p style="text-align: center;">..... .....</p> <p style="text-align: center;">โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายอาญา</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....</p> <p style="text-align: center;">..... ....</p> <p style="text-align: center;">..... .....</p> <p style="text-align: center;">โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายอาญา</p> <p style="text-align: center;">พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการ เกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา 26</p>

ประมวลกฎหมายอาญา	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางสาวกมลน หนูนอนันต์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
		<p>ประกอบกับมาตรา 28 และมาตรา 29 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย</p> <p>เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้เพื่อกำหนดการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศและบทกำหนดโทษ รวมทั้งวิธีการเพื่อความปลอดภัยให้ได้มาตรฐานและสอดคล้องกับแนวทางป้องกันปัญหาทางเพศในสังคม อันจะเป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาการคุกคามทางเพศ การป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศในสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา 26 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

ประมวลกฎหมายอาญา	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางสาวกมลน หนูนอนันต์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
<p>มาตรา 1 ในประมวลกฎหมายนี้</p> <p>(18) “กระทำชำเรา” หมายความว่า กระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำโดยการใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น</p>	<p>มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า</p> <p>“พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”</p> <p>มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป</p> <p>มาตรา 3 ให้ยกเลิกความใน (18) ของมาตรา 1 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 27) พ.ศ. 2562 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“(18) “กระทำชำเรา” หมายความว่า การกระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ โดยการใช้อวัยวะเพศหรือสิ่งอื่นใดของผู้กระทำหรือของผู้อื่นล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่นหรือของผู้กระทำ”</p>	<p>มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า</p> <p>“พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”</p> <p>มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป</p> <p>มาตรา 3 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (19) ของมาตรา 1 แห่งประมวลกฎหมายอาญา</p> <p><u>“(19) “คุกคามทางเพศ” หมายความว่า เป็นการกระทำอันมีลักษณะส่อไปในทางที่จะล่วงเกินทางเพศ หรือการกระทำอันไม่พึงปรารถนาทางเพศ โดยการร้องขอที่ไม่พึงปรารถนาเพื่อความต้องการทางเพศต่อผู้ถูกคุกคาม หรือการรังแก ข่มเหง หรือการกระทำอื่นที่ไม่พึงปรารถนาอันเกี่ยวกับเรื่องทางเพศที่เกี่ยวข้องกับผู้ถูกคุกคาม ซึ่งในสถานการณ์นั้น ๆ บุคคลทั่วไปอาจคาดหมายได้ว่าเป็นการคุกคามผู้ถูกระทำ ทำให้ผู้ถูกระทำอับอาย เสื่อมเสียเกียรติ หรือทำให้ผู้ถูกระทำกลัว”</u></p>

ประมวลกฎหมายอาญา	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางสาวกมลน หนูนอนันต์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
<p>มาตรา 278 ผู้ใดกระทำอนาจารแก่บุคคลอายุกว่าสิบห้าปีโดยขู่เชิญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยบุคคลนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้บุคคลนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>	<p>มาตรา 4 ให้ยกเลิกวรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ของมาตรา 278 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 27) พ.ศ. 2562</p>	<p>มาตรา 4 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (6) ของมาตรา 39 แห่งประมวลกฎหมายอาญา “(6) คำสั่งดเว้นการกระทำการ”</p> <p>มาตรา 5 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 41/1 แห่งประมวลกฎหมายอาญา “<u>มาตรา 41/1 หากศาลพิจารณาแล้วเห็นว่ามี</u> <u>ความจำเป็นในการที่จะคุ้มครองผู้อื่นจากการถูกคุกคาม</u> <u>รบกวน ช่มชู้ สร้างความเดือดร้อนรำคาญโดยการกระทำ</u> <u>ของผู้ถูกฟ้อง ศาลอาจสั่งห้ามผู้นั้นไม่ให้กระทำการใด ๆ</u> <u>ตามที่ระบุไว้ในคำสั่ง ภายในระยะเวลาที่กำหนด</u>”</p>

ประมวลกฎหมายอาญา	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางสาวภคมน หนูนอนันต์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
<p>ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำโดยใช้วัตถุหรืออวัยวะอื่นซึ่งมิใช่อวัยวะเพศล้วงล้า อวัยวะเพศหรือทวารหนักของบุคคลนั้น ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท</p> <p>ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสอง ได้กระทำโดยทำให้ผู้ถูกกระทำเข้าใจว่าผู้กระทำมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสี่หมื่นบาทถึงสี่แสนบาท</p> <p>ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสอง ได้กระทำโดยมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิดหรือใช้อาวุธ หรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันอันมีลักษณะเป็นการโทรมหนี้ยหรือกระทำกับชายในลักษณะเดียวกัน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต</p> <p>มาตรา 279 ผู้ใดกระทำอนาจารแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้อง</p>	<p>มาตรา 5 ให้ยกเลิกวรรคสี่ วรรคห้า วรรคหก และวรรคเจ็ด ของมาตรา 279 แห่งประมวลกฎหมาย</p>	

ประมวลกฎหมายอาญา	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางสาวกมลน หนุณอนันต์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
<p>ระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำแก่เด็กอายุไม่เกินสิบสามปี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ผู้กระทำได้กระทำโดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยเด็กนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้เด็กนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสาม เป็นการกระทำโดยใช้วัตถุหรืออวัยวะอื่นซึ่งมิใช่อวัยวะเพศล้วงล้าอวัยวะเพศหรือทวารหนักของเด็กนั้น ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท</p> <p>ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสี่ เป็นการกระทำแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบสามปี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่</p>	<p>อาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 27) พ.ศ. 2562</p>	

ประมวลกฎหมายอาญา	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางสาวกมลน หนูนอนันต์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
<p>เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสี่หมื่นบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต</p> <p>ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสี่หรือวรรคห้า ได้กระทำโดยทำให้ผู้ถูกกระทำเข้าใจว่าผู้กระทำมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต</p> <p>ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสี่หรือวรรคห้า ได้กระทำโดยมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด หรือโดยใช้อาวุธหรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันอันมีลักษณะเป็นการโทรมเด็กหญิงหรือกระทำกับเด็กชายในลักษณะเดียวกัน ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต</p>		<p>มาตรา 6 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 279/1 แห่งประมวลกฎหมายอาญา</p> <p><u>“มาตรา 279/1 ผู้ใดกระทำด้วยประการใด ๆ ต่อผู้อื่น อันเป็นการคุกคามทางเพศ โดยเป็นการแสดงออกทางวาจา ทางกริยาท่าทาง หรือการสัมผัสทางร่างกาย ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือทำให้รู้สึกไม่พึงปรารถนา และไม่ต้องการต่อยค่า</u></p>

ประมวลกฎหมายอาญา	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางสาวกมลน หนูนอนันต์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
		<p><u>เสื่อมเสียเกียรติหรือถูกรังเกียจต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท</u></p> <p><u>กรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกระทำความผิดทางเพศในกรณี</u></p> <p>(1) <u>กระทำความผิดทางเพศโดยการเฝ้าติดตาม</u></p> <p>(2) <u>กระทำความผิดทางเพศโดยกระทำกับเด็กอายุต่ำกว่าสิบห้าปี</u></p> <p>(3) <u>กระทำความผิดทางเพศโดยการอาศัยความไว้วางใจหรือสภาพของผู้ถูกกระทำ หรือตำแหน่งหน้าที่อาศัยเหตุที่ผู้กระทำมีอำนาจเหนือผู้ถูกกระทำอันเนื่องจากความสัมพันธ์ในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชา นายจ้าง หรือผู้มีอำนาจเหนือ หรือความรับผิดชอบของผู้กระทำในการประพฤติผิดทางเพศต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี และปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”</u></p> <p>มาตรา 7 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 279/2 แห่งประมวลกฎหมายอาญา</p>

ประมวลกฎหมายอาญา	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางสาวกมลน หนูนอนันต์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
		<p>“มาตรา 279/2 ผู้ใดโดยเจตนากระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นความทางเพศ การรังแก ช่มเหลง ช่มชู้ คุกคามหรือรบกวนทางเพศ ผ่านช่องทางการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นหวาดกลัว หรือรู้สึกถูกคุกคาม ถูกช่มชู้ หรือเกิดความกังวลใจ เสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น ถูกเกลียดชังได้รับความอับอาย หรือความเดือดร้อนรำคาญ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>การทำความผิดใด ๆ อีกในระหว่างการคุมประพฤติ ในระหว่างรอการกำหนดโทษหรือรอการลงโทษหรือในระหว่างการปล่อยตัวชั่วคราว ในระหว่างรอการอุทธรณ์หรือฎีกา หรือเป็นการกระทำของบุคคลที่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ามีการกระทำความผิดตามมาตรา 279/1 และมาตรานี้ และได้กระทำความผิดใด ๆ อีกในระหว่างที่ต้องรับโทษอยู่ หรือภายในเวลาห้าปีนับแต่พ้นโทษ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษเพิ่มขึ้นสองเท่า”</p>

ประมวลกฎหมายอาญา	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางสาวภคมน หนูนอนันต์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
<p>มาตรา 281 ความผิดตามมาตราดังต่อไปนี้ เป็นความผิดอันยอมความได้</p> <p>(1) มาตรา 276 วรรคหนึ่ง และมาตรา 278 วรรคสอง ซึ่งเป็นการกระทำระหว่างคู่สมรส ถ้ามิได้เกิดต่อหน้าธารกำนัล หรือไม่เป็นเหตุให้ผู้ถูกระทำรับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย</p> <p>(2) มาตรา 278 วรรคหนึ่ง ถ้ามิได้เกิดต่อหน้าธารกำนัล ไม่เป็นเหตุให้ผู้ถูกระทำรับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย หรือมิได้เป็นการกระทำแก่บุคคลตั้งระบุไว้ในมาตรา 285 และมาตรา 285/2</p>	<p>มาตรา 6 ให้ยกเลิกความในมาตรา 281 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 27) พ.ศ. 2562 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“ความผิดตามมาตราดังต่อไปนี้ เป็นความผิดอันยอมความได้”</p> <p>(1) มาตรา 276 วรรคหนึ่ง ซึ่งเป็นการกระทำระหว่างคู่สมรส ถ้ามิได้เกิดต่อหน้าธารกำนัล หรือไม่เป็นเหตุให้ผู้ถูกระทำรับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย</p> <p>(2) มาตรา 278 ถ้ามิได้เกิดต่อธารกำนัล ไม่เป็นเหตุให้ผู้ถูกระทำรับอันตรายสาหัส หรือถึงแก่ความตาย หรือมิได้เป็นการกระทำแก่บุคคลตั้งระบุไว้ในมาตรา 285 และมาตรา 285/2”</p> <p>มาตรา 7 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 284/1 และมาตรา 284/2 แห่งประมวลกฎหมายอาญา</p>	

ประมวลกฎหมายอาญา	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางสาวกมลน หนูนอนันต์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
	<p>“มาตรา 284/1 ผู้ใดคุกคามทางเพศต่อผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p><u>การคุกคามทางเพศตามวรรคหนึ่ง หมายความว่า การกระทำไม่ว่าโดยทางกาย วาจา การส่งเสียง การแสดง อากัปกิริยาท่าทาง การแสดงหรือสื่อสารด้วยวิธีการใดไม่ว่าจะกระทำต่อหน้าหรือกระทำโดยการสื่อสารที่ส่งไปในทางเพศ เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อนรำคาญ อับอาย หรือถูกเหยียดหยาม รวมถึงการติดตามรังควาน หรือการกระทำใดที่อาจก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยทางเพศต่อผู้อื่น</u></p> <p><u>ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำต่อเด็กอายุไม่เกินสิบห้าปีซึ่งไม่ใช่ภรรยาของตน โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</u></p> <p>มาตรา 284/2 ผู้ใดคุกคามทางเพศต่อผู้อื่น โดยอาศัยเหตุที่ผู้กระทำความผิดมีอำนาจเหนือผู้ถูกระทำ อันเนื่องมาจากความสัมพันธ์ในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชา นายจ้าง หรือผู้มีอำนาจเหนือประการอื่น ต้องระวางโทษ</p>	

ประมวลกฎหมายอาญา	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางสาวกมลน หนูนอนันต์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
<p>มาตรา 397 ผู้ใดกระทำความผิดด้วยประการใด ๆ ต่อผู้อื่น อันเป็นการรังแก ข่มเหง คุกคาม หรือกระทำให้ได้รับความอับอาย หรือเดือดร้อนรำคาญ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท</p> <p>ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำในที่สาธารณะหรือต่อหน้าธารกำนัล หรือเป็นการกระทำอันมีลักษณะส่อไปในทางที่จะล่วงเกินทางเพศ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสองเป็นการกระทำโดยอาศัยเหตุที่ผู้กระทำมีอำนาจเหนือผู้ถูกระทำ อันเนื่องมาจากความสัมพันธ์ในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชา นายจ้าง หรือผู้มีอำนาจเหนือประการอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท</p>	<p><u>จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ”</u></p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>มาตรา 8 ให้ยกเลิกความในมาตรา 397 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 22) พ.ศ. 2558 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา 397 ผู้ใดกระทำความผิดด้วยประการใด ๆ ต่อผู้อื่น อันเป็นการรังแก ข่มเหง คุกคาม หรือกระทำให้ได้รับความอับอายหรือเดือดร้อนรำคาญ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท</p> <p>ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำในที่สาธารณะหรือต่อหน้าธารกำนัล ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน<u>หกเดือน</u> หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

ส่วนที่ 2

บทวิเคราะห์

ประชาชนคนไทยในปัจจุบันให้ความสำคัญกับเรื่องสิทธิมนุษยชนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะเรื่องความเท่าเทียมทางเพศ แต่ก็ยังมีข่าวตามสื่อสารมวลชนปรากฏในสังคมอยู่ว่า สตรียังถูกใช้ความรุนแรงอยู่บ่อยครั้ง ปรากฏให้เห็นในหลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความด้อยโอกาสของสตรีเมื่อเทียบกับบุรุษ รวมไปถึงการไม่ยอมรับให้บุคคลสามารถแสดงออกทางเพศได้อย่างเสรี ส่งผลให้เกิดความไม่เป็นธรรมในการจ้างแรงงาน การล่วงละเมิดและคุกคามทางเพศในที่ทำงาน หรือแม้กระทั่งความไม่เป็นธรรมในวงการศึกษา ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women: CEDAW) แล้วก็ตาม ซึ่งอนุสัญญา CEDAW นี้มีความครอบคลุมและมุ่งเน้นการสร้างความเท่าเทียมทางเพศในทุกมิติของชีวิต โดยเรียกร้องให้รัฐภาคีดำเนินการทั้งทางกฎหมายและในทางปฏิบัติเพื่อขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีอย่างเป็นระบบ กำหนดพันธกรณีของรัฐภาคีให้ประณามการเลือกปฏิบัติต่อสตรีทุกรูปแบบ กำหนดนโยบายและมาตรการเพื่อขจัดการเลือกปฏิบัติ และประกันการคุ้มครองทางกฎหมายต่อสิทธิสตรีอย่างเท่าเทียมกับบุรุษ การขจัดการค้ามนุษย์และการแสวงประโยชน์จากการค้าประเวณี และความเสมอภาคในชีวิตครอบครัว รวมถึงสิทธิในการสมรส การหย่าร้าง และการเลี้ยงดูบุตร เป็นต้น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ก็เช่นเดียวกัน ได้กำหนดหลักการเกี่ยวกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ไว้ในมาตรา 4 กำหนดว่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง ปวงชนชาวไทยย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญเสมอกัน และมาตรา 27 กำหนดว่า บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือเหตุอื่นใด จะกระทำมิได้ ประชาชนชาวไทยทุกคนจึงมีสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคกัน เพราะศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ประกอบด้วยรากฐานอันเป็นสาระสำคัญที่ไม่อาจแยกออกได้ คือ 1) สิทธิในชีวิตร่างกาย ซึ่งเป็นสิ่งที่ติดตัวบุคคลมาตั้งแต่กำเนิดเป็นสิทธิของปัจเจกบุคคลที่มีอยู่ในสภาวะธรรมชาติ สิทธิดังกล่าวไม่อาจจะพรากไปจากบุคคลได้ ในขณะที่เดียวกันบุคคลอาจได้รับการปกป้องคุ้มครองจากรัฐด้วยบทบัญญัติของกฎหมายได้ และ 2) สิทธิในความเสมอภาค เป็นการรับรองว่ามนุษย์ทุกคนมีสิทธิและเสรีภาพอย่างเท่าเทียมกัน ดังนั้น แม้ว่ามนุษย์จะมีสิทธิในชีวิตและร่างกายของตน แต่หากขาดหลักประกันในเรื่องความเสมอภาคแล้ว บุคคลอาจได้รับการปฏิบัติอย่างไม่เท่าเทียมกับบุคคลอื่นในสังคม หรืออาจถูกเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศ เชื้อชาติ หรือศาสนาได้

การข่มขืน กระทำอนาจาร และการคุกคามทางเพศ เป็นการล่วงละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ อันเป็นการกระทำที่ขัดต่อหลักรัฐธรรมนูญ และอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ ประเทศไทยจึงได้มีบทบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญาเพื่อคุ้มครองผู้ถูกกระทำไว้โดยเฉพาะ แต่กฎหมายดังกล่าวยังไม่ครอบคลุม และยังไม่สามารถป้องปรามความผิดอันเกิดขึ้นจากการล่วงละเมิดทางเพศได้ โดยเฉพาะการคุกคามทางเพศเป็นการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศได้ง่ายที่สุด ประกอบกับการพัฒนาของเทคโนโลยีสารสนเทศที่ก้าวไกลและไร้พรมแดน เกิดเป็นพฤติกรรมการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศในรูปแบบใหม่ เป็นการคุกคามทางเพศทั้งทางกายภาพและบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ แม้จะไม่มี การคุกคามทางเพศต่อเนื้อตัวร่างกาย แต่ส่งผลกระทบต่อผู้ถูกกระทำให้เกิดความวิตกกังวลต่อการใช้ชีวิตประจำวัน จนอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิตได้เช่นกัน

ประมวลกฎหมายอาญาเกี่ยวกับทางเพศของประเทศไทยนั้น มีพัฒนาการมาโดยลำดับ โดยเริ่มต้นเมื่อ พ.ศ. 2499 มีประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2499 คือ ฉบับแรก เป็นการรวบรวมและปรับปรุงกฎหมายอาญาของไทยให้เป็นระบบมีบทบัญญัติเกี่ยวกับความผิดทางเพศ ในมาตรา 276 ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา (เฉพาะกรณีชายข่มขืนหญิง) มาตรา 277 ความผิดฐานกระทำชำเราเด็ก และมาตรา 278 ความผิดฐานกระทำอนาจาร

พ.ศ. 2550 หลังจากนั้นมีการแก้ไขเพิ่มเติมในปี พ.ศ. 2550 พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 19) พ.ศ. 2550 มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ คือ ขยายคำนิยามของการกระทำชำเราให้รวมถึงการกระทำต่อทวารหนักหรือช่องปาก เพิ่มบทลงโทษสำหรับการกระทำความผิดต่อเด็กอายุไม่เกิน 13 ปี และแก้ไขให้ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราสามารถเกิดขึ้นได้แม้ในชีวิตสมรส แต่ยังคงมีข้อจำกัดคือ ยังไม่ครอบคลุมการข่มขืนกระทำชำเราระหว่างเพศเดียวกัน

พ.ศ. 2562 หลังจากนั้นมีการแก้ไขอีกครั้ง คือ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 27) พ.ศ. 2562 มีการเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญ คือ แก้ไขคำนิยามของการกระทำชำเราให้ครอบคลุมทั้งเพศชายและหญิง และปรับปรุงบทลงโทษให้สอดคล้องกับความรุนแรงของการกระทำ ความก้าวหน้าที่ของกฎหมายฉบับนี้ คือ ยอมรับว่าผู้ชายก็สามารถตกเป็นเหยื่อของการข่มขืนได้ และให้ความสำคัญกับการคุ้มครองสิทธิทางเพศมากขึ้น

พ.ศ. 2564 การแก้ไขครั้งล่าสุดในปี พ.ศ. 2564 คือ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 28) พ.ศ. 2564 มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ คือ การแก้ไขมาตรา 301 และ 305 เกี่ยวกับการทำแท้ง อนุญาตให้หญิงสามารถยุติการตั้งครรภ์ได้ในอายุครรภ์ไม่เกิน 12 สัปดาห์ กำหนดเงื่อนไขการทำแท้งที่อายุครรภ์เกิน 12 สัปดาห์ แต่ไม่เกิน 20 สัปดาห์ เป็นความก้าวหน้าที่ให้สิทธิแก่ผู้หญิงในการตัดสินใจเกี่ยวกับร่างกายของตนเองมากขึ้น สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนและสุขภาพอนามัยของผู้หญิง

การเสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... โดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในครั้งนี้ (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ และนางสาวภคมน หนูนอนันต์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ซึ่งทั้ง 2 ฉบับเป็นร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการทำนองเดียวกัน คือ เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางเพศ โดยแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “กระทำชำเรา” เพื่อให้ครอบคลุมถึงการกระทำความผิดในพฤติการณ์ต่าง ๆ ที่มีความหลากหลายมากขึ้น ยกเลิกเหตุฉกรรจ์ของความผิดฐานอนาจาร และเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “คุกคามทางเพศ” พร้อมทั้งกำหนดความผิดฐานคุกคามทางเพศเป็นฐานความผิดใหม่ เนื่องจากในปัจจุบันมีการกระทำความผิดทางเพศในหลายรูปแบบและเป็นการกระทำต่อบุคคลทุกเพศ ทุกวัย รวมถึงผู้มีความหลากหลายทางเพศ อันเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทั้งร่างกายและจิตใจของผู้ถูกระทำ การเพิ่มบทความผิดเกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานคุกคามทางเพศที่กระทำผ่านทางกายภาพหรือช่องทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การกำหนดวิธีการเพื่อความปลอดภัยสำหรับการส่งจดเว้นการกระทำการ การเพิ่มกรณีศาลมีอำนาจกำหนดคำสั่งงดเว้นการกระทำการ การแก้ไขอัตราโทษของมาตรา 397 เพื่อเพิ่มอัตราโทษกรณีความผิดที่กระทำต่อผู้อื่นอันเป็นการรังแก ข่มเหง คุกคาม หรือกระทำให้ได้รับความอับอายหรือเดือดร้อนรำคาญ หรือการกระทำนั้นได้กระทำในที่สาธารณะสถานหรือต่อหน้าธารกำนัล

กรณีบทนิยามคำว่า “กระทำชำเรา” ในพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 27) พ.ศ. 2562 ยังนิยามคำว่า “กระทำชำเรา” ไว้ไม่ครบถ้วน โดยได้นิยามความหมายใหม่จากเดิมของคำว่า “กระทำชำเรา” หมายความว่า กระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ โดยการใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น แต่หากผู้กระทำใช้สิ่งอื่นใดที่มีใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำหรือของผู้อื่นสอดใส่อวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้เสียหายเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ โทษก็จะถูกย้ายไปเป็นเหตุเพิ่มโทษของการอนาจารโดยการล่วงล้ำ (sexual assault by penetration) การแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามใหม่ในร่างฯ ของนายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ จึงเป็นการป้องปรามและครอบคลุมถึงการกระทำความผิดในพฤติการณ์ต่าง ๆ ที่มีความหลากหลาย

ฝ่ายที่เห็นด้วย เห็นว่า การแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาตามร่างพระราชบัญญัตินี้ ส่งผลดีต่อการดำเนินการลงโทษผู้กระทำความผิดฐานกระทำชำเรา เนื่องจากมีการแก้ไขเพิ่มเติมนิยาม คำว่า “กระทำชำเรา” ให้ครอบคลุมการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศที่มีความเปลี่ยนแปลง ในสถานการณ์ปัจจุบันรวมทั้งสอดคล้องกับกรณีความหลากหลายทางเพศด้วย

ฝ่ายที่ไม่เห็นด้วย เห็นว่า กรณีแก้ไขนิยามคำว่า “กระทำชำเรา” นั้น ประมวลกฎหมายอาญาที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีความครอบคลุมกรณีการกระทำความผิดทางเพศซึ่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กล่าวถึงอยู่แล้ว โดยกำหนดเป็นเหตุฉกรรจ์ในความผิดฐานอนาจารซึ่งมีโทษในระดับเดียวกับการกระทำชำเรา ดังนั้นจึงไม่มีความจำเป็นต้องแก้ไขให้การกระทำความผิดดังกล่าวเข้าลักษณะเป็นการกระทำชำเราอีก

กรณีการกำหนดความผิดฐานคุกคามทางเพศ

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ร่วมกับนิด้าโพล สํารวจสถานการณ์การคุกคามทางเพศในที่ทำงาน วันที่ 9-16 พ.ค. 2567 กลุ่มตัวอย่างอายุ 20 ปีขึ้นไป 2,000 คน ทั้งข้าราชการ ลูกจ้างของรัฐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ เอกชน ซึ่งเกือบ 1 ใน 4 หรือร้อยละ 23.5 เคยเห็นการคุกคามทางเพศ ในสถานที่ทำงาน ขณะที่ร้อยละ 6.3 หรือ 126 คน เคยถูกคุกคามทางเพศ สิ่งที่ถูกระงับมากที่สุดคือด้วยวาจา ร้อยละ 50 พุดวิจรรย์สัดส่วนร่างกาย และถึงขั้นขอหรือชักชวนให้มีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 2.88 ด้านกิริยา จ้องมองแหะโลมด้วยสายตามากที่สุด ร้อยละ 86.21 ด้านร่างกาย ร้อยละ 70.83 ถูกจับมือ แตะไหล่ แขน หลัง ร้อยละ 66.67 เข้ามาใกล้หรือเบียด ร้อยละ 8.33 ลูบ คลำ ต้นคอ บ่า หลัง ร้อยละ 4.17 ถูกกอดจูบ และ ร้อยละ 4.17 เคยถูกใช้กำลังบีบบังคับให้ทำกิจกรรมทางเพศ กลุ่มตัวอย่างที่ถูกคุกคามทางเพศร้อยละ 62.5 ได้รับความเสียหาย ร้อยละ 25 ได้รับความเสียหาย ร้อยละ 12.5 ได้รับความเสียหายหรือ อวัยวะเพศ

บุคคลที่เป็นผู้คุกคามทางเพศอันดับหนึ่ง คือ เพื่อนร่วมงานร้อยละ 81.75 หัวหน้า/ผู้บังคับบัญชา ร้อยละ 16.67 ลูกค้า/ผู้รับบริการร้อยละ 8.73 ลูกน้อง/ผู้ใต้บังคับบัญชาร้อยละ 5.56 ผู้บริหาร/เจ้าของบริษัท ร้อยละ 3.17 ส่วนมาตรการที่อยากให้หน่วยงานมีเพื่อจัดการกับการคุกคามทางเพศ กลุ่มตัวอย่างทั้งที่ ถูกคุกคามและพบเห็นการคุกคามร้อยละ 33.5 อยากให้มีบทลงโทษที่ชัดเจนกับผู้กระทำในลักษณะต่าง ๆ ร้อยละ 30.4 มีนโยบายป้องกันที่ชัดเจน ร้อยละ 25.8 มีช่องทางร้องเรียนสายตรงผู้บริหาร และร้อยละ 25.25 มีฝึกอบรมพนักงาน¹

ฝ่ายที่เห็นด้วย เห็นว่า สำหรับการกำหนดให้มีความผิดฐานคุกคามทางเพศนั้นเป็นการกำหนดให้การกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศอันเป็นการคุกคามทางเพศเป็นฐานความผิดทางอาญาอย่างชัดเจน โดยกำหนดให้มีโทษเพิ่มขึ้นจากเดิมที่มีลักษณะเป็นการก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญซึ่งเป็นลหุโทษ จึงก่อให้เกิดกลไก ในการป้องปรามการกระทำความผิดอันเป็นการคุกคามทางเพศ ซึ่งส่งผลให้เกิดการลดจำนวนผู้กระทำความผิด และลดจำนวนคดีความเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศได้ เป็นกฎหมายเฉพาะช่วยให้ผู้เสียหายสามารถเข้าถึง กระบวนการยุติธรรมได้ง่ายขึ้น พบว่าประเทศที่มีกฎหมายต่อต้านการคุกคามทางเพศ มีอัตราการรายงาน เหตุการณ์สูงขึ้นร้อยละ 35 เมื่อเทียบกับประเทศที่ไม่มีกฎหมายเฉพาะ² นอกจากนี้ กฎหมายยังช่วยให้ ผู้เสียหายได้รับการชดเชยค่าเสียหายและเยียวยาจิตใจ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการฟื้นฟูจากประสบการณ์ อันเลวร้าย และกฎหมายส่งสัญญาณว่าการคุกคามทางเพศเป็นสิ่งที่ยอมรับไม่ได้ ตระหนักถึงปัญหาการคุกคาม ทางเพศในรูปแบบที่หลากหลาย และช่วยสร้างบรรทัดฐานทางสังคมเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

¹ Phinunchaya. (05 มิถุนายน 2567). สสส.สานพลังภาคีสร้าง “สังคมปลอดการคุกคามทางเพศ” เกือบ 1 ใน 4 เจอในที่ทำงาน 50% ขอมีเซ็กส์-ใช้กำลัง. สืบค้น 22 กรกฎาคม 2567 จาก <https://www.thaihealth.or.th/> /สสส-สานพลังภาคี-สร้าง-ส/

² Phumzile Mlambo-Ngcuka.(6 May 2024). PREVENTION OF HARASSMENT, SEXUAL HARASSMENT, DISCRIMINATION AND ABUSE OF AUTHORITY POLICY. สืบค้น 22 กรกฎาคม จาก<https://www.unwomen.org/sites/default/files/Headquarters/Attachments/Sections/About%20Us/Accountability/UN-Women-Harassment-sexual-harassment-discrimination-and-abuse-of-authority-policy-en.pdf>

ฝ่ายที่ไม่เห็นด้วย การกำหนดให้มีฐานความผิดคุกคามทางเพศนั้น อาจไม่สอดคล้องกับหลักความยุติธรรม เนื่องจากการกระทำดังกล่าวอาจจะไม่ถึงขั้นเป็นอาชญากรรม และส่งผลให้เกิดคดีความมากมายในกระบวนการพิจารณาคดีของศาล อาจมีการใช้กฎหมายเพื่อกลั่นแกล้งหรือแก้แค้นบุคคลอื่น โดยเฉพาะในบริบทที่มีความขัดแย้งส่วนตัว

อย่างไรก็ตาม การคุกคามทางเพศมักเกิดขึ้นโดยไม่มีพยานหลักฐาน ทำให้ยากต่อการพิสูจน์ความผิดพบว่าผู้ที่เคยพบเห็นการคุกคามทางเพศ ส่วนใหญ่ร้อยละ 55.32 ไม่ทำอะไรเลย³ อาจเกิดจากหลายเหตุผลทั้งหมดกล่าว ทั้งไม่แน่ใจในสถานการณ์ที่เกิดขึ้น หรือไม่มั่นใจว่าถ้าไปร้องเรียนหรือแจ้งความจะได้รับผลอย่างไร โดยเฉพาะหากผู้ที่กระทำนั้นเป็นผู้บังคับบัญชา หรือผู้ที่มีอำนาจเหนือ หรืออำนาจปกครอง

บทสรุป

ปัจจุบันรสนิยมของการร่วมเพศเปลี่ยนแปลงไป ภัยจากการคุกคามทางเพศก็เพิ่มมากขึ้นด้วยความผิดฐานกระทำอนาจารโดยการล่วงล้ำ ควรจะต้องตีความอย่างกว้างเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมที่มีความหลากหลายทางเพศ ดังนั้น การใช้อวัยวะเพศหรือสิ่งอื่นใดของผู้กระทำหรือของผู้อื่นล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่นหรือของผู้กระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำนั้น ย่อมเป็นความชั่วร้ายภายในจิตใจของผู้กระทำไม่ต่างกัน จึงสมควรกำหนดให้การกระทำทั้งสองลักษณะเป็นความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราเช่นเดียวกัน

ดังนั้น การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายในเรื่องเพศควรมีการพิจารณาศึกษาวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบข้อดีข้อเสีย และผลกระทบจากการนำตัวบทกฎหมายไปปรับใช้ และพัฒนามาตรฐานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี เช่น การกำหนดความผิดใหม่เพื่อการรับมือกับความผิดทางเพศผ่านสื่อออนไลน์ การขยายเขตอำนาจศาลให้ครอบคลุมความผิดที่กระทำผ่านอินเทอร์เน็ตข้ามพรมแดน การให้ความรู้และป้องกัน เน้นการให้ความรู้แก่เด็กและผู้ปกครองเกี่ยวกับความปลอดภัยทางออนไลน์ รวมถึงศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายของต่างประเทศเพื่อให้การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายได้อย่างเป็นระบบ เมื่อกฎหมายมีผลบังคับใช้แล้วควรมีการจัดทำองค์ความรู้เพื่อเผยแพร่ให้ผู้ปฏิบัติงานหรือประชาชนมีความรู้ความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน

นอกจากนี้ การรักษาสมดุลระหว่างการบังคับใช้กฎหมายและการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล การสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศในการต่อต้านอาชญากรรมทางเพศข้ามชาติ การจัดการกับความแตกต่างทางวัฒนธรรมและกฎหมายระหว่างประเทศก็เป็นสิ่งที่ควรคำนึงถึงในการพัฒนาปรับปรุงกฎหมาย

³ อ่างแล้ว เริงอรุณที่ 1

ส่วนที่ 3

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

1. แนวคิดเกี่ยวกับการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ

1.1 ความหมายการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ (Sexual Harassment)

เจนวิทย์ นวลแสง และคณะ ได้ให้ความหมายของการล่วงละเมิดทางเพศ หมายถึง การรบกวน ก่อกวน การคุกคามทุกชนิดที่ผู้ถูกรกระทำเป็นหญิง หรือในบางกรณีผู้ถูกรกระทำอาจเป็นชายได้เช่นกัน ซึ่งการกระทำดังกล่าวหากมีพฤติกรรมทางเพศ (Sex-Based and Sexual Behavior) เข้ามาเกี่ยวข้องก็ถือได้ว่าเป็นการล่วงละเมิดทางเพศได้ทั้งสิ้น

การคุกคามทางเพศ หมายถึง พฤติกรรมการล่วงละเมิดในทุกรูปแบบทั้งทางกาย วาจา และการสัมผัสที่แสดงออกทางเพศ โดยเป็นพฤติกรรมอันไม่พึงปรารถนาของบุคคลทั่วไป มีวัตถุประสงค์ไปในทางละเมิดสิทธิความเป็นส่วนตัวของผู้ถูกรกระทำโดยเหตุแห่งเพศที่ผู้ถูกรกระทำมีอยู่ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวขัดต่อหลักความเสมอภาคทางเพศ และเป็นรูปแบบหนึ่งของการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศ เช่น การขอมิเพศสัมพันธ์ การชวนไปรับประทานอาหาร หรือชวนไปเที่ยว เพื่อสนองตอบความพึงพอใจในทางเพศของตน โดยยกเอาผลประโยชน์ด้านการทำงานของผู้ถูกรกระทำเป็นเครื่องต่อรอง ได้แก่ การเสนอเงินเดือนต่าง ๆ หรืออาจจะเป็นการที่บุคคลรอบข้างสร้างบรรยากาศที่ไม่เป็นมิตร เช่น การพูดจาสองแง่สองง่าม การวิพากษ์วิจารณ์รูปร่าง การแต่งกาย การสัมผัสและต้องร่างกายอันมีนัยในทางเพศที่เป็นการกระทำซ้ำ ในลักษณะที่ทำให้ผู้ถูกรกระทำรู้สึกอึดอัด¹

กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้ให้ความหมายของการล่วงละเมิดหรือการคุกคามทางเพศ คือ การกระทำใด ๆ หรือพฤติกรรมที่สื่อไปในทางเพศ ที่เป็นการบังคับใช้อำนาจที่ไม่พึงปรารถนาด้วยวาจา ข้อความ ท่าทาง แสดงด้วยเสียง รูปภาพ เอกสาร ข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์หรือสิ่งของลามกอนาจารเกี่ยวกับเพศ หรือกระทำอย่างอื่นในทำนองเดียวกันโดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือนร้อนรำคาญ ได้รับความอับอาย หรือรู้สึกว่าถูกเหยียดหยาม และให้หมายรวมถึงการติดตามรังควานหรือการกระทำใดที่ก่อให้เกิดบรรยากาศไม่ปลอดภัยทางเพศ

1.2 รูปแบบการคุกคามทางเพศ²

กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้แบ่งรูปแบบของการล่วงละเมิดทางเพศหรือคุกคามทางเพศไว้ 2 ประเภท ดังนี้

1) การก่อกวนความเดือดร้อนรำคาญ หรือสร้างบรรยากาศอันเป็นปฏิปักษ์ไม่พึงปรารถนา (Hostile Environment Sexual Harassment) ได้แก่ การใช้วาจา เช่น การวิพากษ์วิจารณ์รูปร่างหน้าตา แขนง พุดตลก

¹ ความรับผิดทางอาญาและการเยียวยาผู้เสียหายจากการคุกคามทางเพศ ศึกษากรณี ประเทศไทย สหพันธ์รัฐ เยอรมนี และเครือรัฐออสเตรเลีย. สืบค้น 19 กรกฎาคม 2567 จาก <http://www.polsci-law.buu.ac.th/journal/document/8-2/10.pdf>

² มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศในการทำงาน. สืบค้น 19 กรกฎาคม 2567 จาก <https://infocenter.doae.go.th/wp-content/uploads/2017/09/มาตรการป้องกันล่วงละเมิด.pdf>

ลามก ล้อเลียน ดูหมิ่นเหยียดหยามในความเป็นหญิงความเป็นชาย หรือเพศสภาพอื่น รวมถึงรสนิยมทางเพศ หรือแสดงลักษณะทางกิริยา เช่น มองด้วยสายตา ผิวกาย จับมือถือแขน ถูกเนื้อต้องตัว หรือการแสดงสิ่งของ ภาพ จดหมาย เช่น ภาพลามก ปฏิทินโป๊เปลือย ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ภาพหน้าจอคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

2) การใช้ประโยชน์หรือโทษเพื่อแลกเปลี่ยนให้ได้มาซึ่งความพอใจทางเพศสัมพันธ์ (Quid pro quo sexual harassment หรือ this for this for that) การล่วงเกินคุกคามทางเพศรูปแบบนี้เป็นการล่วงเกินทางเพศโดยตรงเห็นได้ชัดเจนที่สุดรูปแบบหนึ่ง ใช้การแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ หรือการใช้อำนาจให้คุณให้โทษ เพื่อให้ได้มาซึ่งความพึงพอใจทางเพศสัมพันธ์ อาทิ การร่วมประเวณี การสัมผัสร่างกาย หรือการกระทำอื่นใดทางเพศ แม้ว่าอีกฝ่ายจะยินยอม หรือตกอยู่ในภาวะจำยอมหรือยอมจำนนก็ถือว่าเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ โดยมักเป็นการกระทำของผู้มีอำนาจกระทำกับผู้ด้อยอำนาจ โดยได้แบ่ง 5 พฤติกรรมที่เข้าข่ายเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศไว้ดังนี้

(1) การกระทำทางสายตา เช่น การจ้องมองร่างกายที่สื่อไปในทางเพศ มองซ่อนใต้กระโปรง มองหน้าอกหรือจ้องลงไปที่คอเสื้อ จนทำให้ผู้ถูกมองรู้สึกอึดอัด อับอาย หรือไม่สบายใจ หรือผู้อื่นที่อยู่ในบริเวณดังกล่าวมีความรู้สึกเช่นเดียวกัน เป็นต้น

(2) การกระทำด้วยวาจา เช่น

- การวิพากษ์วิจารณ์รูปร่าง ทรวดทรง และการแต่งกายที่สื่อไปในทางเพศ
- การชักชวนให้กระทำการใด ๆ ในที่ลับตา ซึ่งผู้ถูกกระทำไม่พึงประสงค์และไม่ต้องการ
- การเกี้ยวพาราสี พูดจาแทะโลม วิจารณ์ทรวดทรง การพูดจาลามก การโทรศัพท์ลามก การเรียกผู้หญิงด้วยคำที่สื่อไปในทางเพศ จับกลุ่มวิจารณ์พฤติกรรมทางเพศของบุคคล

- การสนทนาเรื่องเพศหรือเพศสัมพันธ์ การแสดงความคิดเห็นต่อรสนิยมทางเพศ และการพูดที่สื่อไปในทางเพศ การถามเกี่ยวกับประสบการณ์ความชื่นชอบในเรื่องเพศ การสร้างเรื่องโกหกหรือการแพร่ข่าวลือเกี่ยวกับชีวิตทางเพศของผู้อื่น

(3) การกระทำทางกาย เช่น

- การสัมผัสร่างกายของผู้อื่น การลูบคำ การถูไถร่างกายผู้อื่นอย่างมีนัยทางเพศ การฉวยโอกาสกอดรัด จูบ การหยอกล้อโดยแตะเนื้อต้องตัว หรือการสัมผัสทางกายอื่นใดที่ไม่น่าพึงประสงค์ เช่น การดึงมานั่งตัก
- การตามตื้อโดยอีกฝ่ายไม่ต้องการ การตั้งใจใกล้ชิดเกินไป การต้อนเข้ามุมหรือขวางทางเดิน การยักคิ้วหลีวตา การผิวกายแบบเชยชวน การส่งจูบ การเลียริมฝีปาก การแสดงพฤติกรรมไปในทางเพศ โดยใช้มือหรือการเคลื่อนไหวทางร่างกาย

(4) การกระทำอื่น ๆ เช่น

- การแสดงรูปภาพ วัตถุ และข้อความที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเพศ รวมทั้งการเปิดภาพโป๊
- การแสดงออกที่เกี่ยวกับเพศ เช่น การเขียนหรือวาดภาพทางเพศในที่สาธารณะ การใช้สัญลักษณ์ที่แสดงถึงเรื่องเพศทางอินเทอร์เน็ต เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์

(5) การกระทำทางเพศที่มีการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์

- การให้สัญญาที่จะให้ประโยชน์ เช่น ตำแหน่งหน้าที่การงาน ผลการเรียน หากผู้ถูกล่วงละเมิดหรือคุกคามยอมมีเพศสัมพันธ์ เช่น การขอให้ไปค้างคืนด้วย ขอให้มีเพศสัมพันธ์ด้วย หรือขอให้ทำอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ

- ข่มขู่ให้เกิดผลลบต่อการดำเนินชีวิต การข่มขู่ว่าจะทำร้าย การบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ หรือการพยายามกระทำชำเราหรือกระทำชำเรา

2. สถิติการถูกข่มขืน/อนาจาร³

มูลนิธิปวีณา หงสกุล เพื่อเด็กและสตรีเปิดเผยสถิติการรับเรื่องราวร้องทุกข์ของมูลนิธิตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2566-27 ธันวาคม พ.ศ. 2566 พบผู้ร้องเรียนปัญหาครอบครัว ปี พ.ศ. 2566 สูงถึงจำนวน 1,339 ราย ขณะที่จำนวนผู้ร้องเรียนกรณีข่มขืน/อนาจารสูงถึง 1,038 ราย เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2565 ร้อยละ 8.4 นอกจากนี้ ภัยอันตรายจากไซเบอร์และการล่อลวงค้ามนุษย์ ยังเพิ่มมากขึ้นอีกด้วย

สถิติการรับเรื่องราวร้องทุกข์และขอความช่วยเหลือปัญหาต่างๆ

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543-2566 สิ้นสุด

27 ธันวาคม

2566

ที่	ประเภทของปัญหา	2543-2547	2548-2552	2553-2557	2558-2562	2563	2564	2565	2566	รวม
		เรื่อง	เรื่อง	เรื่อง	เรื่อง	เรื่อง	เรื่อง	เรื่อง	เรื่อง	
1	ข่มขืน/อนาจาร	1,233	1,703	2,435	3,568	871	781	957	1,038	12,586
2	ทารุณกรรม/ทำร้ายร่างกาย	798	1,258	2,656	4,554	1,091	1,029	970	983	13,339
3	ค้าประเวณี/ค้ามนุษย์	633	434	574	735	83	102	259	219	3,039
4	ภัยทางเทคโนโลยี/อาชญากรรมออนไลน์		73	207	1,167	254	210	186	342	2,439
5	ยาเสพติด					299	278	262	272	1,111
6	ปัญหาครอบครัว	2,874	1,334	1,497	9,441	1,927	1,591	1,442	1,339	21,445
7	ปรึกษาด้านกฎหมาย								365	365
8	ปัญหาสุขภาพ/จิตเวช/สาธารณสุข	880	2,004	2,051	5,010	4,432	6,567	1,130	130	22,204
9	ปัญหาแรงงาน/ถูกหลอกไปทำงาน ตปท.	558	239	154	281	49	33	143	152	1,609
10	ขอความช่วยเหลือ/ความช่วยเหลือ			271	550	96	65	68	984	2,034
11	ขอความเป็นธรรม	1,550	1,030	1,341	2,040	947	775	1,169	92	8,944
12	คนหาย	839	1,062	1,360	1,192	91	79	122	88	4,833
13	ปัญหาอื่นๆ	12,161	14,504	35,075	16,411	84	51	93	65	78,444
	รวม	21,526	23,641	47,621	44,949	10,224	11,561	6,801	6,069	172,392

<https://pavanafoundation.or.th/>

ภาพที่ 1 สถิติการรับเรื่องราวร้องทุกข์และขอความช่วยเหลือปัญหาต่าง ๆ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543-2566

ที่มา : สถิติการรับเรื่องราวร้องทุกข์และขอความช่วยเหลือปัญหาต่าง ๆ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543-2566 (2566).

โดย มูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี สืบค้น 19 กรกฎาคม 2567 จาก

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=379842361292494&set=pcb.376149218328475>

³ เปิดสถิติปี 2566 เหยื่อคุกคามทางเพศเพิ่มขึ้น เยาวชนไทยยังเสี่ยงภัยรอบด้าน. (28 ธันวาคม 2566). สืบค้น 19 กรกฎาคม 2567 จาก <https://theactive.net/news/public-health-20231228/>

3. สถิติเด็กและเยาวชนถูกล่วงละเมิดทางเพศ⁴

กรมกิจการเด็กและเยาวชน ได้เผยแพร่ข้อมูลสถิติเด็กและเยาวชนที่ถูกถูกล่วงละเมิดทางเพศในรอบ 3 ปี คือ ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2564-2566 พบว่า เด็กและเยาวชนถูกล่วงละเมิดทั้งสิ้นจำนวน 1,097 คน ซึ่งตัวเลขดังกล่าว ถือเป็นตัวเลขที่มีการแจ้งความดำเนินคดี โดยบางส่วน คาดว่ามากกว่าร้อยละ 50 นั้น อาจจะไม่มีการแจ้งความ แต่หากคำนวณในรอบ 3 ปี หรือ 1,096 วัน ค่าเฉลี่ย คือ ทุก ๆ วัน อาจจะมีเด็กหนึ่งคนถูกล่วงละเมิดทางเพศ โดยกว่าร้อยละ 88 นั้น เป็นเพศหญิง สำหรับผู้กระทำหลักและมากที่สุดคือคนในครอบครัว จำนวน 646 คน แบ่งเป็น ญาติ 273 คน พ่อเลี้ยง 242 คน และ พ่อแท้ 131 คน ส่วนผู้กระทำที่ไม่ใช่คนในครอบครัว มี 314 เหตุที่มีการสอบสวนแล้ว ประกอบด้วย เพื่อนบ้าน 133 คน คนแปลกหน้า 70 คน รู้จักผ่านช่องทางโซเชียล 47 คน นักเรียนด้วยกัน 21 คน ครู 20 คน พระ 15 คน นายจ้าง 8 คน นอกจากนี้ยังมีอีก 137 คน ยังไม่ระบุ เพราะอยู่ในระหว่างสอบสวน

ภาพที่ 2 สถิติเด็กและเยาวชนถูกล่วงละเมิดทางเพศ ปี 2564-2566

ที่มา : สถิติเด็กและเยาวชนถูกล่วงละเมิดทางเพศ ปี 2564-2566 (2566). สืบค้น 19 กรกฎาคม 2567 จาก <https://www.thairath.co.th/scoop/infographic/>

4. ลักษณะการกระทำชำเรากับลักษณะของการกระทำอนาจารตามกฎหมายต่างประเทศ⁵

4.1 ประเทศอังกฤษ

ความผิดเกี่ยวกับเพศในประเทศอังกฤษถูกบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติความผิดเกี่ยวกับเพศ ค.ศ. 2003 (Sexual Offences Act 2003) โดยแบ่งความผิดเกี่ยวกับเพศออกเป็น 4 ประการ ได้แก่ ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา ความผิดฐานล่วงละเมิดทางเพศโดยการสอดใส่ ความผิดฐานกระทำอนาจาร

⁴ ทุกๆ วัน เด็กและเยาวชน หนึ่งคนถูกล่วงละเมิดทางเพศ. (15 ธันวาคม 2566). สืบค้น 19 กรกฎาคม 2567 จาก <https://www.thairath.co.th/scoop/infographic/>

⁵ ศึกษาเปรียบเทียบลักษณะการกระทำชำเรา ตามมาตรา 276* กับลักษณะการกระทำอนาจารโดยการล่วงล้ำตามมาตรา 278 วรรคสอง ตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 27) พ.ศ. 2562. (2565). สืบค้น 19 กรกฎาคม 2567 จาก <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/lawjournal/article/view/260233>

และความผิดฐานบังคับให้ผู้อื่นเข้าร่วมกิจกรรมทางเพศโดยปราศจากความยินยอม ซึ่งความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา ตามพระราชบัญญัติความผิดเกี่ยวกับเพศ ค.ศ. 2003 (Sexual Offences Act 2003) มีขอบเขตเฉพาะการใช้อวัยวะเพศชายของตน (his penis) ล้วงล้ำ (penetrates) เข้าไปในช่องคลอด (the vagina) ทวารหนัก (anus) หรือช่องปาก (mouth) ของผู้อื่น “ซึ่งความหมายของการกระทำชำเราตามกฎหมายของอังกฤษนั้นมีขอบเขตเฉพาะเป็นการกระทำชำเราตามธรรมชาติเท่านั้น โดยสิ่งที่จะล้วงล้ำเข้าไปต้องเป็นอวัยวะเพศชายเท่านั้น ไม่รวมการใช้สิ่งอื่นใดหรืออวัยวะอื่นใดด้วย ส่วนการใช้ส่วนหนึ่งของร่างกายหรือสิ่งอื่นใดล้วงล้ำช่องคลอดหรือทวารหนักของผู้อื่น ผู้กระทำความผิดมีความผิดฐานล้วงละเมิดทางเพศโดยการสอดใส่” (Assault by penetration) และความผิดฐานกระทำอนาจาร (Sexual assault) มีขอบเขตเฉพาะการกระทำที่ผู้กระทำความผิดมีเจตนาทางเพศต่อเนื้อตัวร่างกาย รวมถึงการสัมผัสกับส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกาย หรือกับสิ่งอื่นใด หรือผ่านวัตถุใดๆ รวมถึงการสัมผัสก่อนที่จะมีการสอดใส่เท่านั้น”

4.2 ประเทศฝรั่งเศส

เมื่อพิจารณาประมวลกฎหมายอาญาประเทศฝรั่งเศส (The French Penal Code) แบ่งความผิดเกี่ยวกับเพศไว้เป็น 2 ฐาน ได้แก่ ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราและความผิดฐานกระทำอนาจาร ซึ่งการกระทำชำเราหมายความว่า “การกระทำล้วงละเมิดทางเพศทุกอย่างโดยการใช้อวัยวะหรือวัตถุอื่นใดล้วงล้ำหรือสอดใส่เข้าไปในช่องคลอด ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยการบังคับขู่เข็ญหรือด้วยวิธีอื่นใด” แสดงให้เห็นว่า ขอบเขตของความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราในประมวลกฎหมายอาญาประเทศฝรั่งเศสไม่จำกัดว่าต้องเป็นอวัยวะเพศชายเท่านั้นที่ล้วงล้ำอวัยวะเพศหญิง ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น แต่หมายความรวมถึงการใช้วัตถุหรืออวัยวะอื่นใดนอกจากอวัยวะเพศล้วงล้ำหรือสอดใส่ก็เป็นความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราด้วย อีกทั้งในประมวลกฎหมายอาญาประเทศฝรั่งเศสก็ไม่จำกัดว่าวัตถุแห่งการกระทำที่ถูกล้วงล้ำหรือสอดใส่จะต้องเป็นเฉพาะอวัยวะเพศหญิงเท่านั้น แต่หมายความรวมถึงการล้วงล้ำหรือการสอดใส่เข้าไปในทวารหนักหรือทางช่องปากอีกด้วย จะเห็นได้ว่าความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราตามประมวลกฎหมายอาญาประเทศฝรั่งเศสนั้น มีขอบเขตทั้งการร่วมประเวณีตามธรรมชาติและการร่วมประเวณีที่ผิดธรรมชาติตามนุษย์ ส่วนความผิดฐานกระทำอนาจาร หมายถึง การล้วงละเมิดทางเพศอื่นนอกเหนือจากการข่มขืนกระทำชำเราอันเป็นการกระทำที่ไม่มีการล้วงล้ำหรือสอดใส่” กรณีนี้จึงกล่าวได้ว่าความผิดฐานกระทำอนาจารตามประมวลกฎหมายอาญาประเทศฝรั่งเศสนั้นเป็นฐานความผิดที่รองรับความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรานั่นเอง

4.3 ประเทศญี่ปุ่น

ประมวลกฎหมายอาญาในประเทศญี่ปุ่น (Penal Code of Japan) ปรากฏความผิดเกี่ยวกับเพศในบทที่ 22 ประกอบไปด้วยความผิดเกี่ยวกับลามกอนาจาร ความผิดเกี่ยวกับการข่มขืนกระทำชำเราและความผิดเกี่ยวกับการสมรสซ้อน ใน “ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา” ภายหลังถูกแก้ไขชื่อเป็น “ความผิดฐานบังคับให้มิเพศสัมพันธ์” ซึ่งหมายถึง “การใช้อวัยวะเพศล้วงล้ำเข้าไปในช่องคลอด ทวารหนักหรือช่องปากของผู้อื่นที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 13 ปี โดยวิธีการทำร้ายหรือโดยข่มขู่” สำหรับการใช้อวัยวะอื่นนอกจากอวัยวะเพศหรือสิ่งอื่นใดล้วงล้ำเข้าไปในช่องคลอด ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่นไม่ถือว่าผู้กระทำความผิดฐานบังคับ

ให้มีเพศสัมพันธ์ หากแต่เป็นความผิดฐานบังคับอนาจาร ส่วนความผิดฐานบังคับอนาจารตามประมวลกฎหมายอาญาประเทศญี่ปุ่น" หมายความว่า การกระทำที่ไม่สมควรทางเพศต่อเนื้อตัวร่างกายของผู้อื่น โดยการใช้กำลัง หรือโดยข่มขู่ นอกจากนี้ ยังมีความหมายรวมถึงการใช้อวัยวะอื่นใดหรือสิ่งอื่นใดล้วงล้ำเข้าไปในร่างกายของผู้อื่นโดยการทำร้ายร่างกายหรือการข่มขู่อีกด้วย

เมื่อพิจารณาความหมายของการกระทำชำเราตามกฎหมายต่างประเทศเปรียบเทียบกับกรกระทำชำเราตามกฎหมายไทย เห็นว่าความผิดเกี่ยวกับเพศสามารถแบ่งตามระดับความร้ายแรงได้สามระดับ กล่าวคือ ประการแรก “ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา” คือ การใช้อวัยวะเพศสอดใส่อวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น มีความหมายเฉพาะการร่วมประเวณีตามธรรมชาติปกติเท่านั้น ซึ่งมีระดับความร้ายแรงมากที่สุด อาจทำให้ผู้ถูกรกระทำได้รับอันตรายต่อชีวิตและร่างกายได้ ประการที่สอง “ความผิดฐานล่วงละเมิดทางเพศโดยการสอดใส่” คือ การใช้ส่วนหนึ่งของร่างกายหรือสิ่งอื่นใดสอดใส่อวัยวะเพศหรือทวารหนักของผู้อื่น ซึ่งกำหนดให้มีโทษเทียบเท่ากับความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราเนื่องจากมีระดับความร้ายแรงเทียบเท่ากัน แต่ด้วยเหตุที่ลักษณะของการกระทำดังกล่าวไม่ใช่การร่วมประเวณีตามแบบพื้นฐานธรรมชาติปกติเท่านั้น ประการสุดท้าย คือ “ความผิดฐานกระทำอนาจาร” คือ การสัมผัสกับส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกาย หรือกับสิ่งอื่นใด หรือผ่านวัตถุใด ๆ โดยมีเจตนาในทางเพศ รวมถึงการสัมผัสก่อนที่จะมีการสอดใส่ด้วย เห็นได้ว่าความผิดฐานกระทำอนาจารนี้มีระดับความร้ายแรงน้อยกว่าความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราและความผิดฐานล่วงละเมิดทางเพศโดยการสอดใส่

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัย เรื่อง “ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา: ศึกษาองค์ประกอบความผิด” โดย ศุทธิณี อยู่สวัสดิ์, 2565

งานวิจัย เรื่อง “ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา: ศึกษาองค์ประกอบความผิด” มีวัตถุประสงค์ คือ (1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันของประเทศไทย (2) เพื่อศึกษาองค์ประกอบความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราของประเทศอังกฤษ (3) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราในปัจจุบันของประเทศไทยกับประเทศอังกฤษ และ (4) เพื่อบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอนในรายวิชากฎหมายอาญาภาคความผิด และปัญหาพิเศษทางกฎหมายอาญา

ผลการศึกษาพบว่า (1) การกำหนดคำนิยาม คำว่า “กระทำชำเรา” ในประมวลอาญา มาตรา 1 (18) เป็นการจำกัดลักษณะการกระทำที่หญิงจักกระทำชำเราผู้อื่นได้ (2) ปัญหาการใช้อวัยวะอื่นใดล้วงล้ำอวัยวะเพศหรือทวารหนักของผู้อื่น กลายเป็นความผิดฐานอนาจารโดยการล้วงล้ำตามมาตรา 278 วรรค 2 แม้โทษจะเท่ากับมาตรา 276 แต่ชื่อฐานความผิดกลับเบากว่าคำว่า “ข่มขืนกระทำชำเรา” และ (3) Sexual Offences Act 2003 มาตรา 1 ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา (Rape) มีองค์ประกอบในส่วนเจตนาภายใน Mens Rea ว่าผู้กระทำต้องไม่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้เสียหายให้ความยินยอม (No Reason Belief in Consent) ในขณะที่มาตรา 276 มิได้กำหนดเอาไว้เป็นองค์ประกอบ ทำให้ต้องนำเรื่องความสำคัญผิดมาพิจารณา หากแต่เรื่องความสำคัญผิดนั้นกฎหมายไม่ได้กำหนดว่าต้องมีเหตุผล

5.2 งานวิจัย เรื่อง “ศึกษาเปรียบเทียบลักษณะการกระทำชำเรา ตามมาตรา 276 กับลักษณะการกระทำอนาจารโดยการล่วงล้ำ ตามมาตรา 278 วรรคสอง ตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 27) พ.ศ. 2562” โดย ปานรดา สุทธิทองแท้ และอัจฉริยา ชูตินันท์, 2565

งานวิจัย “ศึกษาเปรียบเทียบลักษณะการกระทำชำเรา ตามมาตรา 276 กับลักษณะการกระทำอนาจารโดยการล่วงล้ำ ตามมาตรา 278 วรรคสอง ตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 27) พ.ศ. 2562” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ถึงปัญหาผลกระทบอันเกิดจากความไม่ชัดเจนแน่นอนของกฎหมายอาญาเกี่ยวกับจุดแบ่งแยกการกระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรากับความผิดฐานกระทำอนาจาร เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในการแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติในความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา และความผิดฐานอนาจารโดยการล่วงล้ำให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทของสังคมปัจจุบันและสอดคล้องกับหลักความชัดเจนแน่นอนของกฎหมายอาญา

ผลการศึกษาพบว่า เดิมคานิยามของคำว่า “การกระทำชำเรา” หมายความว่า “การกระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำโดยการใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำกระทำกับอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น หรือการใช้สิ่งอื่นใดกระทำกับอวัยวะเพศหรือทวารหนักของผู้อื่น” ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับคานิยามของการกระทำชำเรา ตามประมวลกฎหมายอาญาประเทศฝรั่งเศส แต่ในปัจจุบันประมวลกฎหมายอาญาได้กำหนดคานิยามของการกระทำชำเราไว้ในมาตรา 1 (18) หมายความว่า “กระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำโดยการใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น” ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับคานิยามของการกระทำชำเรา ตามพระราชบัญญัติความผิดเกี่ยวกับเพศ ค.ศ. 2003 ในประเทศอังกฤษ สิ่งที่เปลี่ยนไปจากกฎหมายเดิม คือ การใช้สิ่งอื่นใดหรืออวัยวะอื่นใดของผู้กระทำสอดใส่อวัยวะเพศหรือทวารหนักของผู้เสียหายเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ อันเป็นการกระทำชำเราผิดธรรมดาตามนุษย์ ได้ถูกย้ายไปเป็นเหตุเพิ่มโทษของการอนาจาร เรียกว่า “การกระทำอนาจารโดยการล่วงล้ำ” การแก้ไขกฎหมายดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับลักษณะของการกระทำชำเราตามธรรมชาติ แต่อย่างไรก็ตามเป็นกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์สังคมโลกปัจจุบันที่ว่าความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราควรมุ่งหมายที่จะคุ้มครองผู้ถูกระทำทางเพศที่ไม่ใช่เพียงแค่การร่วมประเวณีตามแบบพื้นฐานปกติเท่านั้น ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติไม่เป็นธรรม ขัดต่อหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ อีกทั้งยังขาดความชัดเจนแน่นอนซึ่งเป็นหลักประกันในกฎหมายอาญาและเป็นหลักประกันความเป็นนิติรัฐ จึงเห็นควรกำหนดจุดแบ่งแยกของลักษณะการกระทำชำเรา กับลักษณะการกระทำอนาจารเพื่อให้เกิดความชัดเจนแน่นอนในกฎหมายอาญา

5.3 งานวิจัย เรื่อง “การกำหนดความผิดทางอาญาเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศ” โดย ปยพร ลีลาวิลาสชัย และปณณวิช ทัทภวิมล, 2564

งานวิจัย เรื่อง “การกำหนดความผิดทางอาญาเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศ” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิด ความเป็นมา ลักษณะ และทฤษฎี รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุกคามทางเพศ ทั้งของประเทศไทย สหพันธสาธารณรัฐเยอรมนี และเครือรัฐออสเตรเลีย วิเคราะห์เปรียบเทียบกฎหมาย และเสนอแนะแนวทางการพัฒนากฎหมายการคุกคามทางเพศในประเทศไทย

ผลการศึกษาพบว่า กฎหมายของประเทศไทย สหพันธสาธารณรัฐเยอรมนีและเครือรัฐออสเตรเลีย ต่างก็มีกฎหมายที่บังคับใช้เรื่องการคุกคามทางเพศ กฎหมายไทยโดยเฉพาะประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 397 ยังมีปัญหาหลายประการ เช่น คำยามของการกระทำอันเป็นความผิดที่ยังไม่ชัดเจน การบัญญัติ ความผิดให้อยู่ในภาค 3 ละโทษแห่งประมวลกฎหมายอาญา อัตราโทษที่ต่ำเกินไป และการที่กฎหมายแต่ละฉบับ คุ่มครองการคุกคามทางเพศในกรณีแตกต่างกันไป จึงมีข้อเสนอแนะให้แก้ไขบทบัญญัติในประมวลกฎหมาย อาญา มาตรา 397 โดยกำหนดคำนิยามของคำว่า การคุกคามทางเพศให้ชัดเจน กำหนดให้การคุกคามทางเพศ เป็นความผิดโดยกำหนดในภาค 2 ความผิดเรื่องความผิดเกี่ยวกับเพศแห่งประมวลกฎหมายอาญา และนำเพิ่ม โทษเรื่องความผิดเกี่ยวกับเพศมาใช้บังคับด้วย กำหนดอัตราโทษให้สูงขึ้นตามความเหมาะสมและกำหนดเหตุ เพิ่มโทษของการคุกคามทางเพศให้ครอบคลุมกรณีต่าง ๆ

5.4 งานวิจัย เรื่อง “ปัญหาทางกฎหมายในความรับผิดชอบทางอาญาเกี่ยวกับการกระทำทางเพศศึกษา กรณีการคุกคามทางเพศ” โดย ชลธิชา ธีระแก้ว, 2563

งานวิจัย เรื่อง “ปัญหาทางกฎหมายในความรับผิดชอบทางอาญาเกี่ยวกับการกระทำทางเพศศึกษากรณี การคุกคามทางเพศ” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบัญญัติเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศของไทย เนื่องจาก บทบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญาไม่ครอบคลุมถึงพฤติกรรมการคุกคามทางเพศและไม่สอดคล้องกับ สภาพสังคมไทยที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน

ผลการศึกษาพบว่า เนื่องจากการคุกคามทางเพศเป็นการล่วงละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อันเป็น การกระทำที่ขัดต่อหลักรัฐธรรมนูญ เมื่อเปรียบเทียบกับ การกระทำความผิดฐานกระทำอนาจารที่เป็น การกระทำอันเป็นการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เช่นกัน ได้มีบทบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญา บัญญัติคุ้มครองไว้โดยเฉพาะอีกทั้งการคุกคามทางเพศเป็นการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศที่เกิดขึ้นได้ง่ายที่สุดใน สังคมประกอบกับการพัฒนาของเทคโนโลยีสารสนเทศที่ก้าวไกลและไร้พรมแดน เกิดเป็นพฤติกรรมการ กระทำความผิดเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศในรูปแบบใหม่ แม้การคุกคามทางเพศทั้งทางกายภาพและบน อินเทอร์เน็ตจะไม่มี การคุกคามทางเพศต่ออวัยวะเพศแต่ส่งผลกระทบต่อผู้ถูกกระทำให้เกิดความวิตกกังวล ถึงความปลอดภัยในร่างกายเช่นกัน

เมื่อศึกษาวิเคราะห์ถึงสภาพปัญหาของกฎหมายความผิดเกี่ยวกับการคุกคาม ตามมาตรา 397 และนำวิเคราะห์พบว่า มาตรา 397 เป็นประเด็นปัญหาเรื่องการรังแก ข่มเหง คุกคามผู้อื่นหรือการกระทำให้ ผู้อื่นได้รับความอับอาย หรือเดือดร้อน ประกอบกับมาตรา 397 วรรคสอง เป็นการกระทำที่สื่อไปในทางที่ จะล่วงเกินทางเพศ ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีอัตราโทษจำคุกน้อยกว่าการกระทำความผิดฐานกระทำอนาจารที่มี อัตราโทษสูงกว่ามาก ทั้งที่การคุกคามทางเพศเป็นความผิดเกี่ยวกับเพศเช่นกัน ดังนั้นกฎหมายดังกล่าว จึงไม่อาจตอบสนองต่อการป้องปรามการคุกคามทางเพศได้อย่างแท้จริง

อีกทั้งประมวลกฎหมายอาญาไม่มีการบัญญัติถึงบทนิยามสำหรับการกระทำอันเป็นการคุกคามทาง เพศไว้อย่างชัดเจน ทั้งยังไม่มีแนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่เกี่ยวข้องกำหนดเป็นบรรทัดฐานในการตีความของการ คุกคามว่ารวมถึงพฤติกรรมใดบ้างดังนั้นเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาจึงเสนอแนวทางใน การแก้ไข กล่าวคือควรเพิ่มเติมบทนิยามของคำว่า “คุกคามทางเพศ” ให้ชัดเจน และครอบคลุมถึงพฤติกรรม

การคุกคามทางเพศที่ทันต่อสภาวะสังคมในปัจจุบันไว้ในภาค 1 บทบัญญัติทั่วไป ลักษณะ 1 โดยเพิ่มบทนิยามของคำ “คุกคามทางเพศ” เป็นมาตรา 1 (19) และแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติกฎหมายความผิดเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศไว้ในประมวลกฎหมายอาญาในภาค 2 ความผิด ลักษณะ 9 ความผิดเกี่ยวกับเพศ ซึ่งบัญญัติเพิ่มเติม เป็นมาตรา 278/1 เพื่อเป็นการกำหนดมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศให้ตรงตามเจตนารมณ์ของกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทของสังคมไทย

5.5 งานวิจัย เรื่อง “ขอบเขตของการกระทำชำเรา การกระทำอนาจาร และการคุกคามทางเพศ” โดย วิวรรณ ดำรงกุลนันท์, 2562

งานวิจัย เรื่อง “ขอบเขตของการกระทำชำเรา การกระทำอนาจาร และการคุกคามทางเพศ” มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นคว้าถึงแนวความคิด พัฒนาการ องค์ประกอบความผิด ความผิดสำเร็จ ขอบเขต และตัวอย่างคำพิพากษาศาลฎีกาที่วินิจฉัยถึงขอบเขตของ “การกระทำชำเรา” “การกระทำอนาจาร” และ “การคุกคามทางเพศ” เพื่อให้การปรับใช้บทบัญญัติในเรื่องดังกล่าวเป็นไปอย่างถูกต้อง สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายและก่อให้เกิดความเป็นธรรมสูงสุด

ผลการศึกษาพบว่า ประมวลกฎหมายอาญาได้บัญญัติ “ความผิดฐานกระทำชำเรา” “ความผิดฐานกระทำอนาจาร” และ “ความผิดฐานคุกคามทางเพศ” ไว้ทั้งนี้ไม่มีเพียงเฉพาะความผิดฐานกระทำชำเราเท่านั้นที่ได้มีการบัญญัติขอบเขตแห่งการกระทำไว้โดยบัญญัติไว้ในวรรคสองของมาตรา 276 มาตรา 277 และมาตรา 366/1 ส่วนความผิดฐานกระทำอนาจาร และความผิดฐานคุกคามทางเพศนั้น ไม่ได้มีการบัญญัติขอบเขตแห่งการกระทำไว้แต่อย่างใด

ในส่วนของ “ความผิดฐานกระทำชำเรา” แม้ประมวลกฎหมายอาญาจะได้บัญญัติขอบเขตแห่งการกระทำไว้แต่ศาลฎีกาในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6323/2557 ได้วินิจฉัยไว้เป็นนัยว่า “หญิง” ผู้กระทำไม่อาจใช้อยู่เพศของตนกระทำชำเรา “หญิง” ผู้ถูกกระทำได้ทั้งที่ในปัจจุบันประมวลกฎหมายอาญาได้บัญญัติความหมายของคำว่า “การกระทำชำเรา” ไว้โดยใช้คำว่า “ผู้กระทำ” กระทำกับ “ผู้อื่น” ไม่ได้ใช้คำว่า “ชายใด” กระทำกับ “หญิงอื่น” แต่อย่างใด และในส่วนของ “ความผิดฐานกระทำอนาจาร” นั้น แม้จะไม่ได้มีการบัญญัติขอบเขตแห่งการกระทำไว้แต่ในทางปฏิบัติและทางวิชาการก็ได้เคยตีความไว้ว่า “การกระทำอนาจารหมายความว่า การกระทำที่ไม่สมควรในทางเพศ” ทั้งนี้จะต้องเป็นการกระทำ “ต่อเนื้อตัวร่างกายของผู้ถูกกระทำ” เท่านั้น กระทั่งศาลฎีกาในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 12983/2558 และคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1201/2559 ได้วินิจฉัยไว้ว่า การกระทำอนาจารไม่จำเป็นที่ผู้กระทำจะต้องมีการสัมผัสต่อเนื้อตัวร่างกายของผู้ถูกกระทำแต่อย่างใด

การที่ศาลฎีกาในคำพิพากษาศาลฎีกาทั้ง 3 ฉบับดังกล่าวได้วินิจฉัยไว้เช่นนี้ย่อมก่อให้เกิดประเด็นปัญหาในเรื่องขอบเขตของ “การกระทำชำเรา” “การกระทำอนาจาร” และ “การคุกคามทางเพศ” ผู้ศึกษาจึงทำการศึกษาเพื่อค้นคว้าถึงแนวความคิด พัฒนาการ องค์ประกอบความผิด ความผิดสำเร็จ ขอบเขตและตัวอย่างคำพิพากษาศาลฎีกาที่วินิจฉัยถึงขอบเขตของการกระทำชำเรา การกระทำอนาจาร และการคุกคามทางเพศ เพื่อให้การปรับใช้บทบัญญัติในเรื่องดังกล่าวเป็นไปอย่างถูกต้อง สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย และก่อให้เกิดความเป็นธรรมสูงสุด

5.6 งานวิจัย เรื่อง “ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดเหตุฉกรรจ์ในการกระทำความผิดทางเพศ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 285 ศึกษากรณีเป็นการกระทำแก่สมาชิกในครอบครัว” โดย อร จันทนา อรพินท์ และอัจฉริยา ชูตินันท์, 2561

งานวิจัย เรื่อง “ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดเหตุฉกรรจ์ในการกระทำความผิดทางเพศ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 285 ศึกษากรณีเป็นการกระทำแก่สมาชิกในครอบครัว” มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาแนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการทำร้ายร่างกายผู้อยู่ภายใต้อำนาจด้วยประการอื่นใด ที่เป็นเหตุให้ต้องรับโทษหนักขึ้น 2) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ถึงปัญหาและผลกระทบการกำหนดเหตุฉกรรจ์ ในความผิดฐานทำร้ายร่างกายในปัจจุบันที่ยังไม่ครอบคลุมถึงการทำร้ายผู้อยู่ภายใต้อำนาจด้วยประการอื่นใด 3) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์การกำหนดเหตุฉกรรจ์ในความผิดฐานทำร้ายร่างกายของกฎหมายในประเทศไทย เปรียบเทียบกับต่างประเทศ 4) เพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้อยู่ภายใต้อำนาจด้วย ประการอื่นใด

ผลการศึกษาพบว่า ในปัจจุบันกรณีการทำร้ายร่างกายเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งในสังคมไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำร้ายร่างกายบุคคลซึ่งอยู่ภายใต้อำนาจด้วยประการอื่นใด ซึ่งการทำร้ายร่างกาย ผู้อยู่ภายใต้อำนาจด้วยประการอื่นใดนั้นเป็นเพียงความผิดตามมาตรา 295 เท่านั้น การศึกษาในครั้งนี้พิจารณา ถึงหลักการเพิ่มโทษของประมวลกฎหมายอาญามาตรา 285 ที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมคำว่า “ผู้อยู่ภายใต้อำนาจ ด้วยประการอื่นใด” เข้ามาซึ่งเป็นเหตุเพิ่มโทษในความผิดเกี่ยวกับเพศ ที่บัญญัติแก้ไขเป็นเหตุเพิ่มโทษ เพื่อคุ้มครองไปถึงผู้อยู่ในความปกครองตามความเป็นจริงทุกประการไม่ว่าจะเป็นลูกเลี้ยง หลาน เด็กซึ่งอยู่ใน ความอนุเคราะห์ จึงเห็นควรที่จะนำคำดังกล่าวมาเป็นเหตุเพิ่มโทษในความผิดฐานทำร้ายร่างกายให้ผู้กระทำ ต้องรับโทษสูงขึ้น กรณีการทำร้ายร่างกายผู้อยู่ภายใต้อำนาจด้วยประการอื่นใดตามกฎหมายไทยเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศ ผู้ศึกษาจึงเสนอให้มีการกำหนดเหตุฉกรรจ์ในความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้อยู่ภายใต้ อำนาจด้วยประการอื่นใดให้ต้องรับโทษหนักขึ้นกว่าการทำร้ายร่างกายบุคคลทั่วไป เนื่องจากผู้อยู่ภายใต้ อำนาจด้วยประการอื่นใดนั้น ได้รับผลกระทบต่อร่างกาย จิตใจ มากกว่าคนทั่วไปและผู้กระทำความผิดมีโอกาส กระทำผิดสำเร็จได้โดยง่าย เพราะผู้อยู่ภายใต้อำนาจด้วยประการอื่นใดนั้นไม่กล้าที่จะเรียกร้องสิทธิให้แก่ ตนเองไม่ว่าจะเป็นการร้องทุกข์ กล่าวโทษ หรือขอความช่วยเหลือโดยเหตุที่ต้องพึ่งพาอาศัยผู้กระทำความผิด ไม่ว่าด้วยเหตุหนึ่งเหตุใด จึงเห็นสมควรเพิ่มโทษผู้กระทำด้วยเหตุปัจจัยข้างต้น

5.7 งานวิจัย เรื่อง “ความผิดทางอาญา: กรณีการคุกคามทางเพศ” โดย สุริศา นิยมรัตน์, 2561

งานวิจัย เรื่อง “ความผิดทางอาญา: กรณีการคุกคามทางเพศ” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความหมาย รูปแบบ ลักษณะของพฤติกรรมในการคุกคามทางเพศ รวมทั้งผลกระทบของปัญหาที่เกิดขึ้นจากการกระทำ ดังกล่าว และเพื่อศึกษาวิเคราะห์ถึงสภาพปัญหาของกฎหมายความผิดเกี่ยวกับการคุกคาม มาตรา 397 แห่ง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 22) พ.ศ. 2558

ผลการศึกษาพบว่า เนื่องจากปัญหาเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศของสังคมไทยในปัจจุบันถือได้ว่าเป็นความผิดเกี่ยวกับเพศที่เกิดขึ้นง่ายที่สุดในสังคม ทั้งยังเพิ่มจำนวนและทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ แต่ความเข้าใจที่คนทั่วไปในสังคมที่มีต่อการคุกคามทางเพศยังคลุมเครือ ไม่ชัดเจนว่าพฤติกรรมใดบ้าง

ที่สามารถเรียกได้ว่าเป็นการคุกคามทางเพศ ตลอดจนการที่กฎหมายปัจจุบันที่ยังไม่ตอบสนองต่อการป้องกันและปราบปรามการคุกคามทางเพศ ปัญหานี้จึงยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างสมควร ซึ่งการศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความหมาย รูปแบบ ลักษณะของพฤติกรรมในการคุกคามทางเพศ รวมทั้งผลกระทบของปัญหาที่เกิดขึ้นจากการกระทำดังกล่าว และเพื่อศึกษาวิเคราะห์ถึงสภาพปัญหาของกฎหมายความผิดเกี่ยวกับการคุกคาม มาตรา 397 แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 22) พ.ศ. 2558 และนำวิเคราะห์เปรียบเทียบกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องของประเทศไทย และต่างประเทศ เพื่อศึกษาถึงความเหมาะสมของการเสนอแนวทางการออกกฎหมายการคุกคามทางเพศมาบัญญัติไว้ในความผิดฐานคุกคามทางเพศ ในภาค 2 ความผิด ลักษณะ 9 ความผิดเกี่ยวกับเพศแห่งประมวลกฎหมายอาญา

จากการศึกษาพบว่าหลักการทางกฎหมายในการคุกคามของประเทศไทยนั้นยังมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องของการบัญญัติการคุกคามทางเพศซึ่งเป็นความผิดเกี่ยวกับเพศ แต่ได้นำบัญญัติไว้ในภาค 3 ลหุโทษ (มาตรา 367-398) แห่งประมวลกฎหมายอาญา โดยความผิดในส่วนของ การคุกคามตามมาตรา 397 วรรคหนึ่ง อาจไม่รวมถึงการคุกคามในทางเพศ (Sexual Harassment) ซึ่งส่งผลให้เกิดปัญหาในการตีความตัวบทกฎหมายเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศ ปัญหาในการกำหนดบทนิยามของกฎหมายเกี่ยวกับคุกคามทางเพศ และปัญหาในการกำหนดบทลงโทษของการคุกคามทางเพศเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาจึงขอเสนอแนวทางในการแก้ไข กล่าวคือ 1) ควรที่จะบัญญัติความผิดเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศ โดยบัญญัติเป็นบทบัญญัติมาตราต่างหาก และควรอยู่ในภาค 2 ความผิด ลักษณะ 9 ความผิดเกี่ยวกับเพศ แห่งประมวลกฎหมายอาญา 2) ควรจะกำหนดนิยามความหมาย รูปแบบ ลักษณะของปัญหาการคุกคามทางเพศให้ชัดเจน 3) ควรปรับปรุงอัตราโทษปรับโดยการเพิ่มอัตราโทษให้มีความเหมาะสม 4) ควรที่จะมีการแบ่งแยกระดับของลักษณะการกระทำความผิดเพื่อกำหนดเหตุเพิ่มโทษในการคุกคามทางเพศตามพฤติการณ์และระดับความร้ายแรงของการกระทำ 5) ควรให้อำนาจผ่านกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในการวางระบบเพื่อเป็นการให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการคุกคามทางเพศ ให้คำปรึกษาทางด้านกฎหมาย การยื่นเรื่องร้องทุกข์หรือชี้เบาะแสในคดีเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศ ทั้งนี้ เพื่อเสนอแนะแนวทางในการบัญญัติกฎหมายเพื่อให้กฎหมายเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศนั้นสามารถใช้บังคับตามเจตนารมณ์ของกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยสอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย

(๑๓๕)

สำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. 0 2242 5900 ต่อ 5730, 5740, 5750

Bureau of Academic Services

The Secretariat of the House of Representatives

Tel. 0 2242 5900 ext. 5730, 5740, 5750

พิมพ์ที่ : สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ข้อ ๑๑๙ ในกรณีที่มีความจำเป็นเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ
เมื่อสภาผู้แทนราษฎรมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติใดในวาระที่หนึ่งแล้ว
ประธานวุฒิสภาอาจพิจารณาอนุญาตให้คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา
คณะใดคณะหนึ่งที่เกี่ยวข้อง หรือวุฒิสภาอาจตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้น
คณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกินสิบห้าคน แล้วแต่กรณี
เพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นเฉพาะกรณีไปก็ได้
และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระ ที่สามแล้ว
ให้คณะกรรมการดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน
ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิก
ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไป

ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒